

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Zvládání mimořádných událostí v působnosti PČR

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Studijní program: OCHRANA OBYVATELSTVA

Autor: Bc. Martin Šír

Vedoucí práce: Ing. Lenka Michalcová, Ph.D.

České Budějovice 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci s názvem *Zvládání mimořádných událostí* v působnosti PČR jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské/diplomové práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské/diplomové práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 5. 8. 2022

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval své vedoucí práce paní Ing. Lence Michalcové, Ph.D. za odborné vedení, příjemnou spolupráci a poskytnutí cenných rad při tvorbě mé diplomové práce. Taktéž bych tímto rád poděkoval kolegům z IZS za poskytnuté rozhovory a cenné informace.

Zvládání mimořádných událostí v působnosti PČR

Abstrakt

Tato diplomová práce pojednává o zvládání mimořádných událostí v kompetenci Policie ČR se zaměřením na nasazení nově vzniklé funkce velitele policie. V první části práce je definována mimořádná událost, dále se zde pojednává o vzniku a důvodech vzniku velitele policie a způsobu velení na místě mimořádné události. V praktické části je proveden kvalitativní výzkum pomocí strukturovaných rozhovorů s veliteli základních složek IZS v Praze. Následně je provedena kazuistika rozбором dvou vybraných mimořádných událostí. Na závěr pak dotazníkové šetření se zaměřením na znalost velitele policie řadových příslušníků základních složek IZS.

Klíčová slova

Hasičských záchranný sbor; Integrovaný záchranný systém; Mimořádná událost; Pohotovostní motorizovaná jednotka; Policie ČR; Typová činnost; Velitel policie; Zdravotní záchranná služba;

Management of extraordinary events in the competence of the Police of Czech Republic

Abstract

This diploma thesis discusses the handling of the emergency events within the competence of the police of the Czech Republic with a focus on the deployment of the newly created position of the police incident commander. In the first part of the work, an emergency event is defined; the history and reasons for the creation of the police incident commander and the method of command at the scene of an emergency situation are discussed.

In the practical part, qualitative research is carried out using structured interviews with the commanders of the basic serviced of the integrated rescue system in capital city Prague. Subsequently, a case report is made by analyzing two selected extraordinary events. At the end, a questionnaire survey focused on the knowledge about the police incident commander by file members of the basic services of the integrated rescue services

Key words

Fire department of the Czech Republic; Integrated rescue system; Emergency; Emergency motorized unit; Police of the Czech republic; Typified action; Incident commander; Emergency medical servis

Obsah

Úvod.....	8
1. Teoretická část	9
1.1. Mimořádná událost.....	9
1.2. Druhy mimořádných událostí.....	11
1.2.1. Přírodní mimořádné události	11
1.2.2. Antropogenní mimořádné události	12
1.3. Legislativa	14
1.4. Řízení při mimořádné události	17
1.4.1. Příprava na mimořádnou událost	17
1.4.2. Řízení na místě mimořádné události.....	19
1.4.3. Postavení Policie České republiky při mimořádné události	23
1.5. Integrovaný záchranný systém.....	24
1.5.1. Hasičský záchranný sbor	25
1.5.2. Zdravotnická záchranná služba.....	26
1.6. Pohotovostní motorizovaná jednotka – velitel policie	28
1.6.1. Vznik velitele policie	29
1.6.2. Současnost velitele policie.....	30
2. Cíl práce a výzkumná otázka	37
2.1. Cíl práce	37
2.2. Výzkumná otázka.....	37
3. Operacionalizace pojmů	38
4. Metodika	39
5. Výsledky	41
5.1. Kvalitativní výzkum.....	41
5.2. Dotazníkové šetření.....	42

5.2.1.	Vyhodnocení Kvalitativního dotazníku	62
5.3.	Kazuistika - řešení vybrané mimořádné události	63
5.3.1.	Dopravní nehoda na Pražském okruhu.	63
5.3.2.	Požár Roztoky u Prahy – Alzheimer centrum	71
5.4.	Kvantitativní výzkum.....	77
6.	Diskuse.....	85
7.	Závěr	93
8.	Seznam literatury	95
9.	Seznam zkratek	100
10.	Seznam obrázků.....	101
11.	Seznam grafů	102
12.	Seznam tabulek	103

Úvod

V současné době se značně množí množství mimořádných událostí, během nichž je třeba zásahu dvou nebo více základních složek integrovaného systému. V rámci většiny mimořádných událostí je na místě přítomna Policie České republiky, kdy mnohdy plní nenahraditelné úkoly. Pro rychlé zvládnutí mimořádných událostí je naprosto klíčová rychlá, přesná komunikace a rozdělení jednotlivých úkolů.

O činnosti policie na místě zásahu pojednává několik závazných pokynů. Avšak z praxe je často zřetelné, že tyto pokyny jsou těžko uplatnitelné, a to zejména s ohledem na vysokou fluktuaci policistů na základních útvarech. Proto v rámci krajského ředitelství hlavního města Prahy vznikla nová funkce, která je určena právě pro velení a zprostředkování mezi jednotlivými složkami integrovaného záchranného systému, policisty provádějící opatření ke zvládnutí mimořádné události a integrovaným operačním střediskem Policie ČR.

Tato diplomová práce bude v první části pojednávat o zvládání mimořádných událostí v působnosti Policie České republiky, následně se zaměří na typové činnosti s převažujícími úkoly policie. A následně pak na fungování velení a distribuci sil a prostředků policie ke zvládnutí těchto událostí. Následně pak usměrnění sil a velení těmito silám nově vzniklou funkcí velitele policie.

Druhá část diplomové práce je zaměřena na praktické pojetí velitele policie. Zejména bude proveden kvalitativní rozhovor k zjištění, jak tuto funkci vnímají samotní velitelé policie a velitelské funkce HZS a ZZS. Dále bude proveden rozbor mimořádných událostí, v rámci nichž byl na místo vyslán velitel policie a jaké to mělo reálné dopady na organizaci sil a prostředků na místě. V poslední části bude provedeno dotazníkové šetření mezi jednotlivými příslušníky IZS a zjištění jejich povědomí a znalostí o veliteli policie.

Taktéž se bude zabírat vnímáním velitele policie skrze integrovaný záchranný systém a jeho vnímání včetně benefitů a jeho případných nedostatků.

Cílem této diplomové práce je pak seznámení odborné i laické veřejnosti s tímto novým institutem, zhodnocení jeho přínosů a negativ. Zároveň by pak mohla sloužit i jako opora pro odhalení jeho nedostatků, vyzdvižení pozitiv a otevřít prostor pro zlepšení jeho fungování.

1. Teoretická část

Diplomová práce je zaměřena na zvládání mimořádných událostí v kompetenci policie. V její teoretické části se zaměří na vysvětlení pojmů související s touto činností, zejména co je mimořádná událost a následně na způsobu velení na místě mimořádných událostí, a to v kompetenci všech základních složek integrovaného záchranného systému. Následně se bude zabývat nově zřízenou funkcí u Krajského ředitelství Policie Praha, nově nazvaný „velitel policie“.

V další části této teoretické části bude zaměřeno na vybavení a prostředky velitele policie, které může použít na místě mimořádné události.

1.1. *Mimořádná událost*

Pro účely této diplomové práce je naprosto elementární správně vysvětlit a definovat pojem mimořádná událost a dále pak určit kdy se jedná o mimořádnou událost. A to dle interních aktů řízení a dle zákonných norem. Dále pak jaké druhy mimořádných událostí známe.

K vysvětlení pojmu mimořádné události je třeba si uvědomit, o jaké situaci mluvíme. V první řadě je třeba odhlédnout od obecně přijímaných definic a specifikovat mimořádnou událost jako jev, který vnímá běžný občan, případně podnik. V zásadě mimořádné události se jedná o situaci, na kterou často není daný subjekt připraven a velmi výrazně vybočuje z běžného fungování společnosti či jednotlivce. Pro jednotlivce se může jednat o naprosto elementární věci jako je výpadek vody, úmrtí blízké osoby, atd., kdy na tuto situaci není připraven a není schopný jí překonat svým běžným fungováním. Je tedy třeba, aby mu někdo poskytl tzv. pomocnou ruku. V případě většího celku společnosti, jako například firma, bavíme se o větším rozměru mimořádné události. Jedná se zde například o havárii, výpadek dodávek apod., kdy je třeba značného nasazení, aby tato situace byla překonána. Je tedy jasné, že výpadek dodavatele, který trvá několik měsíců nelze překonat běžným fungováním a je třeba urychleně najít substituenta.

V případě státu, široké společnosti, se jedná v případě mimořádné události o situaci, které její složky taktéž nejsou schopny zvládnout svým běžným fungováním, její odstranění a překonání si pak žádá nasazení velkého množství sil, prostředků a materiálu.

V posledních desetiletích se mimořádné události dostaly do popředí a to zejména po velkých povodních v roce 1997 na Moravě. Zde si vedení státu uvědomilo fakt, že na takto rozsáhlou nevojenskou událost není stát připraven. Proto byly v roce 2000 schváleny tzv. krizové zákony, které již vymezují pojem mimořádné události a popisují, jak se na tyto události koncepčně připravit a následně je úspěšně zvládnout.

Obecně přijímaná definice hovoří o mimořádné události jako o situaci, kdy negativní působení sil a jevů ohrožuje životy, zdraví, majetek či životní prostředí. Tyto síly a jevy mohou být vyvolány jak lidskou činností, tak přírodními vlivy. Zvládnutí mimořádné události je pak provedeno skrze záchranné a likvidační práce. (Vilášek et al., 2014)

Při odhlédnutí od obecně přijímané definice můžeme mimořádnou událost charakterizovat jako jakoukoliv nestandardní situaci, kterou je třeba zvládnout jiným než zaběhlým systémem úkolů či činností.

Legislativně je mimořádná událost ukotvena v tzv. zákoně o IZS, konkrétně pak v ust. § 2 písm. b) zák. č. 239/2000 Sb. a rozumí se jí: *„Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“* (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Na tuto normativní definici navazuje ust. § 3 výše uvedeného zákona, které hovoří o použití integrovaného záchranného systému. Kdy *„integrovaný záchranný systém se použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému.“* (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Na tento vývoj samozřejmě reagovaly i složky integrovaného záchranného systému, kdy došlo k ukotvení pojmu mimořádné události i do interních aktů řízení Policie České republiky. Konkrétně je tento pojem ukotven v Závazném pokynu policejního prezidenta (dále jen ZPPP) č. 100/2001, kdy se o něm hovoří v čl. 17: *„Mimořádnou událostí se rozumí pro účely tohoto závazného pokynu událost, která značnou měrou ohrožuje nebo narušuje společenské zájmy, při které došlo nebo mohlo dojít ke ztrátám na životech, ke zranění osob nebo velkým hmotným škodám. Mimořádná událost může být i taková událost, která sice nedosahuje takové intenzity, ale vzhledem k současné*

mezinárodní, politické, hospodářské a jiné situaci je ji třeba za takovou považovat.“
(Závazný pokyn policejního prezidenta č. 100/2001)

Pro upřesnění je třeba uvést, že za škodu velkého rozsahu se dle trestního zákoníku považuje škoda, která dosáhla částky nejméně 10 000 000 Kč.

1.2. Druhy mimořádných událostí

Každá mimořádná událost je ve své podstatě jedinečná, velmi pravděpodobně nikdy nevzniknou dvě identické mimořádné události. Avšak i tak je možné jejich členění. Mezi nejzákladnější dělení je dělení dle původce vzniku mimořádné události a to na:

- přírodní mimořádné události,
- antropogenní mimořádné události.

Dalším dělením druhů mimořádných událostí je pak podle úmyslu vzniku, tedy zda se jedná o úmyslně vyvolaný stav či stav vyvolaný nedbalostí, závadou.

1.2.1. Přírodní mimořádné události

Jedná se o mimořádné události, které vznikly vlivem přírodních sil. Zde je nutné rozlišit, zda se jedná o jevy způsobené živly (abiotickou přírodou), či živou (biotickou) přírodou.

Mimořádné události vzniklé působením sil a jevů abiotických živlů pak dále členíme na:

- geofyzikální,
- hydrometeorologické.

Jen pro úplnost uvedme vybrané abiotické geofyzikální živly:

- povodně a záplavy,
- dlouhodobá sucha,
- požáry způsobené přírodními živly,
- silné mrazy, vznik námrazy,
- sněhová kalamita,
- krupobití,
- vichřice, silné větry,
- dlouhodobá inverzní situace,

- zemské sesuvy,
- půdní eroze,
- posun říčního koryta, (BOZP, 2022)

a následně vybrané hydrometeorologické živly:

- propad zemských dutin,
- zemětřesení,
- sopečná činnost,
- globální změna klimatu,
- narušení ozonové vrstvy,
- kosmické záření, výbuch supernovy,
- atmosférické výboje,
- geomagnetické anomálie,
- přepólování zemských pólů, pád kosmického tělesa. (MĚSTO VLAŠIM, 2022)

Mezi mimořádné události způsobené živou (biotickou) přírodou pak patří následující:

- epifytie – rozsáhlá nákaza rostlin,
- epizootie – rozsáhlá nákaza zvířat,
- epidemie – velká nákaza lidí,
- přemnožení přírodních škůdců, parazitů,
- živočišní a rostlinní vetřelci,
- přemnožení plevelů,
- rychlé vymírání druhů,
- genové a biologické manipulace. (MĚSTO VLAŠIM, 2022)

1.2.2. Antropogenní mimořádné události

Mezi pravděpodobně čtenější skupinu mimořádných událostí patří ty způsobené lidskou činností. Typologicky rozdělujeme antropogenní mimořádné události dle úmyslu vzniku:

- úmyslné,
- havárie (neúmyslné).

Mezi nejčastější mimořádné události patří ty založené na náhodě. Tedy vzniklé buď technickou závadou nebo lidskou nedbalostí či chybou. Nejčastěji se jedná o události typu:

- velká dopravní nehoda (autodoprava, lodní doprava, vlaková doprava, letecká doprava),
- technické a technologické havárie (požár, výbuch, důlní neštěstí),
- znečištění životního prostředí rozsáhlou havárií,
- úniky chemických, biologických a radioaktivních látek,
- rozsáhlé nehody a přerušení na vodovodech, plynovodech, kanalizací, el. sítí,
- výpadek dodávek el. energie, vody, tepla, potravin a dalších základních potřeb k životu,
- narušení kritické infrastruktury,
- pády a destrukce budov,
- agrogenní mimořádné události. (BOZP, 2022)

Mezi společensky nejnebezpečnější mimořádné události pak patří ty, které jsou způsobeny úmyslně, cíleně působit negativními jevy na společnost. Mezi tyto řadíme zejména teroristické útoky, sabotáže, použití jaderných, chemických či biologických zbraní.

Další kategorií jsou pak sociogenní mimořádné události. Tyto lze pak rozlišit dle směru působení na společnost a to na:

- vnitřní,
- vnější.

Mezi vnitřní či vnitrostátní sociogenní mimořádné události řadíme ty, které se odehrávají a vznikají uvnitř státu a působí na společnost zevnitř. Jako takovéto jsou nejčastěji:

- ohrožení demokratických základů státu,
- převrat,
- vznik náboženské, národnostní, náboženské, sexuální nesnášenlivosti,
- zhroucení právního státu,
- devizového a finančního hospodářství,

- apartheid, genocida
- vliv přelidnění. (MĚSTO VLAŠIM, 2022)

Jako vnější mimořádné události jsou pak označovány události, kdy na stát, či společnost je působeno z vnějšku, jedná se zejména o:

- ekonomické embargo, sankce,
- vojenská agrese,
- havárie přesahující hranice států,
- okupace,
- diverzní činnost cizí mocnosti. (MĚSTO VLAŠIM, 2022)

Posledním z nejběžnějších kritérií hodnocení a členění mimořádných událostí je šíře působení mimořádné události, dle tohoto aspektu rozlišujeme mimořádné události na:

- lokální,
- globální.

Lokální mimořádnou událostí rozumíme jako jevu, který působí ve vymezeném území. Například v kraji nebo státu, příkladem může být povodeň. Avšak jsou i mimořádné události, které začínají jako lokální a následně se pyramidovým efektem rozšiřují až do globálního měřítko. Příkladem může být dnes tolik diskutovaná epidemie. Onemocnění, které vzniklo lokálně se rychle šíří skrze okolní kraje či státy a z lokální mimořádné události se stává globální. Za globální mimořádné události považujeme ty, které zasahují velké území několika států a k jejich úspěšnému zvládnutí je třeba spolupráce všech zasažených států.

1.3. Legislativa

Jako většina lidské činnosti i zvládání mimořádných událostí je jak ve světě, tak v České republice upraveno legislativně. Tato úprava vychází už z elementárních právních aktů, které jsou platné v České republice. Jelikož je Česká republika právním státem, je třeba, aby všechny postupy, práva, povinnosti a činnosti byly řádně upraveny. Proto první zmínky o krizovém řízení jsou ukotveny v základním právním aktu a to ústavním zákonu č. 1/1993 Sb., tedy Ústavou ČR.

Tento zákon pojednává o základním dělení moci a přiznává některá práva osobám. Zejména je zde důležité ust. Čl. 1 odst. 1 zák. č. 1/1993 Sb.: „Česká republika je

svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana.“ a Čl. 2 odst. 4 zák. č. 1/1993 Sb. který říká, že: „Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“ (Ústavní zákon č. 1/1993 Sb.)

Na tuto právní normu navazuje druhý nejdůležitější ústavní zákon, tj. zák. č. 2/1993 Sb., tzv. Listina základních práv a svobod. Zde jsou připisovány základní práva a svobody, kdy se dále pojednává o jejich nezadatelnosti, nezcizitelnosti, nepromlčitelnosti a nezrušitelnosti. Nicméně taktéž je zde uvedeno, jak a jakým způsobem můžou být některá práva omezena. (Usnesení č. 2/1993 Sb.)

Třetím ústavním zákonem a zároveň zákonem, který řeší bezpečnost státu je ústavní zákon č. 110/1998 Sb., kdy jsou zde ukotveny první dva výjimečné stavy, které jsou určeny k zvládání mimořádných událostí. A to válečný stav a stav ohrožení státu. (Ústavní zákon č. 110/1998 Sb.)

Avšak vzhledem k zaměření této diplomové práce na zvládání mimořádných událostí v kompetenci policie je nutné se zaměřit na zákonné normy, které se zabývají přímo zvládáním dotčených mimořádných událostí v působnosti Policie České republiky. Zejména se jedná o balíček krizových zákonů, tedy zák. č. 239/2000 Sb., o IZS, zák. č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a zák. č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.

Speciální právní úpravou pak je zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Zde jsou uvedeny úkoly, povinnosti, oprávnění Policie ČR a jejich příslušníků.

Pro výkon služby Policie, je nejdůležitější první hlava, a její ust. § 2, které vymezuje její úkoly. Konkrétně: *„Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).“ (Zákon č. 273/2008 Sb.)*

Zákon o Policii České republiky pamatuje také na zařazení tohoto bezpečnostního sboru do systému integrovaného záchranného systému, a jeho úkolů. Tímto se konkrétně zabývá § 20 *„Působení policie v rámci integrovaného záchranného systému, při řešení*

krizových situací a mimořádných událostí a při přípravě na ně“ (Zákon č. 273/2008 Sb.) V dalších odstavcích jsou pak následně specifikovány jeho úkoly.

Tento paragraf je esenciální pro plnění úkolů v rámci mimořádných událostí a krizových situací, potažmo přípravy policie na ně. V druhém odstavci je vymezeno místo policie jakožto základní složky integrovaného záchranného systému, kdy jsou vymezeny její základní úkoly, jakožto provádění záchranných a likvidačních prací podle zákona o Policii České republiky. Zejména tento odstavec odkazuje na další oprávnění policie, jakožto součinnost s hromadnými sdělovacími prostředky (ust. § 23), zajištění, odstranění a zničení věci (ust. § 37), držení a používání nebezpečných látek a věcí (ust. § 38), rušení provozu elektronických komunikací (ust. § 39), nařízení k omezení pohybu, opuštění místa či setrvání na místě (ust. § 43). (Zákon č. 273/2008 Sb.)

Dále v ust. § 20 odst. 3 výše uvedeného zákona je stanoveno za jakých podmínek se policista, resp. útvar policie podílí na provádění záchranných a likvidačních prací. *„Policista nebo útvar policie se podílí na provádění záchranných a likvidačních prací včetně letecké podpory integrovaného záchranného systému a letecké podpory v krizových situacích,*

a) jsou-li k tomu vycvičeni a vybaveni,

b) je-li to nezbytné pro záchranu života, zdraví nebo majetku a

c) jsou-li k tomu určení policejním prezidentem.“ (Zákon č. 273/2008 Sb.)

Velitel zásahu na místě mimořádné události pak má rozšířené oprávnění k provádění dalších zásahů do práv a povinností osob při provádění záchranných a likvidačních prací. Konkrétně toto vychází z ust. § 19 odst. 3 zák. č. 239/2000 Sb., kdy přiděluje veliteli zásahu následující oprávnění.

„a) zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu a nařídit, aby místo zásahu opustila osoba, jejíž přítomnost není potřebná, nařídit evakuaci osob, popřípadě stanovit i jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí a vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost; tato osoba je povinna výzvě vyhovět,

b) nařídit bezodkladné provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádnou událostí,

c) vyzvat právnické osoby nebo fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci,

d) zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán a určit náčelníka a členy štábu. Členy štábu jsou zejména velitelé a vedoucí složek integrovaného záchranného systému. Členy tohoto štábu mohou být dále fyzické osoby a zástupci právnických osob, se kterými složky integrovaného záchranného systému spolupracují nebo které poskytují osobní nebo věcnou pomoc,

e) rozdělit místo zásahu na sektory, popřípadě úseky a stanovit jejich velitele, kterým je oprávněn ukládat úkoly a rozhodovat o přidělování sil a prostředků do podřízenosti velitelů sektorů a úseků.“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

1.4. Řízení při mimořádné události

1.4.1. Příprava na mimořádnou událost

Prvním bodem k zvládnutí mimořádné události je vhodně zvolená příprava na tuto událost. Proto byly na základě vyhodnocení, rozborů mimořádných událostí vytvořeny plány vedoucí k zvládnutí mimořádné události. Tyto nazýváme typové činnosti. Obecně můžeme říct, že se jedná o návody, ve kterých je na vybrané mimořádné události každé složce přidělen odpovídající úkol. Jejich dosažení složky integrovaného záchranného systému sledují předem připravený tzv. checklist, který je obsažený v rámci jednotlivých typových činností.

K současnému datu bylo zpracováno a uveřejněno pro použití složek integrovaného záchranného systému celkem 17, potažmo 18 typových činností. Konkrétně se jedná o následující:

- STČ 01/IZS Špinavá bomba
- STČ 02/IZS Demonstrování úmyslu sebevraždy
- STČ 03/IZS Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů
- STČ 04/IZS Zásah složek IZS u mimořádné události Letecká nehoda
- STČ 05/IZS Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů
- STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty
- STČ 07/IZS Záchrana pohřešovaných osob-pátrací akce v terénu

- STČ 08/IZS Dopravní nehoda
- STČ 09/IZS Zásah složek IZS u mimořádné události s velkým počtem zraněných osob
- STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici
- STČ 11/IZS Chřipka ptáků
- STČ 12/IZS Při poskytování psychosociální pomoci
- STČ 13/IZS Reakce na chemický útok v metru
- STČ 14/IZS Amok-útok aktivního střelce
- STČ 15/IZS Mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy
- STČ 16A/IZS Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci ve zdravotnickém zařízení nebo v ostatních prostorech
- STČ 16B/IZS Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci na palubě letadla s přistáním na letišti Praha Ruzyně
- STČ 17A/IZS Nález nelegální drogové laboratoře. (Generální ředitelství hasičského záchranného sboru ČR, 2022)

Tyto typové plány se zpracovávají na základě ust. § 7 odst. 2 písm. b) zák. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému v jeho platném znění. Kdy toto ustanovení obecně udává, že ministerstvo vnitra usměrňuje integrovaný záchranný systém. Na toto ustanovení navazuje vyhláška č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení IZS, konkrétně její ust. § 18, konkrétně: „*Typové činnosti složek při společném zásahu, které vydává generální ředitelství, obsahují postup složek při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter mimořádné události.*“ (Vyhláška č. 328/2001 Sb.)

Laicky řečeno, jedná se o návod, jak mají jednotlivé složky integrovaného záchranného systému postupovat, aby zvládnutí mimořádné události bylo co nejrychlejší a nejefektivnější.

Tyto typové plány jsou zpracovány na základě analýzy a vyhodnocení činností složek IZS při mimořádné události, kdy se jedná o složitější událost. Jsou pravidelně aktualizovány a tím by měly reflektovat na nové hrozby, události či společenské fenomény.

1.4.2. Řízení na místě mimořádné události

K rychlému zvládnutí mimořádné události a snížení škodlivých následků je třeba řádně a efektivně řídit síly a prostředky vyčleněné k jejich zvládnutí. Aby nedocházelo k vzájemným hádkám o velení na místě mimořádné události je tato činnost upravena v rámci krizového zákona. Konkrétně se bavíme o ust. § 19 zák. č. 239/2000 Sb. V prvním odstavci výše uvedeného paragrafu je stanoveno, že mimo upravené výjimky jinou legislativou¹, je velitelem zásahu na místě velitel první jednotky požární ochrany, případně příslušný funkcionář hasičského záchranného sboru s přednostním právem velení. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Tudíž dle výše uvedeného na místě mimořádné události velí zpravidla hasič. Pokud je na místo mimořádné události vysláno více jednotek Hasičského záchranného sboru nebo jednotek dobrovolných hasičů je na místě zásahu velitelem velitel první jednotky na místě. Toto velení může být převzato služebním funkcionářem s právem přednostního velení. Konkrétní alternativy převzetí velení, tedy práva přednostního velení jsou na základě ust. § 70 odst. 6 písm. a) zák. č. 133/1985 Sb. upraveny prováděcí vyhláškou č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. (Zákon č. 133/1985 Sb.)

Na základě této vyhlášky je pak konkrétně přiznáno velení na místě mimořádné události, pokud se na jejím provádění účastní více hasičských jednotek nebo záchranné a likvidační práce probíhají v součinnosti nebo dokonce kompetenci jiných složek integrovaného záchranného systému. (Vyhláška č. 247/2001 Sb.)

K právu přednostního velení. Toto je upraveno na základě ust. § 22 odst. 1 vyhlášky č. 247/2001 Sb. a rozumí se jím:

- „*velitel jednotky hasičského záchranného sboru kraje má přednost před všemi veliteli jednotek s výjimkou velitele jednotky hasičského záchranného sboru podniku v případě uvedeném v písmenu b),*
- *velitel jednotky hasičského záchranného sboru podniku má přednost před všemi veliteli jednotek v případě, že místem zásahu je podnik, pro který byla tato jednotka zřízena,*

¹ Zákon č. 273/2008 Sb.

- *velitel jednotky sboru dobrovolných hasičů obce má přednost před velitelem jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku s výjimkou případu uvedeného v písmenu d),*
- *velitel jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku má přednost před velitelem jednotky sboru dobrovolných hasičů obce v případě, je-li místem zásahu podnik, pro který byla tato jednotka zřízena,*
- *velitel jednotky, v jejíž územní působnosti se místo zásahu nachází, má přednost před ostatními veliteli jednotek stejného druhu; to neplatí, jestliže jednotka, v jejíž územní působnosti se místo zásahu nachází, se do činnosti na místě zásahu nezapojí nebo pokud se velitelé jednotek dohodnou jinak.“ (Vyhláška č. 247/2001 Sb.)*

Ovšem ne všechny mimořádné události jsou v kompetenci velení hasičského záchranného sboru. Zejména se jedná o události, kde převažující roli na místě mimořádné události má jiná složka integrovaného záchranného systému. Ovšem zákon o IZS pamatuje i na tuto variantu. Konkrétně toto je zakotveno v ust. § 19 odstavci 2 zák. č. 239/2000 Sb. Dle tohoto ustanovení je přiznáno velení na místě zásahu mimořádné události vedoucímu složky integrovaného záchranného systému, jejíž činnost je na místě převažující. (Zákon č. 239/2000 Sb.) Ostatně na tuto variantu pamatuje i prováděcí vyhláška č. 247/2001 Sb., konkrétně v ust. § 21 odst. 2. Konkrétně udává, že na místě této události na místě velí velitel první hasičské jednotky a to do příjezdu složky integrovaného záchranného systému, jíž velení na místě přísluší. (Vyhláška č. 247/2001 Sb.)

Pokud se jedná o typovou činnost spadající do kompetence zdravotnické záchranné služby, je na místo vyslán tzv. Inspektor provozu, který do příjezdu vedoucího lékaře organizuje činnost zdravotnické záchranné služby.

Co se týká Policie České republiky standardně se na místě zákroku velitelem stává velitel první hlídky na místě mimořádné události. Možnost převzít velení je pak z hlediska interních aktů řízení na dohodě hlídek mezi sebou. Případně se velení může ujmout pověřený pracovník policie z místně příslušného místního (obvodního) oddělení. Dále pak velitel výjezdové skupiny Služby kriminální policie a vyšetřování. V případě příjezdu vyšších důstojníků tzn. vedoucí místního (obvodního) oddělení, Obvodní, případně krajský ředitel.

Zásadním je řádná a účinná koordinace sil a prostředků integrovaného záchranného systému na místě mimořádné události. Tomuto se zejména věnuje vyhláška č. 328/2001 Sb.

Výše uvedená vyhláška pak udává základní úkoly v zajištění činností ke zvládnutí mimořádné události. Toto udává § 1 vyhlášky 328/2001 Sb.:

„a) vyhodnocení druhu a rozsahu mimořádné události a jí vyvolaných ohrožení za využití výsledků souběžně organizovaného průzkumu,

b) uzavření místa zásahu a omezení vstupu osob na místo zásahu, jejichž přítomnost zde není potřebná,

c) záchrana bezprostředně ohrožených osob, zvířat nebo majetku, popřípadě jejich evakuace,

d) poskytnutí neodkladné zdravotní péče zraněným osobám,

e) přijetí nezbytných opatření pro ochranu životů a zdraví osob ve složkách (dále jen "síly"), které zahrnuje

1. rozdělení místa zásahu na zóny s charakteristickým nebezpečím, stanovení odpovídajícího režimu práce a způsobu ochrany života a zdraví sil včetně použití ochranných prostředků,

2. zohlednění zvláštností místa zásahu při činnosti složek, jako jsou technologie výrob, konstrukční a dispoziční řešení objektů, vlastností přítomných nebo vznikajících látek,

3. vytvoření týlu, podmínky pro odpočinek sil, stanovení odpovídajícího režimu jejich práce a odpočinku; pokud to velitelé nebo vedoucí složek (dále jen "vedoucí složky") vyžadují, vytvoření společného materiálního a finančního zabezpečení složek,

4. přerušení záchranných prací, pokud jsou bezprostředně ohroženy životy a zdraví sil nebo záchrannými pracemi by vznikly závažnější nepříznivé následky než ty, které hrozí vzniklou mimořádnou událostí,

f) přerušení trvající příčiny vzniku ohrožení vyvolaných mimořádnou událostí, například provizorní opravou, zamezením úniku nebezpečných látek, vyloučením nebo omezením provozu havarovaných zařízení,

g) omezení ohrožení vyvolané mimořádnou událostí a stabilizace situace v místě zásahu, například hašením požárů, ochlazováním konstrukcí, ohraničením uniklých látek, odstraněním staveb a porostů nebo provedením terénních úprav,

h) přijetí odpovídajících opatření v místech, kde se očekávají účinky při předpokládaném šíření mimořádné události, které zajistí

1. průzkum šíření mimořádné události,

2. informování nebo varování obyvatelstva na území ve směru šíření mimořádné události, která je může ohrozit svými účinky,

3. evakuaci obyvatelstva, popřípadě též zvířat,

4. vyhledání zraněných nebo bezprostředně ohrožených osob,

5. ošetření zraněných osob,

6. poskytnutí pomoci osobám, které nelze evakuovat,

7. regulaci volného pohybu osob a dopravy v místě zásahu a v jeho okolí,

8. střežení evakuovaného území a majetku,

i) poskytnutí nezbytné humanitární pomoci postiženým osobám,

j) poskytnutí neodkladné veterinární péče zraněným zvířatům,

k) poskytování nutných informací příbuzným osob, které jsou výrazně postiženy mimořádnou událostí,

l) podávání nezbytných informací o mimořádné události a o prováděných záchranných a likvidačních pracích sdělovacím prostředkům a veřejnosti,

m) dokumentování údajů a skutečností za účelem zjišťování a objasňování příčin vzniku mimořádné události, a

n) dokumentování záchranných a likvidačních prací, které obsahuje základní přehled o nasazených složkách a časový sled prováděných činností. “ (Vyhláška č. 328/2001 Sb.)

K zvládnutí výše uvedených úkolů rozlišujeme tři úrovně koordinace sil a prostředků:

- taktická (provádí velitel zásahu),
- operační (provádí operační střediska IOS, KOPIS),
- strategická (provádí ministerstva, ústřední správní orgány, krajské úřady, obce s rozšířenou působností, obecní úřady). (Vyhláška č. 328/2001 Sb.)

Všechny tyto úrovně spolu musí spolupracovat. Kdy ty vyšší podporují nižší úroveň velení. Taktická úroveň je prováděna přímo na místě zásahu, organizuje jí velitel zásahu se svým štábem. Velitel zásahu má povinnost předávat informace na vyšší stupeň velení. Tedy na operační úroveň, kterou zajišťuje operační středisko. Prostřednictvím operačního střediska je posléze informována strategická úroveň velení. Tu představují obecní úřady, krajské úřady, ústřední správní orgány a ministerstva, potažmo jejich funkcionáři. Ty pak na vyžádání zajišťují a poskytují jejich prostředky k zvládnutí mimořádné události.

1.4.3. Postavení Policie České republiky při mimořádné události

Policie České republiky je základní složkou integrovaného záchranného systému. Její postavení je pak ukotveno v ust. § 4 odst. 1 zák. č. 239/2000 Sb. Konkrétní úkoly policie ovšem nejsou v rámci krizových zákonů řešeny.

Základní úkoly policie jsou pak řešeny v lex specialis, tedy v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Ty jsou však řešeny v předchozí kapitole. Další úkoly pak policii ukládá trestní řád. Zde se jedná zejména o objasňování a vyšetřování trestné činnosti. Tedy jejím základním úkolem je ochrana veřejného pořádku, života a zdraví obyvatel a jejich majetku. Ale i ochrana státu, demokratických základů státu, státních institucí, včetně ochrany moci výkonné, zákonodárné a soudní. K těmto úkolům směřují i úkoly v rámci zvládání mimořádných událostí. (Zákon č. 273/2008 Sb.)

Nicméně dle policejní činnosti jsou i úkoly, na které se policie připravuje jako na mimořádnou událost, avšak tyto činnosti nejsou vzhledem k charakteristické mimořádné události dle krizového zákona charakterizovány jako mimořádné a to vzhledem k tomu, že se během nich neprovádí záchranné a likvidační práce. V tomto případě se bavíme zejména o demonstracích, velkých sportovních a kulturních akcích, kde lze předpokládat, že bude potřeba spolupracovat s další složkou IZS. Potažmo se tato událost změní v mimořádnou dle definice krizového zákona. Toto se může stát kupříkladu během demonstrace, během nichž budou zraněny osoby a bude třeba provádět záchranné práce. (Vangeli B., 2009)

Tedy v rámci zvládání mimořádných událostí funguje policie jako ochranný sbor, který má za úkol zabezpečit „bezpečné prostředí“ ke zvládnutí mimořádné události. Ve spolupráci s velitelem zásahu policie vytyčuje bezpečný prostor okolo místa zásahu, který střeží, vytyčuje příjezdové a ústupové cesty, poskytuje leteckou podporu, chrání evakuované osoby.

Avšak nad rámec svých úkolů policisté často působí i v roli záchranářů. Zejména v momentech, kdy samotný zákrok nesnese odkladu, a je vážným způsobem ohrožen život a zdraví. Toto se děje zejména v případech, kdy policisté jsou na místě mimořádné události jako první a je zřejmé, že je potřeba provést neodkladný zásah. Tedy může se jednat o vyproštění osoby z vozidla, kdy je potřeba jej evakuovat do bezpečného místa, resuscitovat, někdy dokonce zahájit kupříkladu hasební práce. Avšak na tuto pomoc během mimořádné události je pohlíženo jako na laickou.

Mimo výše uvedené policie provádí úkoly dle typových činností. Nejdůležitější typové činnosti pro PČR jsou pak ty, kde mají převažující činnost. Jedná se tedy o:

- **STČ 2** - Demonstrování úmyslu sebevraždy,
- **STČ 3** - Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů,
- **STČ 6** - Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty
- **STČ 7** - Záchrana pohřešovaných osob – pátrání akce v terénu
- **STČ 14** - AMOK – útok aktivního střelce.

1.5. Integrovaný záchranný systém

Nezbytnou součástí k zvládání mimořádných událostí v kompetenci Policie ČR jsou i ostatní složky integrovaného záchranného systému. Proto je potřeba se okrajově dotknout i obdobných složek v rámci integrovaného záchranného systému, s kterým přímo na místě mimořádné události spolupracuje Velitel policie.

Integrovaný záchranný systém vzniká na základě nutkové potřeby sjednotit a koordinovat postup HZS, PČR a ZZS při zvládání mimořádné události. Tuto nutnost ukázaly povodně v roce 1997 na Moravě.

Samotný integrovaný záchranný systém je systém vazeb a spoluprací mezi jednotlivými složkami IZS. Tedy nejedná se o žádnou organizaci. Tento systém je zřízen na základě zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Tento stanovuje složky

IZS, vymezuje jejich působnost a to v případě že není stanoveno speciální právní úpravou. Dále pak jsou tímto stanovena působnost státních orgánů, orgánů územní samosprávy, i práva a povinnosti právnických a fyzických při jejich přípravě na mimořádnou událost, na záchranné a likvidační práce. (Zpěvák, 2019)

Cílem této práce není rozbor jednotlivých složek IZS, je však třeba představit jednotlivé součásti, které jsou třeba ke zvládnutí mimořádné události v kompetenci Policie ČR, resp. Velitele Policie.

Složky integrovaného záchranného systému jsou děleny na základní složky IZS, což je HZS ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie ČR. A dále na ostatní složky IZS, což jsou vyčleněné síly a prostředky Armády České Republiky, ostatní ozbrojené bezpečnostní složky (například Vězeňská služba, Justiční stráž, Obecní, resp. Městské policie, atd.), ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Základní složky IZS jsou připravené ihned a nepřetržitě reagovat na vznik mimořádné události, přičemž mají celorepublikovou působnost. Taktéž obsluhují tísňové linky. HZS linku 150, ZZS linku 155 a PČR linku 158.

1.5.1. Hasičský záchranný sbor

Hasičský záchranný sbor České republiky je zřízen na základě zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky. Jeho úkoly a činnosti vyplývají ze stejné právní normy. Kdy je zejména zde ukotveno, že jeho základním úkolem je ochrana lidí, zvířat a majetku před požáry a dalšími mimořádnými událostmi. (Zákon č. 320/2015 Sb.)

V případě HZS se jedná o jednotný bezpečnostní sbor, který je v gesci Ministerstva vnitra. V každém kraji působí Hasičský záchranný sbor kraje, který je podřízen Generálnímu ředitelství HZS. V každém kraji je zřízena síť jednotlivých stanic, které pokrývají svojí činností celé území ČR. (Ministerstvo vnitra, 2019)

Mimo samotnou ochranu hodnot před požáry a mimořádné události plní HZS řadu dalších úkolů. Zejména se podílí na přípravě krajů, obcí, dalších státních orgánů ale i

právníků a fyzických osob na zvládnutí mimořádné události. Taktéž provozuje národní tísňovou linku 150 a 112. Svými úkoly je činnost tohoto sboru nezbytnou složkou IZS.

1.5.1.a) Velení na místě MU s převažující činností HZS

Hasičský záchranný sbor je dle typových plánů sborem, který má nejčastěji velení na místě mimořádné události. Stejně tak jako u ZZS, velitelem na místě MU se stává velitel první jednotky, která dorazí na místo.

Samozřejmě je možné převzetí velení na místě MU a to zejména velitelem jednotky s právem přednostního velení.

Další variantou je rozhodnutí velitele řediteli hasičského záchranného sboru kraje nebo generálnímu řediteli HZS určit velitele zásahu odlišně od práva přednostního velení a to na základě vyhlášky Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb.

V Praze vyjíždí k složitějším zásahům velitel směny, který má na místě MU právo převzít velení. K své činnosti užívá velitelsko-štábní vozidlo, které má upravenou zástavbu. Jedná se o Mercedes-Benz Vito, případně Volkswagen Amarok.

Velitel na místě se MU označuje červenou reflexní vestou s nápisem „VELITEL ZÁSAHU“, případně rukávovou páskou s písmeny „VZ“. (Interní akt řízení HZS č. 43/2012 Sb.)

Veliteli zásahu jsou podřízeni všichni hasiči na místě zásahu a to prostřednictvím jednotlivých velitelů družstev. Ze svého rozhodnutí může určovat velitele jednotlivých sektorů a úseků, dále zřizuje svým rozhodnutím štáb velitele zásahu. (Interní akt řízení HZS č. 43/2012 Sb.)

Vozidlo velitele zásahu je v Praze taktéž označeno zeleným „majákem“, který na místě označuje přítomnost velitele na místě a jeho aktivní činnost.

1.5.2. Zdravotnická záchranná služba

Je základní složkou integrovaného záchranného systému, a je součástí systému zdravotních služeb poskytovaných na území celé České republiky, přičemž vychází ze zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě.

Jejím hlavním posláním je poskytování přednemocniční neodkladné péče osobám se závažným postižením zdraví anebo v přímém ohrožení života a to na základě tísňové výzvy. (Zákon č. 374/2011 Sb.)

V případě zdravotnické záchranné služby se jedná o příspěvkové organizace kraje, které byly zřízeny k 1. lednu 2003 a to v každém kraji. Tedy máme 14 krajských záchranných služeb, kdy každá ve svém kraji provozuje operační středisko, které rozhoduje o vysílání sil a prostředků ze stanic, které jsou rozmístěny na území ČR, potažmo kraje tak, aby jejich pomoc byla dostupná do 20 minut. (Šindler, 2014)

1.5.2.a) Velení na místě MU s převažující činností ZZS

Velení na místě mimořádné události má vždy vedoucí výjezdové skupiny, která na místo dorazí jako první. Nicméně operační středisko ZZS může určit i osobu, která bude na místě mimořádné události řídit síly a prostředky. (Zákon č. 374/2011 Sb.)

S přihlédnutím na pražský systém řízení sil a prostředků základních složek je na místo mimořádné události s větším množstvím postižených osob vyslán ze strany zdravotnické záchranné služby tzv. „inspektor provozu“. Inspektor provozu ZZS přebírá na místě velení, dle své potřeby zřizuje štáb velitele, dále určuje, vedoucího lékaře, vedoucího odsunu, vedoucího triage.

Inspektor provozu ZZS je povětšinou záchranář s mnohaletými zkušenostmi. Je vyškolen a vycvičen k provádění specializovaných činností v několika oblastech. A to od krizového řízení, poskytování asistence při obtížných situacích až po kontrolní činnost posádek ZZS. Inspektor provozu v první řadě je náporný posádkám, kdy jeho příjezd je možný během několika minut na místo události, kde může poskytnout pomoc svým posádkám. Dále je vyslán k řešení sporů mezi posádkami ZZS, pacienty, případně třetích osob. Vykonává i kontrolní činnost, případně řeší škodní události, dodržování zdravotnické etiky.

V Praze Inspektor provozu ZZS používá stejné vozidlo jako lékařské posádky. Jedná se o Mercedes Benz GLE, s vysoce výkonným motorem o obsahu 3,0 litrů o výkonu 190kW. Vozidlo je na rozdíl od lékařského speciálu označeno speciálním zeleným „majákem“, které jej v případě jeho aktivace označuje jako velitelské vozidlo. Vozí s sebou základní zdravotnickou výbavu v podobě záchranářského batohu, brašnou START. Tato výbava je pak rozšířena o specifické zdravotnické i nezdravotnické

pomůcky. Vozí s sebou specifické léky a antidota, které jsou dražší, případně „vzácné“. Dále vozí materiál sloužící k označení vedoucích funkcí ZZS na místě MU jako je „vedoucí lékař“, „vedoucí zdravotnické složky“, „vedoucí odsunu a třídění“. Dále pak materiál k vyznačení prostoru, jako jsou pásy, kužely, světla. V současné době testují inspektoři provozu termokamery. (Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy, 2021)

1.6. Pohotovostní motorizovaná jednotka – velitel policie

Pohotovostní motorizovaná jednotka Krajského ředitelství hlavního města Prahy Policie České republiky je nejstarší, kontinuálně fungující útvar a složka Policie ČR. Její základy sahají až do roku 1956, kdy byl tento útvar zřízen pod názvem Speciální pohotovostní motorizovaná jednotka. Historicky se tento útvar vždy pyšnil nejmodernějším vybavením, výcvikem, vozidly ale i úkoly. Prvotně byl zřízen jako pořádková jednotka, která byla první svého druhu v České republice. (Policie, 2008)

Posléze je pod tímto útvarem zřízena skupina služební kynologie. Přelomem bylo v 80. letech zřízení tzv. roty zásahu. Toto byla skupina nejzdatnějších policistů jak fyzicky, tak schopnostmi, kteří měli provádět zákroky proti nejnebezpečnějším pachatelům. Tato skupiny byla přezdívána „ROZA“. Tato skupina byla předzvěstí vzniku zásahových jednotek na území České republiky, což potvrdilo i následné odštěpení roty zásahu a vzniku pražské zásahové jednotky, která si do dnešních dnů nese přízvisko „ROZA“.

Po vzoru pražské pohotovostní jednotky vznikaly v dobách socialismu obdobné útvary téměř v každém větším městě Československa. V současné době je však Pohotovostní motorizovaná jednotka jediná svého druhu v České republice. Několik obdobných jednotek pak působí na Slovensku.

Co se týče vybavení je Pohotovostní motorizovaná jednotka nositelem těch nejmodernějších technologií, které se testují v přímém výkonu služby. Zejména jde o nová služební vozidla a jejich vybavení. Pro zajímavost uvedme systém LZ (lustrační zařízení), které umožňovalo policistům provádět lustrace přes dotykový display konzole služebního vozidla. Dále systém LOOK, který umí sám detekovat registrační znaky projíždějících vozidel a ověřovat, zda nejsou odcizená. Přes vybavení jednotlivce jako jsou balistické nosiče nové generace, balistické helmy, ochranné brýle, nejnovější vybavení služebními zbraněmi nebo technologie pro provádění násilných vstupů, vybavení k tzv. TRIAGE.

Nejnovějším projektem v rámci policie je tzv. VELITEL POLICIE. V současné době se jedná již o etablovanou součást pražské policie, kdy se po dlouhém testování tento nový institut přeměnil z testování na stálou součást.

1.6.1. Vznik velitele policie

První úvahy o vytvoření institutu velitele policie na místě mimořádné události odstartovala mimořádná událost ze dne 29. 4. 2013, kdy v ulici Divadelní, nedaleko Národního muzea došlo k masivní explozi plynu. Na místo se v prvních chvílích dostavilo 6 hlídek Pohotovostní motorizované jednotky, které vzájemně začaly zajišťovat místo události a zahájily záchranné práce. Následně se na místo dostavilo místně příslušné Místní oddělení policie – Bartolomějská, kdy velitelkou této hlídky byla několik málo měsíců sloužící policistka. (Policie, 2013)

Do příjezdu místního oddělení na místě mimořádné události velel velitel první hlídky PMJ, která se na místo dostavila. a to přesně v souladu s tehdy platným rozkazem Krajského ředitele hlavního města Prahy. Nicméně ve chvíli, kdy se na místo dostavila hlídka MOP, velení převzala velitelka této hlídky. A to přesně dle platného rozkazu krajského ředitele. *„Setkají-li se na místě činu hlídka pohotovostní motorizované jednotky a hlídka linky 158 obvodního ředitelství, je velení a koordinace dalšího postupu delegována na velitele hlídky, která přijela na místo jako první do příjezdu hlídky místně příslušného místního oddělení nebo do příjezdu vedoucího výjezdové skupiny.“* (Interní akt řízení PČR č. 17/2010 Sb.)

Tento přenos velení se již na místě ukázal jako značně komplikovaný a vysoce neefektivní. I co se týče komunikace k HZS a ZZS, jelikož tyto složky již dávno měly určenou jednotnou velicí funkci. Co se týká ZZS – inspektor provozu a HZS – vedoucí důstojník dne. Tito vedoucí složek se snažili komunikovat s velením PČR, kdy se ovšem ukázala velká roztržičnost velení. Nikdo z policistů pořádně nevěděl, kdo je na místě velitelem za policii. Nedlouho po začátku události se na místo dostavuje vedoucí důstojník službu konajícího oddělení PMJ, který svévolně převzal velení na místě této mimořádné události. Posléze se na místo dostavuje vedoucí výjezdové skupiny, později funkcionář s povinností převzít velení.

Vyhodnocení této mimořádné události, nařídil náměstek krajského ředitele policie pplk. Ing. Bezoušek. Vyhodnocení se zabývalo zejména kontrolou komunikace v rámci jednotlivých složek policie, jako dopravní policie, místní oddělení, Služba kriminální

policie a vyšetřování, speciální pořádkovou jednotkou a pohotovostní motorizovanou jednotkou. Následně komunikace mezi policií a HZS, ZZS a Městskou policií. (Stanovisko k BO při výbuchu v Divadelní ulici, ze dne 6. května 2013)

Výsledkem byla shoda všech zúčastněných na nejasnostech ve velení. Zejména pak chybějící zastřešení ze strany velícího důstojníka. Roztříštěnost komunikace mezi provozními rádio-kanály, snaha o současné velení více důstojníků. Naprosto chybějící hierarchie velení. Nevyužití všech možných dostupných technologií ke zvládnutí této mimořádné události.

Tato událost však nebyla první kdy si ostatní složky IZS stěžovaly na nejasné velení na místě mimořádné události ze strany policie a proto se po několika schůzkách vedoucích funkcionářů pražských složek IZS začalo uvažovat o vzniku tzv. velitelů policie.

Proto vznikl testovací provoz určeného policisty k řízení na místě události. Proto byli pověřeni vedoucí skupin Pohotovostní motorizované jednotky k velení při vzniku takové události. Provozem v tomto uspořádání se ukázalo, že vedoucí skupin při vzniku MU neměli čas na vedení skupiny a s tím spojené úkoly při vedení policistů a zároveň k řízení na místě MU.

1.6.2. *Současnost velitele policie*

V současné době se projekt velitelů policie již proměnil v zcela fungující skupinu policie. Konkrétně byla při Pohotovostní motorizované jednotce Praha vytvořena nová skupina policistů, kteří jsou zařazeni v 6. tarifní třídě, tedy v hodnosti nadpraporčík. A jsou určenými policisty k řízení na místě mimořádné události.

Oficiálně byl velitel policie zřízen na základě rozkazu č. 70 ředitele Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 31. Května 2019. Tento hovoří o povinnosti zřídit trvalý provoz řízení sil a prostředků krajského ředitelství v místech mimořádných událostí. Zároveň určuje, že na místě MU bude velet určený příslušník Policie České republiky pohotovostní motorizované jednotky krajského ředitelství. (Interní akt řízení PČR č. 70/2019 Sb.)

Jelikož oficiální označení „určený příslušník k řízení MU“ je poměrně složitý a pro neznalé příslušníky nic neříkající označení, začalo o se uvažovat o pracovním názvu. Takto vzniklo označení „velitel policie“ Zároveň toto označení je mnohem jednodušší pro označení takovéto funkce při výkonu služby nápisem „velitel“

Původní plány, kdy měl být vždy jeden velitel policie a jeho řidič, byly změněny na vytvoření sobě rovných policistů, kteří si pouze střídají funkce. Po dosažení plné kapacity bude toto oddělení čítat 12 určených policistů, kteří slouží v 24 hodinovém režimu služby.

Do hlídky jsou pak veleni dva až tři policisté, dle početního stavu této skupiny, kdy je mezi nimi přesně rozděleno, kdo vykonává jakou funkci.

Minimální stav je dvoučlenná hlídka velitelů policie, kdy jeden je velen jako řidič hlídky a druhý jako velitel policie. V případě většího počtu policistů je pak velen do služby třetí policista, který funguje v roli asistenta velitele. Tito policisté mají každý svůj volací znak. Konkrétně se jedná o:

- Libela 10 – Velitel policie,
- Libela 100 – Řidič velitele policie,
- Libela 101 – Asistent velitele policie.

Výcvik těchto policistů je stejný, kdy mezi nimi je možná jakákoliv záměna. A to hned z několika důvodů, které budou popsány později.

1.6.2.a) Výcvik a vybavení velitelů policie

Policisté určení k velení na mimořádných událostech jsou pečlivě vybíráni. Prvním aspektem je znalost prostředí policie a celkově fungování integrovaného záchranného systému. Proto je základním kritériem doba služby minimálně 10 let. Druhým aspektem je fyzická zdatnost. A to z důvodů, že se nejedná o administrativní pracovníky, ale policisty v přímém výkonu služby. I když nejsou sami prioritně určeni k provádění zákroků, musí ho být schopni provést. Dalším kritériem je osobnostní způsobilost policisty. Musí se jednat o komunikativní osobu s vůdčími schopnostmi, vysokou kvalitou organizace práce a schopnosti se rychle rozhodovat.

Protože není jednoduché najít policistu, který by splňoval potřebné parametry a zároveň zapadl do fungujícího týmu těchto policistů, jsou vhodní kandidáti předvybírání prostřednictvím stáží. Na stáži jsou policisté otestováni, jak zvládnou fungovat v této skupině policistů a v případě správného fungování v teamu je s těmito uchazeči dále pracováno. To znamená, že jsou postupně zváni na školení a semináře, tak aby v případě potřeby mohli být kdykoliv převeleni do této skupiny jako plnohodnotní velitelé.

Tento předvýběr má i další výhody než vytvoření zásobníku vhodných náhradníků. Další nespornou výhodou je rozšiřování znalostí policistů skrz různé útvary a v případě vzniku mimořádné události, takovýto velitel – čekatel, na místě zákroku může účinně pomáhat s řízením sil a prostředků policie do příjezdu velitele policie. Podat ucelený obraz o situaci, případně asistovat veliteli policie.

Velitelé policie fungují jako běžná hlídka, kdy vykonávají zejména hlídkovou činnost. V případě vzniku mimořádné události jsou pak na místo vysíláni prostřednictvím integrovaného operačního střediska hlavního města Prahy, případně sami reagují na relace v radioprovozu a informační systém „Maják“. Další možností je vyžádání této specializované hlídky přímo jinou hlídkou. Tato možnost však nemusí být formou žádosti o převzetí velení na místě, může se jednat i o radu, či poskytnutí technických prostředků, kterými velitel policie disponuje.

K vybavení velitelů policie. V současné době jsou vybavení služebními vozidly značky Škoda Kodiaq 4x4 DSG, v barevném provedení. Tato vozidla jsou v současnosti nezaměnitelná, jelikož jsou to jediná vozidla svého druhu u policie. Pokud se toto vozidlo nachází na místě mimořádné události a velitel policie převzal velení, je toto vozidlo označeno zeleným osvětlením.

Obrázek 1 Vozidlo velitele policie s aktivním zeleným majákem, přední pohled Zdroj: (Foto autora)

Obrázek 2 Vozidlo velitele s aktivním zeleným majákem, zadní pohled Zdroj: (Foto autora)

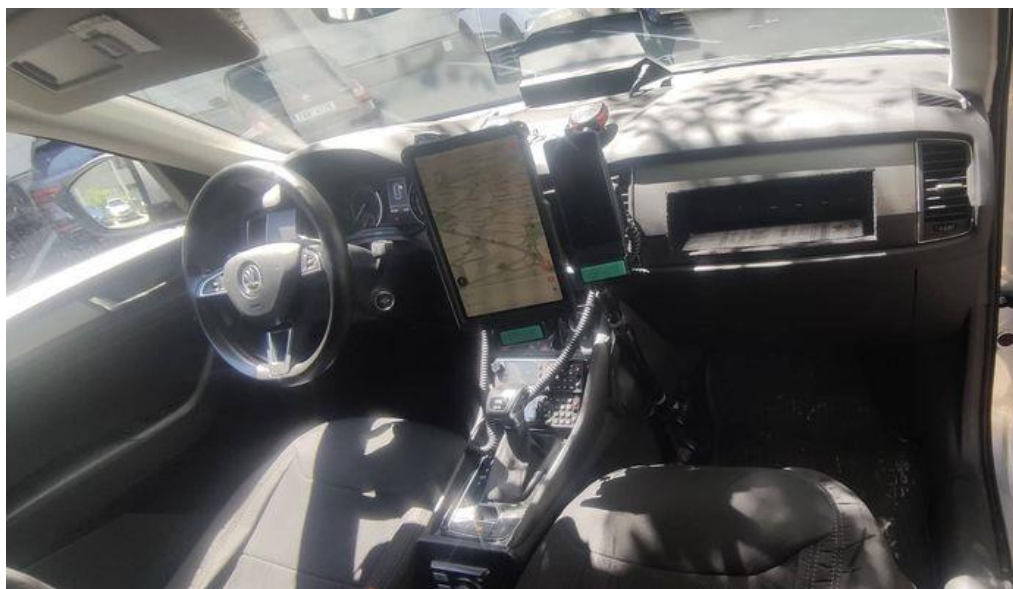
Velitel policie na místě mimořádné události je označen červenou vestou s označením „Policie“, „velitel“ a „incident commander“.

Obrázek 3 Vesta velitele policie Zdroj: (Foto autora)

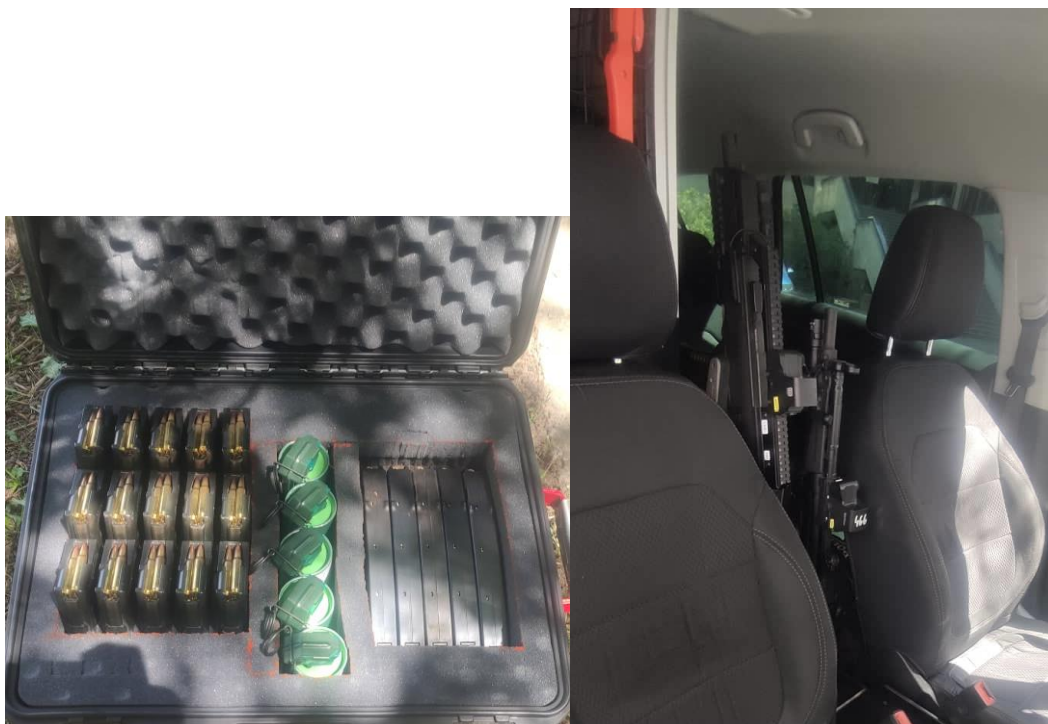
Každý z příslušníků velitelů policie je vybaven ochrannými pomůckami. Zejména se jedná o balistickou vestu s ochranou IIIA, nosičem s možností dovybavení balistickou kombinovanou ochranou kategorií IV, balistickou helmou a ochrannými brýlemi. Dále je každý policista vybaven služební zbraní Glock 17 gen 5, radiostanicí, a standardní výstrojí příslušníka PMJ.

Vozidlo velitele policie zároveň funguje jako štábní a podpůrné vozidlo. A to zejména s ohledem na jeho vybavení. Jedná se zejména o zesílenou elektroinstalaci, vybavení dvěma vozidlovými radiostanicemi, prostředky k navigaci sil a prostředků policie (tablet ukazující pozice policistů i vozidel). Tato vylepšená zástavba umožňuje velitelům lépe řídit síly a prostředky na místě, i síly které na místo směřují, či plní úkoly mimo místo MU.

Obrázek 4 Pracoviště velitele policie Zdroj: (Foto autora)

Dále jsou tato vozidla vybavena jednou útočnou puškou zn. Heckler and Koch G36C a Heckler and Koch MP5. Vozidlo je vybaveno možností převážet připravenou munici na místo mimořádné události. Jedná se o 10 zásobníků po 30 ranách do obou výše uvedených zbraní a dále dýmotvorné a slzotvorné granáty. Rozšířený palební průměr je ve vozidle VP zejména z důvodů dovybavení policistů vyzbrojených dlouhými zbraněmi tak, aby mohli vést bojovou činnost delší dobu.

Obrázek 5 Přenosný trezor s municí a uložení dlouhých zbraní Zdroj: (Foto autora)

Vozidlo je taktéž vybaveno prostředky umožňující násilný vstup. Zde se jedná zejména o různá páčidla, planžety, beranidlo, sekery a hydraulické prostředky pro vstup. Dále toto vozidlo s sebou vozí prostředky k označení místa mimořádné události, ať se jedná o dýmotvorné granáty, tzv. „světelné puky“, fluorescenční jednorázové light-sticky a velký bateriový osvětlovač. Dále je vozidlo vybaveno pokročilým zdravotnickým vybavením a to ve velkém množství, zejména k poskytnutí „laické zdravotnické pomoci“, dále triážní sadou. Třemi sadami chemické a radiologické ochrany jednotlivce a sadou pro základní dekontaminaci. Zastavovacím pásem, páskami k ohraničení místa mimořádné události. Všechny tyto věci jsou umístěny ve speciální zástavbě vozidla, kterou je možné z vozidla vysunout pro snadný přístup.

Obrázek 6 Vybavení VP na výsuvné plošině Zdroj: (Foto autora)

1.6.2.b) Velitel policie na místě MU

Při potřebě vyslání velitele policie je za toto odpovědný vedoucí směny operačního střediska Krajského ředitelství policie Praha. (Interní akt řízení PČR č. 70/2019 Sb.)

Při příjezdu na místo má povinnost se velitel policie označit prostředky, které jsou k tomu určeny. Zejména se jedná o červenou vestu s řádným označením „POLICIE“ a „VELITEL“. Tento policista je odpovědný za řízení sil a prostředků policie na místě MU. (Interní akt řízení PČR č. 70/2019 Sb.)

Za řízení sil a prostředků je velitel policie odpovědný do převzetí místa MU vedoucím výjezdové skupiny nebo příslušného vedoucího policisty Krajského ředitelství Praha, případně Obvodního ředitelství Prahy I-IV. Tento však nemusí na místě převzít velení sil a prostředků policie. (Interní akt řízení PČR č. 70/2019 Sb.)

2. Cíl práce a výzkumná otázka

2.1. Cíl práce

Zhodnocení fungování pozice velitele policie u mimořádných událostí. Přínosy na místě mimořádné události řízení velitelem policie a následně porovnání fungování s využitím této složky a bez ní.

2.2. Výzkumná otázka

Jak je vnímána pozice velitele policie u mimořádných událostí?

3. Operacionalizace pojmů

Velitel policie

Velitel policie je určený policista krajského ředitelství policie Praha při pohotovostní jednotce Praha, pověřený pro daný den k řízení sil a prostředků policie České republiky do převzetí velení na místě MU dosahovým důstojníkem, vedoucím výjezdové skupiny nebo do ukončení mimořádné události. Při řízení SaP se podílí na zvládnutí MU jako člen štábu velitele zásahu, případně jako velitel zásahu a to v případě, že se jedná o událost dle STČ, kde je určena policie řízením SaP. (Policie, 2020)

Inspektor Provozu ZZS

Inspektor provozu ZZS je pracovník zdravotnické záchranné služby, pověřen specifickými úkoly. V rámci těchto úkolů se podílí na zvládnutí MU jako vedoucí složky ZZS a člen štábu velitele zásahu, případně jako velitel zásahu, jedná-li se o MU, kde je převažující činnost ZZS. (ZZS, 2021)

Velitel směny HZS

Jedná se o hasiče s právem přednostního velení, je určený pro danou službou k řízení sil a prostředků hasičského záchranného sboru na místě MU nebo na místě zásahu, ke kterému je vyslán. Dle STČ je povětšinou velitel zásahu na místě MU, pokud HZS není složkou, které STČ určuje vedoucí roli, podílí se na jejím zvládnutí jako člen štábu velitel zásahu. (Interní akt řízení HZS č. 43/2012 Sb.)

4. Metodika

Teoretická část diplomové práce je zpracovaná za využití metod rešerše odborné literatury, platné legislativy, služebních interních aktů řízení, vlastních zkušeností autora z míst MU, na jejichž zvládnutí se podílel. Při zpracování teoretické části byly využity vědecké metody, konkrétně rozbor, analýza textu a následná práce sním jako syntéze, indukce a dedukce.

Při vyhodnocení dostupné literatury bylo využito analýzy a syntézy textu a to při studiu dostupných knižních i elektronických zdrojů. Vyvození logických závěrů, tedy indukci, bylo využito k získání faktický důležitých jednotlivých informací z jednotlivých zdrojů informací. Deduktivní metoda byla využita pro získání potřebných zdrojů informací a zvolení konkrétních fakt z konkrétní literatury.

Teoretická část tak vede k vysvětlení základních pojmů vedoucích k zvládnutí MU. Dále pak k vysvětlení specifického postavení nové funkce, která je zřízena při Krajském ředitelství policie Praha.

Druhá část diplomové práce, tedy praktická část je rozdělena na tři části, kvalitativní rozhovory, následně případová studie a posléze kvantitativní výzkum.

První část praktické části bude zaměřena na kvalitativní rozhovory a analýzu těchto rozhovorů. Tyto budou probíhat s vedoucími pracovníky krizového řízení na místě MU a to všech tří základních složek IZS - ZZS, HZS, PČR. Zejména tyto rozhovory budou zaměřeny na spokojenost s funkcí velitele. Dále pak na její funkčnost při zvládání MU, vzájemnou spolupráci mezi ostatními základními složkami IZS, technické vybavení, personální zabezpečení a znalosti svých oprávnění a možností technického použití vybavení policie. Během těchto respondenti kvalitativního výzkumu budou rozděleni do tří kategorií. A to policisté, zdravotníci a hasiči, kdy je předpokladem že každá z těchto skupin má jiný pohled na výkon služby a jiné nároky na zvládání MU.

Rozhovor bude veden formou strukturovaného rozhovoru. Tyto rozhovory proběhly v rámci výkonu služby jednotlivých respondentů na jejich pracovištích. Tyto rozhovory probíhaly v průběhu června a července roku 2022. Respondenti na otázky předem připraveného rozhovoru odpovídali bez předchozí přípravy. Odpovědi byly zaznamenány do osobního bloku tazatele. Otázky rozhovoru jsou tvořeny tak, aby bylo

možné zjistit zařazení jednotlivých pracovníků a jejich zkušenosti. Následně pak jejich vnímání velitele policie na místě MU a následně jejich vztah k veliteli policie.

V druhé části této diplomové práce pak bude vybrán zákrok, jenž byl náročný pro řízení sil a prostředků policie a dalších složek IZS. Následně bude zhodnocen vliv velitele policie na způsob řízení sil a prostředků policie na místě této MU. Zhodnoceno bude také, zda bylo přínosem velení velitele a případně zda by bylo možné zvládnout tuto mimořádnou událost neuzitím tohoto určeného policisty a ponechání velení v rukou velitele první hlídky na místě MU.

Vyhodnocení těchto mimořádných událostí je provedeno pomocí SWOT analýzy. Což je metoda strategické analýzy, tato je užita k zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících danou problematiku. (ManagementMania, 2011-2016)

Vyhodnocení proběhne tak, že každému faktoru bude přiřazena hodnota v rozmezí 1 až 5 (silné stránky, příležitosti) a -1 až -5 (slabé stránky, hrozby). Každá položka taktéž dostane přiřazenou váhu. Tato značí významnost v jednotlivých kategoriích a musí se jejich součet vždy rovnat 1. Čím vyjde vyšší číslo, tím je větší důležitost. Následně jsou získané hodnoty v jednotlivých kategoriích sečteny. Součtem příležitostí a hrozeb je získána externí část analýzy a součtem hodnot silných stránek a slabých stránek je získána vnitřní část analýzy. Konečná bilance je pak získána sečtením vnitřní a externí části analýzy. (Fotis Fotopoulos, 2011)

V poslední části pak bude kvantitativní výzkum zaměřený na řadové policisty, záchranáře a hasiče s cílem zjistit, zda znají funkci velitele policie, zda se s ním někdy setkali a jak vnímají působení této funkce. Zde bude užito statistických metod zaměřených na zjištění obecné znalosti velitele policie a schopnosti respondentů rozpoznat velitele policie na místě MU. Dále je zjišťováno, zda vědí, kdy tato funkce je velitelem sil a prostředků policie na místě MU a případně kdy je velitelem celé MU.

Pro doplnění bude použito dotazníkové šetření k zjištění vnímání velitele policie u příslušníku IZS. Dotazníkové šetření bude v počtu cca 150 osob. Tento výzkum byl proveden v průběhu července 2022 formou dotazníkového šetření prostřednictvím internetové platformy určené k vyhodnocování dotazníků.

5. Výsledky

Tato kapitola pojednává o výsledcích získaných na základě kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Částí je i kazuistika případových studií.

5.1. *Kvalitativní výzkum*

Jako respondenti byli vybráni policisté, zdravotníci a hasiči, podílející se ve vedoucí funkci na zvládání MU. Kdy je předpokladem že každá z těchto skupin má jiný pohled na výkon služby a jiné nároky na zvládání MU.

Z policistů byli vybráni dva nejzkušenější policisté v oblasti zvládání MU. A to konkrétně bývalý velitel této skupiny velitelů, šéf-instruktor PMJ a zástupce vedoucího odboru Pohotovostní motorizované jednotky. Dále pak policista, který je bývalý vedoucí jedné skupiny PMJ a v současnosti dlouholetý policistka působící jako velitel policie.

Mezi inspektory provozu ZZS byli vybráni dva inspektoři, kteří mají velice dlouhodobé znalosti v oboru ZZS a taktéž při zvládání MU. Navíc jsou to inspektoři, kteří mají částečně znalosti z oboru policejní činnosti a to díky jejich osobnímu zájmu, kdy např. působí jako školitelé policistů PMJ v oboru první pomoci.

V poslední skupině se pak nachází dva velitelé směny Hasičského záchranného sboru, kteří jsou velmi přínosní vzhledem k jejich celoživotní služební empirii ze zvládání všech myslitelných i nemyslitelných mimořádných událostí. Ať se jednalo o povodně v roce 2002 v Praze (Česká televize, 2017), výbuch plynu v ul. Divadelní (Policie.cz, 2013), požár hotelu Eurostars David (Požáry.cz, 2018).

Získávání těchto dat ke kvalitativnímu výzkumu pro zpracování této části diplomové práce proběhlo pomocí kvalitativního rozhovoru s předmětnými respondenty. Tyto rozhovory probíhali na konci července roku 2022 v době služby respondentů. Rozhovory trvaly přibližně 20 - 30 minut. Na přání respondentů nebudou uváděna jejich konkrétní jména ani rozhovory. Autor diplomové práce si poznatky a odpovědi zapisoval do poznámkového bloku.

Konkrétní získávání dat bude zajištěno pomocí kvalitního polo strukturovaného dotazování a rozhovoru s respondenty. Tedy dotazování za pomoci předem předpřipraveného rozhovoru o dané problematice. Tyto otázky se budou týkat dané

problematiky a k jeho zkušenostem, přičemž respondent o tomto bude volně hovořit. (Hendl, J., 2005)

5.2. Dotazníkové šetření

Respondent č. 1: Inspektor provozu ZZS

Prvním respondentem je dlouholetý pracovník Pražské Záchrané služby. V oboru ZZS je zaměstnán již 22 let, kdy 15 roků působil jako zdravotnický záchranář ve výjezdové skupině, kdy vystřídal několik výjezdových stanic po Praze. Posledních sedm roků působí jako inspektor provozu ZZS. Ve svém volnu působí ve vzdělávání laické i odborné veřejnosti, se zaměřením zejména na první pomoc a tzv. „field care“, tedy pomoc ve stížených podmínkách či v bojových podmínkách. Na připravenou baterii odpověděl následovně.

Kde jste služebně zařazen, a jakou funkci vykonáváte?

V současné době působím jako inspektor provozu pražské ZZS. Jedná se o pozici, kdy vyjíždím k nejnáročnějším situacím k řešení, ať svým rozsahem, počtem zraněných nebo náročností poskytované péče. V případě, že se jedná o medicínsky náročný úkon, jakožto záchranář s více než 20 letou praxí pomáhám posádkám zvládnout situaci. Pokud se jedná o nějaké neštěstí s několika zraněnými nebo potřebou řídit naše síly a prostředky, působím jako vedoucí zdravotnické složky na místě. Okrajovou činností IP je i kontrola posádek, jestli plní interní nařízení, mají vozidla vybavená a uklizená dle nastavených standardů, kontroluji jejich ústrojovou kázeň a v neposlední řadě i jejich chování vůči našim klientům.

Jak dlouho jste ve své funkci? Jaký máte vztah ke své práci?

Jak jsem říkal v předchozí odpovědi, zaměstnán u ZZS hl. m. Prahy jsem již 22 roků, z toho 7 jsem ve své současné funkci. Svoji práci mám rád, zajímám se o ní. Snažím se sledovat aktuální trendy v této oblasti a ty následně implementovat do naší organizace. Ve svém volnu se věnuji také záchranářině, konkrétně ve vzdělávací organizaci, kterou jsme založili s bratrem, také záchranářem. Snažím se naučit širší veřejnost správným zásadám první pomoci. V posledních dvou letech jsme navázali úzkou první pomoc s kolegy od PMJ, které se snažím školit v pokročilé první pomoci, tak aby byli hodnotnými partnery pro posádky ZZS nejen v Praze v době jejich služby, ale všude po světě, kdy díky svým znalostem budou schopni pomáhat u vážných zdravotních stavů.

Jak vnímáte funkci Velitele policie při MU?

S kolegy z PMJ mám opravdu dobré zkušenosti, zejména tedy co se týká naší práce, umějí být velmi přínosní, poskytují kvalitní první pomoc i další zabezpečení bezpečnosti našim posádkám. Proto jsem přivítal projekt Velitelů policie, první roky jsme se s kolegy setkávali velmi málo, avšak s profesionalizací této funkce kvalita kolegů rapidně stoupla. VP jsou na místě velice přínosní, co se týká vlastní činnosti, i organizace sil a prostředků policie.

Pamatujete dobu, kdy nebyla zřízena funkce velitele policie?

Tuto dobu pamatuji jako prostý záchranář, kdy jsem potřeboval řízení sil a prostředků na místě tolik nevnímali. Dalším faktem je, že v posledních letech vzrůstá počet větších zákroků a opatření, takže tato funkce více vyniká, než by mohla vyniknout např. před 15 lety.

Jak osobně vnímáte zákroky na místě MU, kdy na místě nevelí velitel policie?

Takových zákroků už moc není, v poslední době jsou prakticky na všech větších událostech vidět naši partneři z VP. Když na místě VP není, situace je hodně odlišná co se s tím týká „řadových“ policistů na místě. Pokud se jedná o zkušené policisty, které práce baví, prakticky přítomnost VP není potřeba. Ale pokud je na místě mladý nezkušený policista, kterých v poslední době potkávám drtivou většinu, nebo tzv. vyhořelý kus, spolupráce je o dost horší. V takové chvíli litujeme, že na místě není VP a některé činnosti si musíme zabezpečit vlastními lidmi, případně opakovaně žádat a prosit policisty na místě.

Jak vnímáte vzájemnou komunikaci mezi Veliteli policie a dalšími složkami IZS?

S kolegy z VP se setkáváme velice často, ať se jedná o společné akce, společná cvičení, konzultace. V poslední době nás kolegové z VP přizvali k některým jejich výcvikům. Takže jako IP vidíme, a teď již i víme, jak policisté a VP přemýšlí a jak budou asi postupovat. Pokud máte možnost nakouknout pod pokličku druhé složce, může se to někomu zdát jako nezáživné, ale myslím, že jsme si z toho i my jako IP vzali spoustu užitečného, zejména to jak se můžeme a nemůžeme pohybovat v „nebezpečné“ zóně.

Co se týká spolupráce s HZS a VP tak úplně nemůžu soudit, nicméně ve zkratce velitelé směny HZS jsou všichni obrovští profici s neuvěřitelně velkými zkušenostmi.

Spolupráce s nimi je vždy na té nejvyšší úrovni a není si na co stěžovat. Snad jen na to, že HZS jako sbor je takový dost uzavřený sám do sebe.

Je nasazení Velitele policie dostatečně rychlé při vzniku MU?

Těžko odpovědět, vždy když je potřeba tak přijede, většinou velmi rychle. Kolikrát se stalo, že byl na místě první, jako úplně první.

Podle čeho zvládají VP mimořádné události? Podle čeho je zvládají? Stalo se Vám, kdy postup byl vyhodnocen nesprávně?

Všichni kolegové z VP jsou velice zkušení četníci s množstvím zkušeností. Myslím, že hodně vycházejí ze svých zkušeností, ale na většině zákroků je vidět inspirace typovými činnostmi. S VP a jejich postupem jsem se vždycky ztotožnil.

Zdá se vám technické a empirické vybavení velitelů policie na takové úrovni, že jsou schopni zvládnout jakoukoliv MU nebo je třeba jej doplnit?

Jak jsem říkal VP, jsou neskuteční profesionálové. Teď mají nově své speciály (myšleno auta), ve kterých vozí všechno možné i nemožné vybavení. Takže technicky jsou schopni zvládnout všechny zákroky, znalostně jsou na tom taky dobře. Takže jestli se někdy nějaký zákrok nezvládne myslím, že to bude spíš proto, že policejní sbor ztratil zkušené kolegy a mladí kolegové nemají zkušenosti.

Jak vnímají velitele policie policisté na místě MU, jsou řadoví policisté dostatečně vybaveni pro použití velitelem policie?

V současné době je VP již dobře znám u policistů v Praze. Při jejich příjezdu na místo je všichni policisté poslouchají, snad jen v začátcích moc policisté nevěděli, kdo jsou a co dělají. Ale jak říkám v současnosti je poslouchají všichni výborně.

Negativem co občas vnímám je, že se řadoví policisté na VP příliš spoléhají. Při jejich příjezdu se hned vzdávají své iniciativy a čekají na to, co bude.

Jak vnímáte personální zabezpečení velitelů policie, je dvoučlenná hlídka dostačující?

Myslím, že pro většinu zákroků je dvoučlenná hlídka dostatečná, avšak na velkých MU by se asi mohlo stát, že by dva velitelé nestačili.

**Jak obecně funguje spolupráce na místě MU mezi jednotlivými složkami?
Vyhovuje Vám za vaši složku tato spolupráce? Případně změnil byste něco?**

Myslím, že napříč základními složkami IZS se považujeme za rovnocenné partnery, téměř rodinu si dovolím říct. Samozřejmě se najdou i černé ovce, které to mají jinak a myslí si o sobě něco víc. Ale v zásadě všechny spolupráce vychází ze vzájemného respektu druhé profese.

Jestli je otázka směřována na velení na místě MU, v zásadě všechny vedoucí složky se věnují svému oboru, při příjezdu všichni, tak nějak víme do čeho jdeme, a co nás na místě čeká, ať už od svých operačních nebo od kolegů na místě. Víceméně, při příjezdu vedoucí složky na místo, ten buď jde informovat své kolegy o tom co musí dělat a to v případech, že to nesnese odkladu. Jinak většinou vyhledáváme své kolegy, ať VP či vedoucího směny a v rychlosti si domluvíme postup a zjistíme co potřebují ostatní složky. I podle toho upravujeme množství vyslaných sil na místo, případně speciální techniky.

Daná praxe mi vyhovuje. Jediné v čem vidím nedostatek je kvalitní komunikační technika, zejména RDST, a často chybící velitelský kanál na rádiu.

Jak vnímáte komunikaci Velitele policie na místě MU s IOS?

Jako inspektor provozu to nemůžu moc soudit, myslím, že je to na profesionální úrovni, stejně tak jako naše komunikace. Neslyšel jsem ani nějaké stížnosti ze strany VP na jejich operační.

Návrhy na zlepšení funkce Velitele policie?

Jsem s fungováním VP spokojen, doufám, že se kolegům povede generační obměna, kterou VP v současné době prožívá. Doufám, že i nadále bude VP věnována pozornost a finanční zdroje, tak aby měli odpovídající výcvik, materiální zabezpečení ale i finanční ohodnocení.

Dílčí závěr

První z respondentů je spokojený s fungováním VP, vnímá ho veskrze pozitivně. Vzájemná spolupráce a respekt mezi jednotlivými složkami je pro něj vysoce důležitá, svých kolegů od PČR, resp. VP si váží a má o nich velmi vysoké vnímání. Jedinými

nedostatky, které vnímá je v komunikaci skrze RDST, respektive špatné vybavení, které není spolehlivé ve všech podmínkách.

Respondent č. 2: Inspektor provozu ZZS

Druhým respondentem je taktéž inspektor provozu ZZS. Jedná se o záchranáře, který má za sebou působení ve třech krajích na pozicích řadového záchranáře a řidiče vozidla RV. Posledních 5 let působí jako IP pražské ZZS. Má vystudovaný obor krizového řízení a spolupodílí se na tvorbě krizového řízení ZZS. Mezi jeho volnočasové aktivity patří střelba a taktika střelby.

Kde jste služebně zařazen, a jakou funkci vykonáváte?

Jsem již pět roků zařazen jako Inspektor provozu ZZS hl. m. Prahy. Sídlíme na Míčánkách, odkud v případě nutnosti vyrážíme. Mým úkolem je být náporný našim posádkám, ať jde o problém náročný zdravotnický úkon na místě našeho zásahu, problémové předání pacienta do zdravotnického zařízení, řešení poškození majetku ZZS, dopravní nehody našich vozidel, řešení pracovních úrazů a také kontrolní činnost posádek. V případě MU, kde je potřeba řídit síly záchrany, jsme jako IP předurčení k tomuto úkolu.

Jak dlouho jste ve své funkci? Jaký máte vztah ke své práci?

Jako IP pracuji momentálně pátým rokem. V oboru se pohybuji asi od svých 15 let, kdy jsem jezdil spolu s dobrovolnými spolky na různé akce po kraji a pomáhal jako dobrovolník. Mám vystudovaného záchranáře a jako záchranář pracuji od své promoce. Vystřídal jsem ZZS třech krajů, tím posledním je ZZS v Praze kde jsem asi nejvíc spokojený, na částečný úvazek pracuji v ZZS Královéhradeckém kraji, ale to už asi jenom z nostalgie. Svoji práci mám hodně rád, беру ji jako své životní poslání.

Jak vnímáte funkci Velitele policie při MU?

Je to ojedinělý projekt podle mě, za kterým stojí několik neuvěřitelně pracovitých lidí od Policie. V jiných krajích jsem se s tímhle projektem nikdy nesetkal, ani s ničím obdobným. Podle mě VP hrozně moc ulehčuje práci policistům na místě. Vnímám je jako garanty policie na místě MU, vždy když přijedou věci dostanou spád, policisté vědí co mají dělat. Takže kolegy od VP vnímám jenom pozitivně.

Pamatujete dobu, kdy nebyla zřízena funkce velitele policie?

Jak jsem říkal, zažil jsem v jiných krajích, že obdobná funkce nebyla zřízena. Když jsem začínal v Praze tak myslím, že taky nebyl velitel policie, ale vnímal jsem to z pozice záchranáře, ne z pozice vedoucího složky. Jako záchranáři mi bylo asi jedno, jestli někdo velí policajtům, prostě jsem se staral o svého pacienta a zbytek šel tak nějak kolem.

Jak osobně vnímáte zákroky na místě MU, kdy na místě nevelí velitel policie?

Z pozice záchranáře mi to bylo tak nějak jedno, jak jsem říkal záchranář jednotlivec se snaží maximálně pomoci svému pacientovi, a zbytek moc nevnímá. Nicméně jakožto vedoucí složky ZZS se mi v tomto značně otevřeli oči. Práce na místě MU je pro všechny složky mnohem obsáhlejší než jsem si myslel. Velitel policie výrazně zjednodušuje komunikaci mezi ZZS a Policií a řízením jejich sil a prostředků. V případě že namísto není, je složitější si s policisty domluvit postup. Z mé praxe se buď snaží velet víc policistů na místě anebo naopak nikdo. Suma sumárum při nepřítomnosti VP na místě MU to záleží na jednotlivých policistech. Pokud je na místě někdo z policistů schopný, kdo se umí ujmout vedení svých kolegů, prakticky nepoznáme rozdíl. Když tam takový člověk není, práce trochu vážne.

Jak vnímáte vzájemnou komunikaci mezi Veliteli policie a dalšími složkami IZS?

Pokud to vezmu za sebe, jakožto IP vs VP, spolupráce funguje bezproblémově. Vždy na čem se domluvíme se kolegům od VP podaří splnit. Kolegové od HZS jsou profesionálové, nicméně jelikož pracují ve svých týmech, moc nekomunikují směrem k ostatním složkám. K tomu mají svého velitele družstva, případně velitele směny. Nicméně komunikace je věcná, profesionální.

Je nasazení Velitele policie dostatečně rychlé při vzniku MU?

Nedokážu posoudit, kdy jsou VP vysíláni na místo MU, ale pokud šlo o větší událost, vždy byli na místě před mým příjezdem, nebo téměř současně se mnou. Co vím tak kluci od VP jsou hodně akční, poslouchají rádio, které na rozdíl od ZZS policie využívá hodně. Takže reagují na nějaké situace už v jejich počátku a často jsou tak první řídicí složkou na místě.

Podle čeho zvládají VP mimořádné události? Podle čeho je zvládají? Stalo se Vám, kdy postup byl vyhodnocen nesprávně?

Myslím, že řízení sil a prostředků všech tří složek vychází zejména z vlastní zkušenosti vedoucího na místě. Proč se odchylovat od něčeho co mi fungovalo i v minulosti. K tomuto byly vytvořeny i typové plány – činnosti. Takže kostra je v těchto činnostech a podle toho všichni jedeme jako podle osnovy, konkrétní detaily pak dle mého názoru konkrétní vedoucí rozhoduje podle svého cítění.

S každým postupem VP jsem se vždy ztotožnil, ono nejde zůstat stát úplně bokem od emocí a lidského přístupu. Nicméně co asi nebylo správně z nějaké taktiky řízení, tak byl zákrok u požáru, myslím na Praze 9. Tam byl VP jako jeden z prvních, když viděl popálené děti, šel jim s kolegou pomáhat, ošetřovat. Čímž asi drobně přibrzdil přísun dalších sil a prostředků. Ale bylo to tam tenkrát hodně zmatečné. Pro všechny je náročné vidět utrpení malých dětí. Sám bych asi jednal obdobně. Takže jestli to byl nesprávný postup takticky nevím, ale lidsky byl určitě správný.

Zdá se vám technické a empirické vybavení velitelů policie na takové úrovni, že jsou schopni zvládnout jakoukoliv MU nebo je třeba jej doplnit?

Jak jsem říkal, kolegové z VP jsou dlouholetí profíci, mají dle mého hodně zkušeností, takže znalostně určitě zvládnou všechny průsery, které na nás v budoucnu čekají. A jestli mají všechno vybavení co bude potřeba? To nevím, myslím, že vše co se zdá být potřebné mají, a jestli něco chybí, ukáže čas.

Jak vnímají velitele policie policisté na místě MU, jsou řadoví policisté dostatečně vybaveni pro použití velitelem policie?

Myslím, určitě ano. Dokonce mi občas přijde, že se na VP až moc spoléhají, že všechno rozhodne a zařídí za ně. Kolikrát se stane, že jakmile se objeví na místě auto velitele policie, tak kluci od PČR přestávají pracovat a čekají co bude. Řadoví policisté mají k VP velký respekt, poslouchají je, spolupracují.

Jak vnímáte personální zabezpečení velitelů policie, je dvoučlenná hlídka dostačující?

Jako IP jezdím povětšinou sám, takže dva policisté jako VP mi přijde jako velký luxus. Myslím, že většinu zákroků zvládají s přehledem ve dvou. Samozřejmě, kdyby byli

s sebou měli dalšího kolegu, asi by si práci zvládli rozdělit ještě účelněji a účinněji. Ale obecně myslím, že dva stačí.

**Jak obecně funguje spolupráce na místě MU mezi jednotlivými složkami?
Vyhovuje Vám za vaši složku tato spolupráce? Případně změnil byste něco?**

Při příjezdu na místo většinou ihned vyhledá příjíždějící velitel svůj protějšek od jiného sboru, zjistí co se děje, co je potřeba udělat. Pak rozdává úkoly svým lidem. V průběhu zákroku se snažíme být (velitelé) co nejvíce v kontaktu mezi sebou a podle toho usměrňovat záchranné práce. Současná praxe mě a myslím, že i mým kolegům a protějškům vyhovuje, nevím co by se na ní dalo vylepšit se současnými technickými prostředky, kterými disponujeme.

Jak vnímáte komunikaci Velitele policie na místě MU s IOS?

Konkrétní komunikaci mezi VP a operačním střediskem jsem nikdy nějak neřešil ani jsem neslyšel stížnosti. Co vím, většinou VP komunikuje s vedoucím dané směny na operačním středisku.

Návrhy na zlepšení funkce Velitele policie?

Velitelé jsou všichni profesionálové, je na nich vidět, jak se za poslední tři roky zlepšili ve své práci. Nemám si na co stěžovat, práce s nimi mě baví, je profesionální, doufám, že si svoji úroveň udrží a budou mít dostatek financí pro budoucí rozvoj.

Dílčí závěr

I druhý z respondentů je spokojený s prací VP. Vnímá tuto funkci jako prospěšnou a zlepšující fungování policie na místě MU. Vzájemná spolupráce mu vyhovuje, výtky k fungování žádné nemá.

Respondent č. 3: Velitel směny HZS

Třetí z respondentů je příslušník HZS hl. m. Prahy, který svoji kariéru zahájil před 27 let, jako výkonný hasič. Od té doby si prošel několika posty u HZS, má za sebou nespočet výjezdů. V současné době působí jako velitel směny. Podílel se na likvidaci velkých požárů v Praze, např. SAPA, výstaviště a mnoha dalších mimořádných událostí.

Kde jste služebně zařazen, a jakou funkci vykonáváte?

Jsem zařazen jako velitel směny pražského Hasičského záchranného sboru. Jako všichni velitelé směny jsem umístěn v hasičské stanici č. 1 – centrála v ul. Sokolovská. Odtud vyjíždíme k mimořádným událostem v celém katastru Prahy. Toto umístění je vcelku strategicky umístěno v centru Prahy, tedy máme všude blízko.

Jak dlouho jste ve své funkci? Jaký máte vztah ke své práci?

Jako velitel směny HZS, tedy hasič s právem přednostního velení působím již jedenáctý rok. Svoji práci mám rád, jinak bych asi tak dlouho nevydržel v tomto zaměstnání. Nicméně k práci přistupuji tak jako k práci. Ve svém volnu se věnuji rodině, práci na domě a zahradě. Samozřejmě jako velitel směny vnímám, jak je tato pozice extrémně zodpovědná, proto k ní přistupuji s respektem a profesionálně.

Jak vnímáte funkci Velitele policie při MU?

Dlouhé roky, policie neměla žádnou obdobnou funkci. V pozici velitele za Policii měl na místě MU být odpovědný důstojník, nebo vedoucí místního oddělení, nicméně tento systém se dle mého ukázal jako nefunkční. Proto jsme myslím, všichni, uvítali projekt Velitele policie, který začal vznikat ihned po neštěstí v ul. Divadelní. Přes porodní bolesti tohoto projektu se ukázal jako velice prospěšný a přínosný.

V současné době jsou VP rovnocennými partnery na místě MU. Víme, na koho se obracet s požadavky a zároveň mám jistotu, že můj požadavek bude vždy splněn.

Pamatujete dobu, kdy nebyla zřízena funkce velitele policie?

Jak jsem odpověděl v předchozí otázce, pamatuji.

Jak osobně vnímáte zákroky na místě MU, kdy na místě nevelí velitel policie?

Vnímám je velmi podobně jako v dobách kdy velitel Policie nefungoval, resp. nebyl. Jako HZS jsme schopni prakticky sami zvládnout jakoukoliv MU, kde je předurčeno vedení HZS. Nicméně s policií úzce spolupracujeme, a kvalitní vedení jejich sil na místě MU, nám jako hasičům ušetří vždycky několik příslušníků HZS, kteří se můžou věnovat své práci.

Jak vnímáte vzájemnou komunikaci mezi Veliteli policie a dalšími složkami IZS?

S veliteli policie vždy komunikujeme věcně a profesionálně. Vnímáme je jako rovnocenné partnery. Nakonec všechny tři složky bez sebe nemůžou fungovat. VP jsou velcí profesionálové a ve své práci se za posledních několik let velmi zlepšili a zprofesionalizovali.

Je nasazení Velitele policie dostatečně rychlé při vzniku MU?

Stejně jako my, vyjíždějí na místa MU na základě výzvy KOPISu. Dojezdové časy jsou tak podobné jako ty naše. Často bývají VP na místě mezi prvními jednotkami, takže za mě a dle mého názoru jsou dojezdové časy dostatečné.

Podle čeho zvládají VP mimořádné události? Podle čeho je zvládají? Stalo se Vám, kdy postup byl vyhodnocen nesprávně

Domnívám se, že kolegové od VP postupují dle typových činností. Nemá cenu vymýšlet už vymyšlené. Samozřejmě všechny události jsou trochu jiné, avšak ve své osnově jsou stejné. Detaily jednotlivých zákroků policisté řeší dle mého názoru, podle svých předchozích zkušeností a znalostí.

Zdá se vám technické a empirické vybavení velitelů policie na takové úrovni, že jsou schopni zvládnout jakoukoliv MU nebo je třeba jej doplnit?

Co jsem na posledy byl na ukázce vybavení velitele Policie, tak mají nová vozidla, kde si museli pořídit na míru dělanou zástavbu, aby se jim tam vše vešlo. Domnívám se, že vozí všechno nezbytné ke zvládnutí své činnosti. Jediné co jsem slyšel, že jim chybí jsou snad planžety k otevírání bytu. Tuším, že to je poslední věc k čemu si nás PČR ještě volá, když nejde o hašení nebo vyprošťování osob.

Jak vnímají velitele policie policisté na místě MU, jsou řadoví policisté dostatečně vybaveni pro použití velitelem policie?

Myslím, si že VP vnímají policisté veskrze pozitivně, když je na místě MU, vše běží jak na drátkách. Zatímco, když není na místě, občas nějaké kolečko zaskřípe, než se s kolegy na místě od PČR domluvíme, co a jak potřebujeme jako HZS od nich.

Jak vnímáte personální zabezpečení velitelů policie, je dvoučlenná hlídka dostačující?

Stejně jako my, jezdí většinou ve dvou. To si myslím, že je základní počet velitelů na místě k úspěšnému fungování. V případě, jestli se ptáš na to, jestli mají být ve větším počtu, tak se mi úplně nechce odpovídat. Neznám přesně potřeby velitele policie na místě. Pokud to stáhnou na sebe, tak na velké MU, se samozřejmě každá ruka navíc hodí.

Jak obecně funguje spolupráce na místě MU mezi jednotlivými složkami? Vyhovuje Vám za vaši složku tato spolupráce? Případně změnili byste něco?

Obecně, je to získat co nejvíce informací od svých lidí a kolegů od ostatních složek, ty správně vyhodnotit a rozhodnout o postupu k zvládnutí MU. Já dostávám informace o průběhu MU po celou dobu cesty na místo. Po svém příjezdu se zkontaktuji s velícím hasičem na místě, zjistím další podrobnosti a poté se rozhodnu jestli od něj je potřeba převzít velení, či to zvládne sám. V případě, že vyjíždíme k MU, kde velí policie, zkontaktuji velitele od policie a následně se mu snažím poskytnout veškerou součinnost, kterou můžeme jako HZS na místě MU nabídnout.

Jak vnímáte komunikaci Velitele policie na místě MU s IOS?

Myslím, že je určitě na obdobné úrovni jako to máme my u hasičů. Věcná a konstruktivní. Nemyslím si, že by měli policisté nějaké obtíže v komunikaci s jejich operačním střediskem nebo jsem to alespoň nikdy nezaregistroval.

Návrhy na zlepšení funkce Velitele policie?

Stále je na čem pracovat a zdokonalovat se. V dnešní době se technologie hrozně rychle vyvíjí, a stejně jako u hasičů, tak si myslím že to je i u policie, co fungovalo před patnácti lety už se dneska nepoužívá nebo moc nefunguje. Proto je potřeba abychom se všichni vzdělávali a nezaspali dobu.

Dílčí závěr

Přístup prvního respondenta od HZS je mírně odlišný od příslušníků ZZS. Je na něm vidět, že na rozdíl od IP ZZS tolik neprožívá. Práci však bere odpovědně. S VP mají dobrou zkušenost a jeho fungování vítají, ve spolupráci chtějí dále pokračovat a rozvíjet

ji. VP bere jako sobě rovného partnera, kdy si obě složky mají co nabídnout a jak si ulehčit těžkou práci na místě MU.

Respondent č. 4: Velitel směny HZS

Čtvrtý respondent je taktéž velitel směny Hasičského záchranného sboru hl. m. města Prahy. Jedná se o zkušeného hasiče, který taktéž prošel řadovými pozicemi u HZS v posledních 8 letech působí jako velitel směny.

Kde jste služebně zařazen, a jakou funkci vykonáváte?

Jsem příslušníkem Hasičského záchranného sboru, momentálně ve funkci velitele směny. Mým úkolem je řídit síly a prostředky hasičského záchranného sboru, který mám pro daný den vyčleněné. Vyjíždím ke komplikovaným zásahům, kde je více našich posádek, nebo událost má potenciál se rozvinout ve velkou MU.

Jak dlouho jste ve své funkci? Jaký máte vztah ke své práci?

Velitelem směny jsem se stal před 7 roky. Ke své práci přistupuji s respektem, neboť moje nerozvážnost by mohla stát naše hasiče zdraví, v horším případě život. V práci se snažím odvést 100%, ale v době svého volna si chci užít svůj klid.

Jak vnímáte funkci Velitele policie při MU?

Myslím, že budu mluvit i za své kolegy, když řeknu, že zřízení VP jsme uvítali. V posledních dvou, třech letech svoji činnost hodně profesionalizovali a je radost s nimi spolupracovat.

Pamatujete dobu, kdy nebyla zřízena funkce velitele policie?

Tuto dobu pamatuju zejména jako velitel družstva. Bylo značně složitější koordinovat činnost HZS a PČR. Většinou se všichni policisté snažili dělat na místě všechno anebo naopak nic. Díky VP je činnost kolegů od policie systematicky řízena a posunula se na další úroveň.

Jak osobně vnímáte zákroky na místě MU, kdy na místě nevelí velitel policie?

Myslím, že už jsem na to částečně odpověděl v předchozí odpovědi. Při zásazích je to zejména o lidech. Když jsou na místě akčnější kolegové, a umí si rozdělit práci, je jejich činnost v pořádku. Ale celkově jsme si jako hasiči zvykli na přítomnost VP.

Jak vnímáte vzájemnou komunikaci mezi Veliteli policie a dalšími složkami IZS?

Spolupráci s kolegy z Libely 10 vnímám velice pozitivně, je na kolezích vidět, že je práce baví, snaží se v dané problematice zdokonalovat jak svými znalostmi, tak svým vybavením. Myslím, že máme vzájemně přátelské vztahy, vzájemně si důvěřujeme a to se následně odráží na kvalitě opatření na MU.

Je nasazení Velitele policie dostatečně rychlé při vzniku MU?

Kolegové se snaží být na místě MU velice rychle, nikdy jsem nějak nepocítil, že by jejich dojezdový čas byl dlouhý, či jsme na ně nějak museli čekat. Kolegové jsou akční a jezdí i na události, kde nejsou potřeba.

Podle čeho zvládají VP mimořádné události? Podle čeho je zvládají? Stalo se Vám, kdy postup byl vyhodnocen nesprávně?

Netroufám si hodnotit pracovní postupy velitelů policie, přeci jen každý děláme odlišnou práci. Tu jejich já neznám, ale obecně ze zkušeností a z lidského hlediska jsem se vždy ztotožnil s rozhodnutím velitelů policie. Snažíme se postupně vzdělávat navzájem napříč činnostmi ostatních složek.

Zdá se vám technické a empirické vybavení velitelů policie na takové úrovni, že jsou schopni zvládnout jakoukoliv MU nebo je třeba jej doplnit?

Myslím, že kolegové z velitelů policie toho vozí ve svém autě opravdu hodně, nevím co by mohli vozit ještě navíc. Anebo jestli by se jim to tam vůbec vešlo. Znalostně jsou kolegové z VP na vysoké úrovni. Zajímají se o nové trendy a snaží se udržet krok s aktuálními trendy.

Jak vnímají velitele policie policisté na místě MU, jsou řadoví policisté dostatečně vybaveni pro použití velitelem policie?

Myslím, že policisté VP mají mezi kolegy velký přirozený respekt. Vztahy mezi řadovými policisty a velícím policistou jsou vždy na vysoké úrovni. Naše požadavky jsou ze strany policie rychle splněny a v požadované kvalitě. Domnívám se, že řadoví policisté vědí, co můžou čekat od svých velitelů a jak se chovat na zákrocích pod jejich vedením.

Jak vnímáte personální zabezpečení velitelů policie, je dvoučlenná hlídka dostačující?

Myslím si, že dva členové velitelského týmu jsou minimální počet, sám velitel nemůže být na místě sám a potřebuje podporu druhé znalé osoby. Na velkých MU by asi bylo dobré mít na místě dalšího velícího člena. Ale v zásadě dva stačí na většinu činností.

Jak obecně funguje spolupráce na místě MU mezi jednotlivými složkami? Vyhovuje Vám za vaši složku tato spolupráce? Případně změnili byste něco?

Zjednodušeně, jsme na místo vysláni svým operačním střediskem, kdy dostaneme nějaké základní informace. Myslím, že tohle je společné pro všechny základní složky IZS. Po cestě na místo dostávám taktéž informace. Jelikož jako HZS máme u většiny činností velení na místě MU. Snažím se ihned po svém příjezdu zorientovat o činnostech, které na místě jako HZS vedeme, jaké má požadavky dosavadní velitel, požadavky na techniku, ostatní složky a jaký měl plán. Následně se rozhodnu o zvolení ideálního postupu k zvládnutí MU. Následně zkontaktuji, většinou prostřednictvím svého kolegy, ostatní vedoucí funkce PČR a ZZS a vnesu na ně naše požadavky. V případě že nejsme na místě vedoucí složkou, vyhledávám jako první velitele řídící složky MU a následně podle jejich požadavků úkoluji své lidi.

Myslím, že tento postup je vhodně zvolený, většinu velitelských činností díky, dvoučlenné hlídce zvládneme dělat najednou. Takže nevznikají zbytečné časové prodlevy.

Moc si nedovedu představit, jak by naše činnost šla optimalizovat. Myslím, že spolupráci máme nastavenou vhodně. O tom svědčí, že mezi námi nevznikají třetí plochy.

Jak vnímáte komunikaci Velitele policie na místě MU s IOS?

Jako hasiči na našich RDST nepoužíváme a ani nemůžeme poslouchat policejní komunikační kanály, takže se mi toto těžko soudí. Ale myslím, si že jsou na profesionální rovině.

Návrhy na zlepšení funkce Velitele policie?

Netroufám si tvrdit v čem by se měli kolegové z VP zlepšovat, doufám, že si svoji úroveň udrží a budou své znalosti a profesionalitu rozvíjet.

Dílčí závěr

Taktéž čtvrtý respondent si pochvaluje spolupráci s VP. Dané policisty vnímá na vysoké úrovni, spolupráci s nimi taktéž. Dle jeho slov vítá přítomnost VP na místě MU. Jeho zřízení a fungování je na profesionální úrovni a zvyšuje kvalitu a efektivitu práce na místě MU.

Respondent č. 5: Velitel policie

Prvním respondentem z řad VP je současný velitel skupiny velitelů policie, jeden z „otců“ projektu VP. Jedná se o velice zkušeného policistu, který řadu let působil jako řádový policista, později v pozicích instruktora policie, kdy několik let působil jako vedoucí instruktor PMJ.

Kde jste služebně zařazen, a jakou funkci vykonáváte?

Momentálně jsem v pozici jednoho ze zástupců vedoucího odboru PMJ, zabývám se problematikou přímého výkonu. V rámci této činnosti působím jako vedoucí velitelů policie. Současně mám všechna potřebná školení jako VP, tedy kdykoliv bude potřeba můžu vyjet do ulic jako VP.

Jak dlouho jste ve své funkci? Jaký máte vztah ke své práci?

Ve své funkci jsem teď druhým rokem. Svoji práci mám velmi rád, snažím se celkově posouvat policii dopředu, neustále vymýšlíme nové projekty, tak aby se policie a PMJ posouvala jak vybavením, činnostmi a svými znalostmi dopředu. Abychom mohli fungovat jako složka moderního bezpečnostního sboru na té nejvyšší úrovni.

Jak vnímáte funkci Velitele policie při MU?

V současné době jsem spokojený s fungováním VP. Historie nám ukázala, že Praha je specifická oblast České republiky, která při své malé rozloze má poměrně hodně MU, navíc se tu pohybuje velké množství sil a prostředků Policie. Proto i vznikla potřeba

řízení těchto sil, proškolenými pracovníky s kvalitními znalostmi. Myslím, že tohle VP v současné době plní.

Pamatujete dobu, kdy nebyla zřízena funkce velitele policie?

Samozřejmě pamatuji. Naštěstí se doba posunula a již nemusíme řešit dohady, kdo co bude dělat a proč. Teď je tu funkce, která to rozhodne a nikdo nemá o tomto rozhodnutí šanci diskutovat.

Jak osobně vnímáte zákroky na místě MU, kdy na místě nevelí velitel policie?

Takovéhle zákroky hodně záleží na přítomných policistech, když se nachází na místě někdo kdo má zkušenosti a pracuje kvalitně, není na místech MU problém. Naneštěstí ne všichni jsou takoví, policejní sbor se hodně omladil, takže venku slouží hodně mladých kolegů, kteří nemají zkušenosti a musejí je teprve získat.

Jak vnímáte vzájemnou komunikaci mezi Veliteli policie a dalšími složkami IZS?

Vzájemná komunikace funguje mezi jednotlivými veliteli velmi dobře. S profesionalizací Libely 10 jsme se rozhodli, že budeme směřovat k budování profesionálních vztahů, vybudování vzájemné důvěry. Touto cestou jdeme i prostřednictvím společných workshopů, výcviků a vzájemného představování práce a smýšlení.

Je nasazení Velitele policie dostatečně rychlé při vzniku MU?

Snažím se, aby naši velitelé byli na místě MU co nejdříve, i proto chceme, aby se pohybovali ve městě jako „obyčejná hlídka“. Samozřejmě pozice velitelů je odlišná od řadových hlídačů, musí plnit i jiné úkoly a to zejména ty spojené s přípravou na zvládání MU. Načítání si zájmových objektů, seznamování se s technologiemi, kolegy od ostatních složek a mnoho dalšího.

Podle čeho zvládají VP mimořádné události? Podle čeho je zvládají? Stalo se Vám, kdy postup byl vyhodnocen nesprávně

Každý postup, který probíhá na místě MU je zvolen v kontextu typových činností, Nicméně momentálně máme na pozici VP velice zkušené policisty, všichni si prošli několika lety služby, takže také všichni vycházejí ze svých praktických zkušeností. Jako instruktor mám občas výhrady ke zvolenému postupu, ale to se jedná opravdu o

minoritní věci. Spíše věci úhlu pohledu a názoru. Jak říká po bitvě každý generál a když si vyhodnocujeme v klidu MU, najdeme nějaké drobnosti co udělat lépe. Ale jak říkám postup je prozatím vždy vhodný.

Zdá se vám technické a empirické vybavení velitelů policie na takové úrovni, že jsou schopni zvládnout jakoukoliv MU nebo je třeba jej doplnit?

V technickém vybavení jsme hodně pokročili, zejména byl velký krok pořízení velitelských speciálů, na které nám přispěla samotná Praha. Vozidla mají speciální zástavbu, kterou jsme si sami navrhli a tak splňuje všechny naše současné požadavky na vybavení vozidla.

Co nám chybí jsou planžety na nenásilné otevírání dveří. Pak bychom si představovali zlepšovat vybavení celého útvaru jako jsou jiné balistické štíty, víc osobních balistických ochranných prostředků, víc dlouhých zbraní a přechod na modernější zbraně. Ale tohle se netýká přímo VP, protože nejsou určeni k samotné „bojové“ činnosti.

Jak vnímají velitele policie policisté na místě MU, jsou řadoví policisté dostatečně vybaveni pro použití velitelem policie?

Co se týče lidí z PMJ, mají k velitelům všichni úctu. Ti co je zažili jako své kolegy na ulici, nebo skupináři tak vědí, jak kvalitní lidé byli vybráni. Proto se jejich přístup k nim odráží skrze úctu a respekt. Ostatní složky policie vědí, že tady je nějaký velitel a musí ho poslouchat, většinou jsou všichni rádi, že si velení od nich někdo převezme a je to profesionál. Nezaznamenali jsme žádné problémy s tím, že by VP někdo nechtěl poslouchat.

Jak vnímáte personální zabezpečení velitelů policie, je dvoučlenná hlídka dostačující?

Dva velitele jsme si stanovili jako minimum. Policie celkově používá vojenské počty a to 2 = 1. Za nás je dvoučlenná hlídka velitelů základ, i když budoucí vize je tříčlenná hlídka.

**Jak obecně funguje spolupráce na místě MU mezi jednotlivými složkami?
Vyhovuje Vám za vaši složku tato spolupráce? Případně změnil byste něco?**

Když je velitel vyslán na místo, již disponuje informacemi z IS Maják a z radiového provozu od IOS a hlídek. Po příjezdu na místo se zkontaktuje s veliteli ostatních sborů a velitelem na místě. Následně se domluví postup a poté rozdají jednotlivé úkoly vedoucí ke zvládnutí MU.

Jak vnímáte komunikaci Velitele policie na místě MU s IOS?

Velitel policie nejčastěji komunikuje s vedoucím směny IOS, který má větší oprávnění než řadový operační. Nicméně komunikace je vždy na profesionální úrovni. Obě strany vědí, že jsou si rovnými partnery.

Návrhy na zlepšení funkce Velitele policie?

Prostor ke zlepšení vždy je, snažíme se zajistit nové materiální vybavení. Chceme rozšířit systém stáží na VP, aby většina policistů PMJ měla přehled o fungování VP a případně sami byli schopni do příjezdu VP na místě velet. Zároveň takhle si vychováváme nové velitel.

Dílčí závěr

Rozhovor s vedoucím velitelů policie byl velice přínosný, je spokojený s fungováním VP, nicméně je z něj cítit že nechce, aby projekt zakrněl a chce jej neustále rozvíjet novými poznatky. Důležitá je spolupráce s HZS i ZZS, snaží se vytvářet co nejlepší podmínky pro vzájemnou spolupráci a vzájemné poznání.

Respondent č. 6: Velitel policie

Poslední z respondentů je dlouho sloužící policista, který si prošel službou jak na ulici, SKPV, tak i jako vedoucí skupiny PMJ. Je spjat s fungováním VP již od samého jeho začátku.

Kde jste služebně zařazen, a jakou funkci vykonáváte?

Momentálně jsem zařazen na skupině velitelů policie, jako velitel policie. Na své pozici jsme předurčení k řízení sil a prostředků policie na místě MU, případně k velení na místě MU v případě, že je policie určena k řízení této události.

Jak dlouho jste ve své funkci? Jaký máte vztah ke své práci?

Na pozici velitele policie jsem od jejího zřízení, tedy již 4 rokem. Předtím jsem působil jako vedoucí jedné ze skupiny, v rámci čehož jsme měli VP jako přidružený úkol.

Svoji práci mám velmi rád, snažím se neustále zdokonalovat a vytvářet nové projekty vedoucí k zdokonalení jak VP, tak celého PMJ.

Jak vnímáte funkci Velitele policie při MU?

V současné době je naprosto nezbytným k zvládnutí MU. Jeho působení na místě vysoce zvyšuje efektivitu nasazených sil a prostředků na místě. Díky svým znalostem a zkušenostem je nápomocný policistům a může jim tak i předávat své zkušenosti.

Pamatujete dobu, kdy nebyla zřízena funkce velitele policie?

Samozřejmě, dlouhou dobu se nepovažovalo za důležité zřízení takové funkce. Ale současnost nám dává za pravdu, jak je to důležitá složka k zvládnutí MU.

Jak osobně vnímáte zákroky na místě MU, kdy na místě nevelí velitel policie?

Osobně už je moc nevnímám, protože už je nezažívám. Ale obecně toto závisí na přítomných policistech. Když je namísto kolega, který se umí ujmout vedení lidí, zákrok proběhne bezproblémově. Samozřejmě, že by asi u velkých MU měl problém s řízením sil a prostředků, ale většinu událostí zkušení kolegové zvládají. Bohužel policie nedisponuje příliš mnoha zkušenými policisty v hlídkové službě a to kvůli velkému omladění sboru. Mladí nezkušení policisté, nebo těm co se moc nechce, mají obvykle potíže s tím, řídit víc sil na místě.

Jak vnímáte vzájemnou komunikaci mezi Veliteli policie a dalšími složkami IZS?

Snažím se vždy s ostatními složkami komunikovat přátelsky. Myslím že s IP i Vedoucími směny HZS máme kvalitní, přátelské vztahy. Z nichž se odráží vzájemný respekt a úcta.

Je nasazení Velitele policie dostatečně rychlé při vzniku MU?

Většinou se pohybujeme v centru Prahy, takže to máme všude blízko. Snažíme se prostřednictvím RDST a IS Maják tipovat nabírané události, které mají potenciál ve

vznik MU a na ty směřovat před jejich rozvojem. Tak se nám daří zkracovat dojezdové časy a často i předejít vzniku MU.

Podle čeho zvládají VP mimořádné události? Podle čeho je zvládají? Stalo se Vám, kdy postup byl vyhodnocen nesprávně?

Činnost všech velitelů zásahů, včetně VP, vychází z typových činností. Detaily pak každý velitel rozhoduje podle svého citu, zkušeností a znalostí.

Vím o jednom zákroku, který byl velitelsky nesprávně vyhodnocen. Jednalo se o událost, kdy bylo na místě větší množství zdrsňených, popálených dětí. VP se rozhodl poskytovat první pomoc dětem. Což je samozřejmě lidsky správně, ale v daný moment to pozdrželo správný přísun sil a prostředků IZS na místo. Ale jak říkám, vidět zraněné dítě je jedna z nejmnohdyjších věcí a je logické, že jim chtěl pomoci od bolesti, což se mu vhodnou první pomocí podařilo

Zdá se vám technické a empirické vybavení velitelů policie na takové úrovni, že jsou schopni zvládnout jakoukoliv MU nebo je třeba jej doplnit?

Myslím, že jsme všichni na velmi kvalitní úrovni. Každý z velitelů policie umí něco extra, ať se jedná o taktiku, střelbu, první pomoc, atd. Společnou přípravou se všichni neustále posouváme vpřed. Myslím, že v současném složení jsou všichni velitelé schopni zvládnout jakoukoliv MU.

Jak vnímají velitele policie policisté na místě MU, jsou řadoví policisté dostatečně vybaveni pro použití velitelem policie?

V samotných začátcích bylo vnímání VP rozporuplné, policisté moc nevěděli, kdo to je a co od něj čekat. V současné době však již policisté na ulici vědí, kdo je VP, co dělá. To si myslím, že se nám povedlo jak edukací starších policistů, tak i nově nastoupivších policistů na ZOP.

Jak vnímáte personální zabezpečení velitelů policie, je dvoučlenná hlídka dostačující?

Naši představou je tříčlenná hlídka VP, bohužel kvůli různým osobním věcem, jako je nemoc, dovolená musí často jezdit pouze dvoučlenná hlídka. K zvládnutí MU je povětšinou dvoučlenná hlídka dostatečná. Ale už se nám stalo, že na velkých událostech

byla nedostatečná, pak jsme si museli vybrat ze zasahujících policistů, člověka, kterého jsme pověřili dílčími úkoly velitele, například jako velitele sektoru.

**Jak obecně funguje spolupráce na místě MU mezi jednotlivými složkami?
Vyhovuje Vám za vaši složku tato spolupráce? Případně změní byste něco?**

Myslím, že se budu opakovat s ostatními kolegy. Pokud jsme vysláni IOSem na místo, dostaneme od něj veškeré informace, které ví. Podle typu události na místě se zkontaktujeme s vedoucími ostatních složek, s první hlídkou PČR a následně se rozhodneme o dalším postupu. Jednotlivým hlídkám určíme jejich úkoly a ty pak následně vyhodnocujeme, případně upravujeme další postup v návaznosti na hasiče a záchranku.

Jak vnímáte komunikaci Velitele policie na místě MU s IOS?

Komunikace s IOS je veskrze profesionální, IOS informuje vyšší vedení a další složky IZS o potřebách a provedených úkonech policie. Tyto informace od nás potřebují rychle a přesně, nám zase poskytují informace od dalších volajících, případně zabezpečují pro nás speciální techniku, kterou si na místo můžeme vyžádat.

Návrhy na zlepšení funkce Velitele policie?

Je těžké hodnotit v čem se člověk může zlepšit. Určitě bychom mohli mít hlubší znalosti v oboru. Nějaké vybavení bychom si přáli, například planžety pro nenásilné otevírání bytu. U některého vybavení jsme zjistili, že nám úplně nevyhovuje a bylo by ho fajn vyměnit.

Dílčí závěr

I poslední respondent uvedl, že zřízení VP je důležité pro zvládání MU. Je spokojen s jeho fungováním a vzájemnou kooperací mezi jednotlivými složkami a kolegy. I přes náročnost své funkce jej práce baví, snaží se posouvat pracovní mladší kolegy. Vnímá svoji zodpovědnost na místě MU.

5.2.1. Vyhodnocení Kvalitativního dotazníku

Kvalitativní průzkum byl veden s dlouho sloužícími příslušníky základních složek IZS. Všichni z respondentů pracují ve funkci, v které se podílí na zvládání mimořádných událostí na místě MU. Tedy jsou schopni posoudit schopnosti vedoucí k zvládnutí MU.

Vedoucí všech tří složek se rámcově shodli na postupu na místě MU. U všech tří základních složek funguje stejný postup v případě příjezdu na místo MU, kdy se nejprve kontaktují s vedoucími ostatních složek, následně rozdělí úkoly.

Velitel policie PČR Krajského ředitelství Praha jako poslední velitelská složka. Přičemž jeho profesionalizace proběhla před necelými 4 roky. Vedoucí složek HZS a ZZS se shodli na tom, že řízení sil a prostředků specializovaným policistou má nesporné výhody. Zejména jsou síly a prostředky policie lépe organizované a výkonnější. Zároveň vždy vědí na koho se obrátit a s kým řešit své požadavky na místě.

Shodný názor taktéž panoval na zákroky, v kterých není přítomen velitel policie. Efektivní řízení většího množství sil a prostředků není prakticky možné bez přítomnosti určeného velitele opatření. Při menším množství sil a prostředků na místě je toto závislé na místě přítomných policistech, jejich osobním nasazení a zkušenostem.

Policisté určení jako VP jsou ve své práci rádi. Ta je baví. Vnímají všichni odpovědnost za své rozhodnutí.

Tedy správné fungování velících složek obecně na místě MU je naprosto nezbytné pro rychlé a efektivní zvládnutí MU. Výjimkou není ani VP, kdy dle dotazníkové šetření jsou vedoucí složky v současné době spokojeni s materiálním vybavením VP, taktéž s empirickým vybavením. VP.

5.3. Kazuistika - řešení vybrané mimořádné události

V této části budou podrobeny analýze dva vybrané zákroky na místě MU, při kterých byl, resp. nebyl na místě přítomen Velitel policie.

5.3.1. Dopravní nehoda na Pražském okruhu.

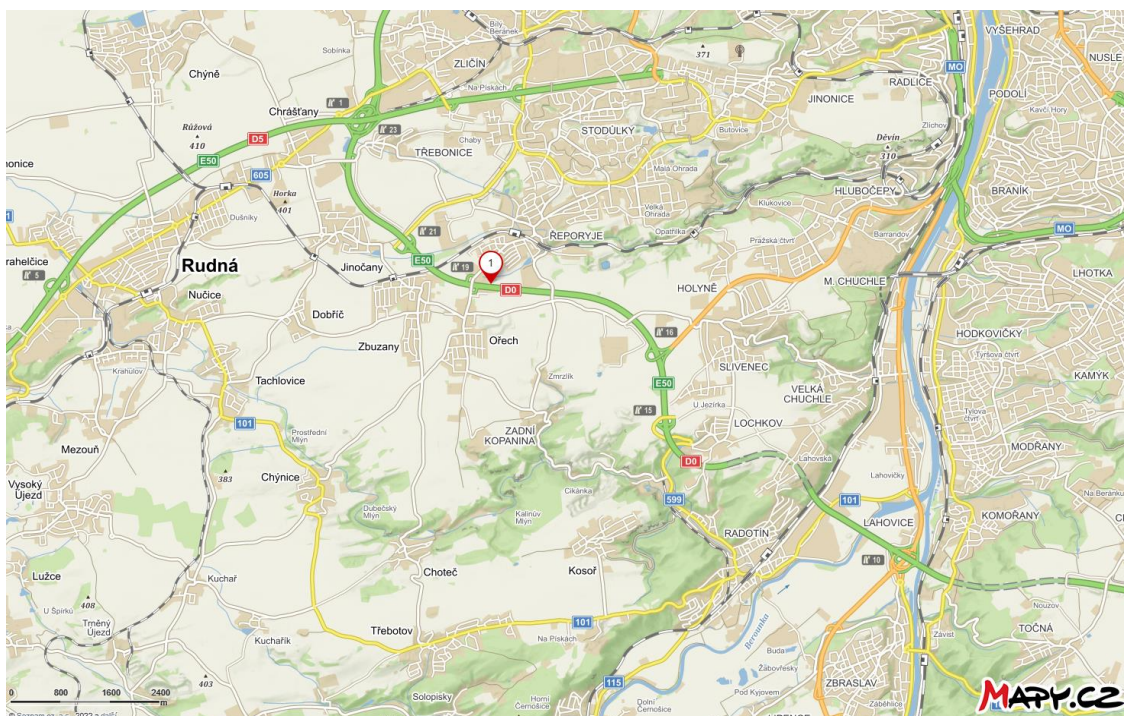
Dopravní nehody jsou poměrně běžnou součástí našich životů. V práci policistů a záchranářů je to jedna z nejčastějších událostí k řešení. Většina dopravních nehod jsou události, které nenesou zvýšené nároky na nasazení sil a prostředků složek IZS. Nicméně jsou i dopravní nehody, které jsou náročné na zvládnutí, ať technicky, či psychicky pro zasahující členy IZS.

Nehoda, která bude podrobena rozboru, je naprosto mimořádnou událostí jak svým rozsahem, tak způsobenými následky i psychickou zátěží pro zasahující personál. Taktéž byla vybrána z důvodu svého rozsahu a na místě vzniku, páteřní komunikaci pro

Prahu. Dalším aspektem byl, že většinu prací na místě řídil velitel policie, neboť hrozil útěk vězňů a došlo na místě k úmrtí příslušníka Vězeňské služby. V neposlední řadě byla pak obava z možného výbuchu případně převáženého bezpečnostního materiálu uvnitř vojenské techniky, která byla na místě po nehodě, a hrozilo její zahoření.

Konkrétně se jedná o dopravní nehodu ze dne 2. 5. 2019. Tohoto dne přijala tísňová linka 112 Středočeského kraje v 13:04 hodin první oznámení o vzniku nehody na Pražském okruhu. Následně bylo na tísňové linky pražských operačních středisek HZS, ZZS i PČR přijato několik dalších oznámení o této nehodě. Již nezvykle velký počet volajících na všechny tísňové linky nasvědčoval tomu, že se nebude jednat o zanedbatelnou událost. Nicméně oznámení byla poměrně zmatená, protože bylo oznámeno, že se jedná o nehodu tanku a autobusu.

Prvním problémem dopravních nehod na Pražském okruhu je jejich poměrně špatně a nepřesně určené místo. Toto může autor diplomové práce potvrdit jakožto policista sloužící v přímém výkonu služby i jako stážista na Integrovaném operačním středisku Policie České republiky. Druhým problémem je fakt, že v případě prakticky jakékoliv nehody na dálničních tazích se ihned začne vytvářet několika kilometrová dopravní zácpa, která vzhledem k silné neukázněnosti českých řidičů, velice komplikuje příjezd záchranných složek a prodlužuje jejich dojezdový čas, který je životně důležitý pro záchranu postižených. Dalším aspektem pak byl čas vzniku této události, a to čtvrtek po poledni, kdy provoz na této komunikaci není nikterak extrémní, nicméně i tak se zde pohybuje značné množství vozidel.

Obrázek 7 Mapa s místem dopravní nehody

Zdroj: MAPY.CZ, [online]. [cit. 2022-01-07], Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?vlastni-body&x=14.3594878&y=50.0224798&z=13&ut=Nový%20bod&uc=9gi54xX3h4&ud=Řeporyje%2C%20Praha%2C%20Hlavní%20město%20Praha>

Ve výše přiložené mapě můžeme vidět místo vzniku mimořádné události. Jedná se o rychlostní tah nazvaný jako Pražský okruh. Tato pozemní komunikace je v místě MU o šířce čtyř průběžných pruhů a dvou přípojovacích pruhů. Jedná se o hlavní páteřní komunikaci, která by při svém dobudování měla vést kolem celé Prahy. V současné době je v současném stavu spojnici mezi dálnicí D1, vedoucí na Brno, a dálnicemi D5 (Plzeňská), D6 (Karlovarská) a D7 (Chomutov), je taktéž napojena na páteřní komunikace Prahy, jako jsou ulice K Barrandovu, Rozvadovská spojka a Evropská.

Informační operační středisko na tuto událost reagovalo vysláním nejbližší hlídky Pohotovostní motorizované jednotky, tří hlídek místních oddělení v nejbližším okolí - Stodůlky, Zlíčín a Vokovice. Následně vysláním hlídky Odboru silničního dohledu.

První se na místo dostavily hlídky Policie ČR a to v 13:09 hodin, tedy 5 minut od oznámení dopravní nehody. Hlídka ihned upravila informace ohledně dopravní nehody, kdy oznámila, že se jedná o dopravní nehodu autobusu vězeňské služby a automobilový tahač vojenské techniky s dvěma kusy techniky. Konkrétně lehký americký tank M3 Stuart a stíhač tanků M36 Wolverine. Jelikož se jednalo o vojenská vozidla, nešla

vyloučit možnost, že je v této vojenské technice uskladněna munice. Dalším aspektem bylo, že druhým nabouraným vozidlem byl autobus vězeňské služby, který převážel vězně ve výkonu trestu odnětí svobody. Byla tu tedy důvodná obava, že by se vězni mohli pokusit o útěk, případně se ozbrojit zbraněmi příslušníků vězeňské služby a s nimi klást ozbrojený odpor.

Zdravotní záchranná služba ihned na místo vyslala několik posádek. Jednak sanitní vůz, vozidlo s lékařem, inspektora provozu a leteckou záchrannou službu. Hasičský záchranný sbor na místo vyslal nejprve posádku ze stanice Jinonice, následně pak SDH z okolních stanic (Řeporyje, Zličín, Ořech), a následně posádky ze stanice centrum a Modřany.

První hlídka policie ihned zahájila záchranné práce, kdy se policistům podařilo z nabouraného vraku autobusu vězeňské služby evakuovat všechny žijící cestující. Bohužel byl ve vraku nalezen i jeden strážný vězeňské služby bez známek života. Jelikož se oheň v autobuse rychle šířil, policisté jej zanechali na místě.

Na místo byl ihned po zjištění rozsahu této události vyslán Libela 10, tedy velitel Policie. Tento byl v tento čas na jiné mimořádné události v Modřanech, odkud ihned nemohl odjet, a to z důvodu řízení evakuace bytového domu, kde byl nalezen granát v bytě.

Současně bylo ze strany hlídek na místě vyžádáno vyslání dalších sil a prostředků. Postupně je na místo této události vysláno celkem 26 hlídek PČR. K tomu bylo na místo vysláno celkem 6 družstev Speciální pořádkové jednotky.

Zastavený provoz na Pražském okruhu začal vytvářet dlouhou kolonu, která dosáhla téměř 7 kilometrů ve směru na letiště.

Při příjezdu velitele policie na místo této MU na něj čekalo několik úkolů, mezi nimi:

- zajištění místa MU proti přihlížejícím,
- regulace dopravy,
- zajištění vězňů, případné zahájení pátrání po uprchlých vězních,
- zajištění zbraní příslušníků vězeňské služby,
- zajištění místa pro přistání vrtulníků ZZS,
- zřízení místa pro komunikaci s tiskem.

Velitel policie ihned po svém příjezdu nařídil uzavřít nedaleký most spojující Řeporyje a Ořech. Toto opatření bylo provedeno z důvodu zabránění přihlížení nezúčastněných osob a zároveň ochrana jejich zdraví při případném výbuchu munice, nebo v případě zneužití zbraní vězni a následné použití zbraní policistů proti vězňům. Tento úkol byl splněn v 13:26 hodin, tedy necelou půlhodinu po ohlášení MU.

Na místě bylo postupně zřízeno místo pro přistání vrtulníku ZZS, místo pro střežení vězňů.

Hlídky dopravní policie byly využity k uzavření nájezdů na Pražský okruh z ul. K Barrandovu, výhodou byl 8 km vzdálený Lochkovský tunel, kdy jeho uzavřením byl prakticky zastaven příjezd vozidel k místu MU. Vzhledem k délce trvání uzávěry byly poté osobní vozidla otáčena do protisměru a vyvedena z Pražského okruhu do ul. K Barrandovu, případně do opačného směru Pražského okruhu. Tato činnost byla zahájena v 13:46 hodin.

Policisté v prvotních chvílích na místě zajistili devět vězňů a pomohli z autobusu třem dozorcům vězeňské služby. Na veliteli policie bylo zjistit, zda jsou to všichni vězni nebo někteří chybí. Bohužel mezi policií a vězeňskou službou neexistuje přímý komunikační kanál, proto zjištění těchto informací trvalo poměrně dlouhou dobu.

Šest dozorců bylo zraněno, a proto byli postupně převáženi do zdravotnických zařízení, zejména FN Motol, která preventivně aktivovala traumaplán. Později jsou i do této nemocnice převezeni 4 zranění vězni prostřednictvím speciálu ATEGO ZZS. Převoz 4 vězňů do zdravotnického zařízení si vyžádal nasazení dalších policistů k jejich střežení a ochraně personálu nemocnice. Celkem bylo z místa odvezeno 10 zraněných osob.

Policie využila i svoji leteckou službu k monitorování okolního prostoru.

Vrtulník letecké záchranky nakonec nebyl třeba.

Později se veliteli policie podařilo spojit s generálním ředitelstvím vězeňské služby, kdy bylo potvrzeno, že vězeňskou eskortu tvořilo dvanáct dozorců a převáželi devět osob ve výkonu trestu.

Komunikací s majitelem vojenské historické techniky bylo zjištěno, že ve vozidlech se nenachází žádná munice ani pyrotechnické prostředky, avšak nádrže obou vozidel jsou plné paliva.

Odejmuté zbraně příslušníků vězeňské služby byly předány důstojníkovi vězeňské služby z generálního ředitelství, zbylí vězni byli převezeni náhradním autobusem do nejbližší věznice, tj. Ruzyň. Nezranění příslušníci VS byli převezeni za využití vozidla SPJ.

Následné ohledání místa MU prováděli policisté z oddělení dopravních nehod, kriminalistický technik stálé výjezdové skupiny Praha II, služba kriminální policie a vyšetřování dopravních nehod.

Těžká hasičská technika musela být během jejich cesty na místo MU opakovaně doprovázena hlídkami PČR, která dvakrát musela vynutit tzv. záchranářskou uličku. Smutným faktem je, že tato byla po průjezdu prvních vozidel HZS opětovně uzavřena neukázněnými řidiči.

Tělo mrtvého příslušníka VS bylo odvezeno v 14:46 hodin k nařízené soudní pitvě.

V opačném směru byl provoz plně obnoven ve 14:47 hodin.

V 14:58 hodin předává místo MU velitel policie vyšetřovateli z ODN.

Likvidace následků této nehody trvala do 23:58 hodin, kdy byl plně obnoven provoz v obou směrech. Kolony vzniklé v okolí se plně rozpustily provozem až v 01:30 hodin následujícího dne.

Vyhodnocení MU

Pro všechny zasahující byl zákrok velice náročný neboť na místě zemřel jeden z jejich kolegů. Místo mimořádné události bylo špatně dostupné vzhledem k ihned se vytvořivší koloně.

Velkým přínosem byl poměrně rychlý příjezd velitele policie na místo. I vzhledem ke složení posádky velitelů policie se jednalo v tomto případě o vysoce zkušené velitele, kteří se v nastalé situaci dokázali rychle zorientovat.

Z časového vyhodnocení se velitelům na místě podařilo velice rychle vytvořit bezpečný prostor pro zásah všech zúčastněných složek. Současně i zajištění vězňů a zbraní. Toto byl úkol, s kterým se nikdo z policistů nesetkal, narážel i na právní aspekty služebního postupu.

Neoddiskutovatelné je, že v případě řízení sil a prostředků první hlídkou na místě bylo řešení MU značně chaotické, kdy by se do řešení mohl dostávat aspekt snahy dalších policistů přijíždějících na místo „vylepšit situaci“.

Mimořádná událost byla taktéž analyzována pomocí SWOT analýzy jejíž výstupy jsou zde uvedeny pomocí tabulky se znázorněnými výsledky silných, slabých stránek a formulování příležitostí a hrozeb. (BIGELOW, J. Stephen., 2022)

Pro správné vytvoření SWOT analýzy byly nejdůležitější věci, problémy a aspekty zákroku vloženy do přehledné tabulky, viz Tabulka 1, s rozdělením na jednotlivé kategorie.

silné stránky (S)	slabé stránky (W)
včasné velení	špatná dopravní dostupnost
rozhodnost velení	neznámy počet mrtvých a zraněných
rychlá lokalizace problémů	neznámy počet nabouraných vozidel
koordinace sil a prostředků IZS	nedisciplinovanost přihlížejících
dostatek sil a prostředků	dopravní špička
příležitosti (O)	hrozby (T)
ochrana života a zdraví	útěk vězňů
ochrana majetku	výbuch munice
velká MU	ozbrojení vězňů
vytyčení objízdných tras	vznik další dopravní nehody
obnova provozu	zranění přihlížejících

Tabulka 1 SWOT analýza zákroku dopravní nehoda na Pražském okruhu

Zdroj: Vlastní výzkum

Následně byly přiřazeny jednotlivé hodnocení a váhy jednotlivým položkám v této analýze. Takto byly získány hodnoty jednotlivých kategorií, viz Tabulka 2.

DN na Pražském okruhu	Váha	Hodnocení	Skóre
Silné stránky			
včasné velení	0,2	5	1
rozhodnost velení	0,3	4	1,2
rychlá lokalizace problémů	0,15	3	0,45
koordinace sil a prostředků IZS	0,1	4	0,4
dostatek sil a prostředků	0,25	5	1,25
Celkem	1		4,3
Slabé stránky			
špatná dopravní dostupnost	0,15	-4	-0,6
neznámý počet mrtvých a zraněných	0,22	-3	0
neznámý počet nabouraných vozidel	0,17	-3	0
nedisciplinovanost přihlížejících	0,27	-5	-1,35
dopravní špička	0,19	-4	-0,76
Celkem	1		-2,11
Příležitosti			
ochrana života a zdraví	0,3	5	1,5
ochrana majetku	0,1	4	0,4
velká MU	0,35	2	0,7
vytyčení objízdných tras	0,05	2	0,1
obnova provozu	0,2	3	0,6
Celkem	1		3,3
Hrozby			
útěk vězňů	0,25	-4	-1
výbuch munice	0,3	-5	-1,5
ozbrojení vězňů	0,15	-5	-0,75
vznik další dopravní nehody	0,1	-3	-0,3
zranění přihlížejících	0,2	-3	-0,6
Celkem	1		-4,15

Tabulka 2 SWOT analýza zákroku DN na Pražském okruhu s přiřazenými hodnotami

Zdroj: Vlastní výzkum

Následným vyhodnocováním byly zjištěny následující hodnoty. Interní analýza získala hodnotu 1,02, zatímco externí hodnotu -0,85.

Výsledek SWOT analýzy	
interní	1,02
externí	-0,85
celkový výsledek	0,17

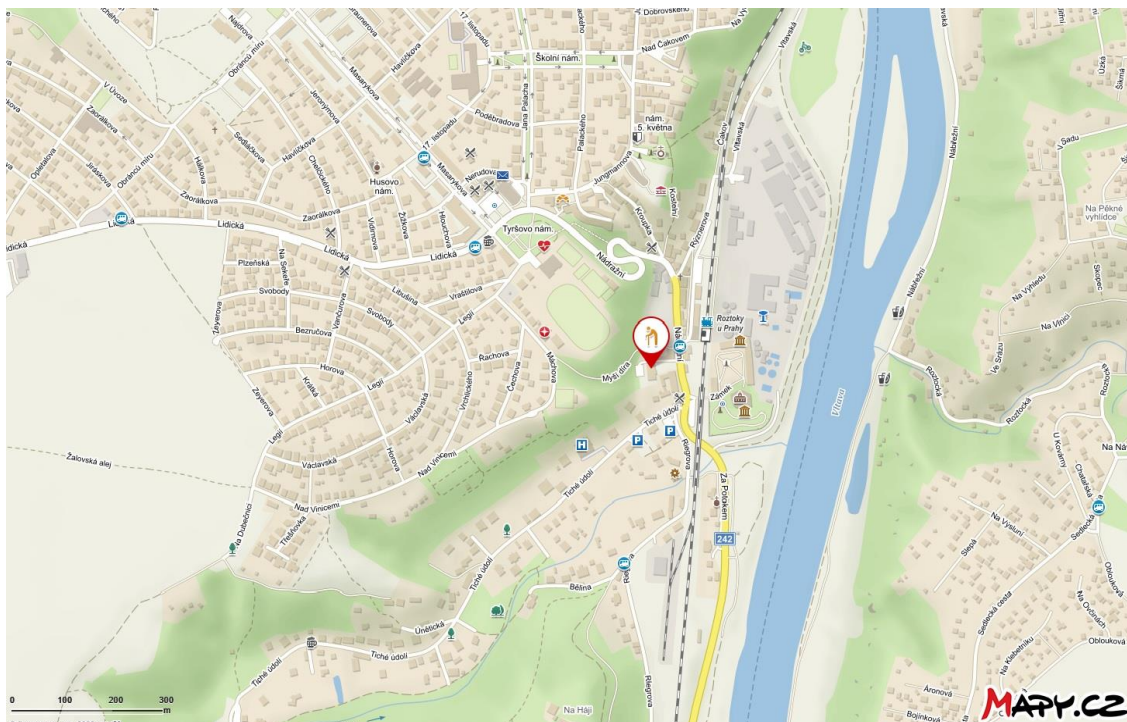
Tabulka 3 Celkový výsledek SWOT analýzy zákroku DN na Pražském okruhu

Zdroj: Vlastní výzkum

Tedy vychází, že silné stránky při tomto zákroku převažovali nad slabými stránkami a zároveň že hrozby byly větší než příležitosti. Tedy bylo zjištěno, že zvolený postup policistů velitele policie byl správný, jelikož se jim vhodně dařilo eliminovat hrozby a zároveň potlačovat slabé stránky. Naopak některé příležitosti nebyly využité. Avšak toto není chybou velitele policie, nebo velitele zásahu, jakožto dlouhou dobou organizace jednotlivých úkonů a časových prodlev mezi nimi. Dále je nutné si uvědomit, že při mimořádných událostech mají vždy silnou hodnotu hrozby, které nelze odstranit, protože pak by nevznikaly MU. Je pouze možné snažit se posilovat příležitosti a silné stránky.

5.3.2. *Požár Roztoky u Prahy – Alzheimer centrum*

Druhou řešenou mimořádnou událostí je událost, která se udála v nedávné době, konkrétně 1. 6. 2022 v podvečerních hodinách. Jedná se o požár Alzheimer centra v Říčanech u Prahy. Tato událost byla vybrána z důvodu její čerstvosti a náročnosti zákroku, kdy PČR spolu s HZS z objektu evakuovala větší množství osob se sníženou pohyblivostí. Tato událost se odehrála ve středočeském kraji, nicméně operačním střediskem Středočeského kraje byla vyžádána součinnost pražských hlídek, zejména pak velitele policie. Tento na místě ihned po svém příjezdu převzal velení nad silami a prostředky PČR a vysokou měrou se podílel na účinném řízení sil a prostředků Policie a pomohl tak k úspěšnému zvládnutí této MU. Na této mimořádné události je možné poznat rozdíl mezi událostí, kterou neřídí Libela 10, a následně zákrok, který řídí.

Obrázek 8 Mapa s místem požáru zdravotnického zařízení

Zdroj: MAPY.CZ, [online]. [cit. 2022-27-07], Dostupné z:
<https://mapy.cz/zakladni?x=14.3947564&y=50.1588146&z=16&source=firm&id=12862788&ds=1>

V 19:15 hodin byl na tísňovou linku tísňového volání 112 ohlášen možný požár zdravotnického zařízení v obci Roztoky u Prahy. Později bylo zjištěno, že se jedná o zdravotnické zařízení, kde jsou umístěni pacienti s Alzheimerovou chorobou. Krátce poté bylo na tísňovou linku oznámeno, že jsou již vidět i plameny a mělo by se na místě nacházet cca 57 osob.

Již v tuto chvíli bylo jasné, že se bude jednat o MU většího rozsahu, která bude náročná na nasazení dostatečného množství sil a prostředků všech základních složek IZS. První složka na místě byla hlídka Policie, která na místo dorazila 5 minut po přijetí oznámení, kdy ihned si vyžádala další síly a prostředky na místo a zahájila evakuaci osob.

Operační středisko středočeského kraje na místo vyslalo všechny své dostupné síly a prostředky kdy ihned vyžádalo o pomoc Krajské ředitelství Praha s žádostí o další hlídky. Středočeskému kraji byla nabídnuta i součinnost ve formě vyslání VP na místo události. Tato nabídka byla přijata.

Dané zdravotnické středisko se nachází v blízkosti frekventované ul. Roztocká, kdy bylo potřeba ihned přeměřovat dopravu z této silnice tak, aby byla přístupná pro příjezdějící síly a prostředky složek IZS.

Současně byl ze strany ZZS Středočeského kraje vyhlášen trauma plán a vyžádána spolupráce a součinnost ostatních krajů.

Policie kromě dostupných sil a prostředků na místo vyslala i vrtulník k provedení leteckého průzkumu.

První hlídka na místě převzala velení a snažila se řídit dostupné síly a prostředky a zároveň i evakuaci osob.

Hodinu po ohlášení této MU na místo přijíždí i pražský velitel policie a ihned přebírá velení nad touto mimořádnou událostí. Současně ihned určuje hlídky, které provedou odklon dopravy z předmětné ulice Roztocká. Zároveň určuje hlídku, která bude koordinovat místo určené k parkování vozidel ZZS. Před devátou hodinou jsou staženy všechny síly a prostředky z objektu, a to z důvodu stále hořícího objektu a vzrůstajícího nebezpečí pro zasahující policisty.

ZZS v součinnosti s policií zřídí seřadiště, kde jsou zaevidováni a, ztotožnění všichni evakuovaní pacienti, tyto jsou následně převáženi do okolních nemocnic a to dle jejich kapacitních možností.

Kolem 21:30 hodin VP dostává informaci od velitele zásahu (HZS), že by objekt měl být kompletně evakuován. Zároveň ZZS měl zahájit přípravu na ukončení traumaplánu.

Autor práce zároveň zná přesné informace o odsunech raněných, mechaniky úrazů, vážnosti zranění, ale z důvodu anonymizace a úcty k obětem a veřejnosti nebudou zde uvedeny.

Následně probíhá na místě MU pravidelná porada štábu velitele, kdy si společně domlouvali a určovali další postup, včetně regulace uzávěr v okolí.

Krátce po půlnoci je na místě MU ukončena činnost velitele policie, kdy je vedení ze strany VP předáno do kompetence výjezdového důstojníka SKPV za danou problematiku.

Při prohledávání místa jsou následně nalezeny ostatky dvou lidských těl. Daný požár i úmrtí jsou předmětem vyšetřování PČR.

Na místě bylo přítomno postupně 13 hlídek Středočeského kraje a 9 hlídek krajského ředitelství Praha.

Vyhodnocení MU

Efektivní řízení SaP Policie na místě této MU bylo naprosto důležité k účelnému regulování provozu, a tak usnadnění příjezdu a odjezdu sil a prostředků ZZS, které musely postupně odvézt přes 50 raněných osob. Dále pak k rotaci cisteren HZS Praha. Dále k zabezpečení prostoru seřadiště sil a prostředků jak ZZS, tak HZS.

Prvotní koordinace sil byla značně neefektivní, jelikož se první hlídka musela na místě snažit velet příjíždějícím silám a zároveň i pomáhat s evakuací osob z objektu, který byl zadýmen.

Jednalo se o extrémně komplexní MU k řešení, která kladla vysoké nároky na řízení SaP na místě. VP na místě prokázal schopnost rychlé orientace a přizpůsobení se vzniklé situaci. Vhodně koordinoval síly Policie v součinnosti s velitelem zásahu na místě.

Správně bylo zvoleno rozdělení úkolů jednotlivých složek. Zejména hasebního zásahu, evakuace, střežení vnějšího perimetru, ošetření a odsunu raněných.

Mimořádná událost byla taktéž analyzována pomocí SWOT analýzy jejíž výstupy jsou zde uvedeny pomocí tabulky se znázorněnými výsledky silných, slabých stránek a formulování příležitostí a hrozeb. (BIGELOW, J. Stephen. 2022)

Pro správné vytvoření SWOT analýzy byly nejdůležitější věci, problémy a aspekty zákroku vloženy do přehledné tabulky, viz. Tabulka 4, s rozdělením na jednotlivé kategorie.

silné stránky (S)	slabé stránky (W)
koordinace sil a prostředků IZS	špatná dopravní dostupnost
zkušený velitel	dlouhá doba do převzetí velení
letecká podpora	nedostatek sil a prostředků
rozhodnost velení	zmatek v prvních fázích zákroku
zřízení štábu velitele	nepřehledná situace
příležitosti (O)	hrozby (T)
záchrana života a zdraví	neznámý počet postižených osob
obnovení fungování objektu	imobilní osoby
velká MU	rozsah a šíření požáru
ochrana majetku	nedostatek sil a prostředků
obnova provozu	neznámý rozsah zranění

Tabulka 4 SWOT analýza zákroku požár Říčany u Prahy

Zdroj: Vlastní výzkum

Následně byly přiřazeny jednotlivé hodnocení a váhy jednotlivým položkám v této analýze.

Požár Roztoky u Prahy	Váha	Hodnocení	Skóre
Silné stránky			
koordinace sil a prostředků IZS	0,15	5	0,75
zkušený velitel	0,25	3	0,75
letecká podpora	0,05	2	0,1
rozhodnost velení	0,25	5	1,25
zřízení štábu velitele	0,3	4	1,2
Celkem	1		4,05
Slabé stránky			
špatná dopravní dostupnost	0,05	-3	-0,15
dlouhá doba do převzetí velení	0,3	-5	-1,5
nedostatek sil a prostředků	0,25	-5	-1,25
zmatek v prvních fázích zákroku	0,2	-4	-0,8
nepřehledná situace	0,2	-5	-1
Celkem	1		-4,7
Příležitosti			
záchrana života a zdraví	0,35	5	1,75
obnovení fungování objektu	0,1	2	0,2
velká MU	0,2	2	0,4
ochrana majetku	0,2	4	0,8
obnova provozu	0,15	3	0,45
Celkem	1		1,85
Hrozby			
neznámý počet postižených osob	0,2	-5	-1
imobilní osoby	0,2	-5	-1
rozsah a šíření požáru	0,3	-4	-1,2
nedostatek sil a prostředků	0,2	-4	-0,8
neznámý rozsah zranění	0,1	5	0,5
Celkem	1		-3,5

Tabulka 5 SWOT analýza požáru v Říčanech s přiřazenými hodnotami

Zdroj: Vlastní výzkum

Následným vyhodnocováním byly zjištěny následující hodnoty. Interní analýza získala hodnotu -0,65, zatímco externí hodnotu -1,65.

Celkový výsledek SWOT analýzy	
interní	-0,65
externí	-1,65
celkový výsledek	-2,3

Tabulka 6 Celkový výsledek SWOT analýzy požáru v Říčanech

Zdroj: Vlastní výzkum

Tedy vychází, že slabé stránky při tomto zákroku převažovaly nad silnými stránkami a zároveň že hrozby byly větší než příležitosti. Tedy se potvrzuje, že velení zkušeným policistou na místě MU již v jejím rozvoji, jako v případě dopravní nehody na Pražském okruhu má pozitivní dopad na zvládání MU. Následně i přes snahu velitele se již nepodařilo snížit riziko hrozeb a využít příležitosti. Taktéž během této MU byly silnější hrozby než příležitosti. Naopak proti minulé případové studii byly slabší silné stránky a to vlivem včasného nenasazení velitele policie.

5.4. Kvantitativní výzkum

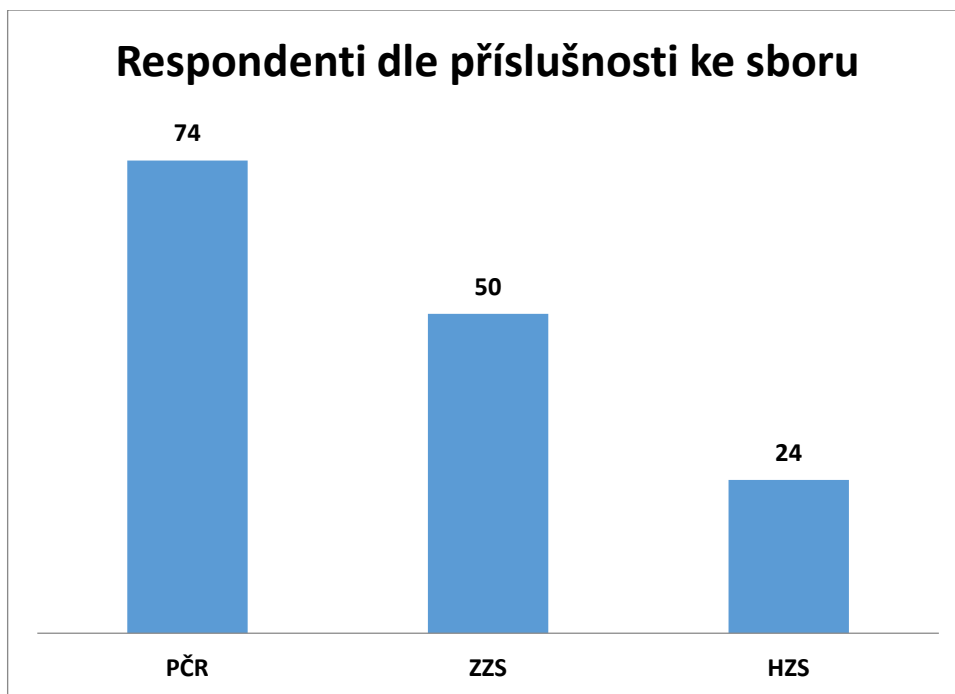
Kvantitativní výzkum je proveden se zacílením na řadové příslušníky základních složek IZS, tedy řadové hasiče, záchranáře a policisty. Zacílení na základní stavební články těchto složek je z jednoduchého důvodu. Bez řadových příslušníků nebudou bezpečnostní a záchranné sbory schopny provádět záchranné práce. Rozpoznání, znalost a pochopení vedoucích pracovníků jsou důležité pro rychlé a pohotové velení a zorientování se ve struktuře velení na místě MU.

K dotazníkovému šetření bylo vytěženo pomocí anonymizovaného dotazníkového šetření celkem 149 příslušníků IZS, všech tří základních složek. Všichni dotazovaní dostali celkem 11 otázek, přičemž prvních sedm otázek je uzavřených a poslední čtyři jsou otevřené.

U jaké složky IZS sloužíte/pracujete?

Díky první otázce bylo zjištěno, že se většina respondentů rekrutovala z PČR, následně ZZS a nejméně pak z HZS. Takovéto zastoupení není na škodu, jelikož je důležitější znalost policistů o svém veliteli než ostatních složek.

Graf 1 Respondenti dle příslušnosti ke sboru

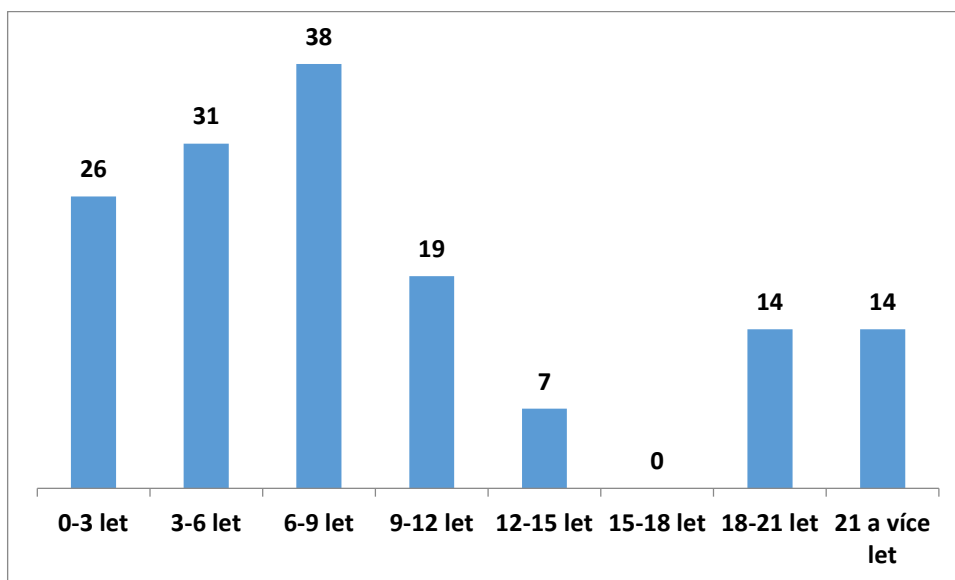

Zdroj: Vlastní výzkum

Jak dlouho sloužíte/pracujete?

V druhé otázce bylo zjišťováno, jak dlouho jsou jednotliví respondenti zaměstnáni u své složky. Na výběr byly k dispozici odpovědi, které odpovídají časovému rozmezí podobně jako v platových tabulkách, tedy po 3 letech. Dotazováním bylo zjištěno, že nejvíce respondentů je sloužících do devíti let. Zajímavostí je prakticky chybějící skupina pracovníků v rozpětí 12-18 let. Nejdéle sloužící pracovníci jsou pak rovnoměrně rozprostřeni.

Graf 2 Jak dlouho sloužíte/pracujete u své složky IZS?

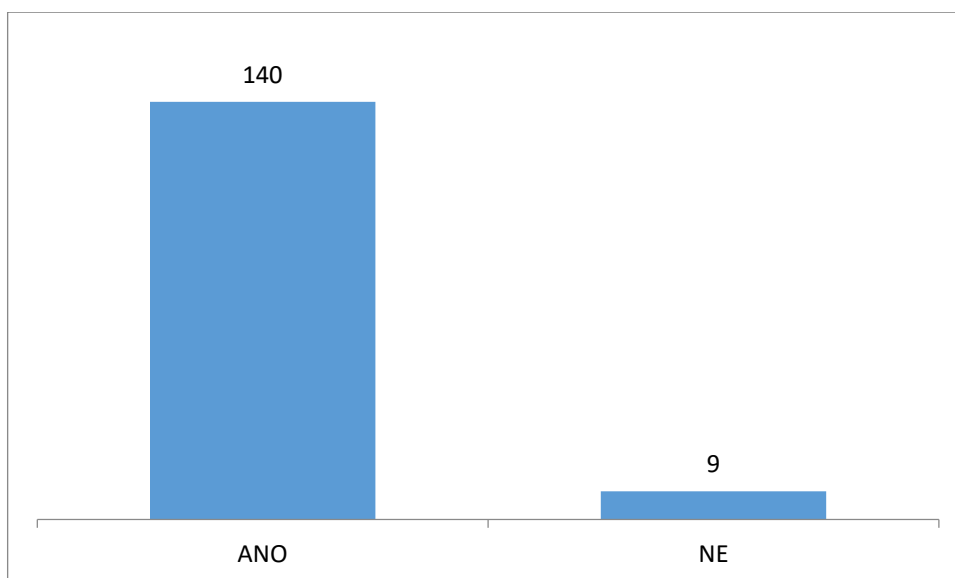

Zdroj: Vlastní výzkum

Znáte pojem Velitel policie?

První otázkou k dotazníku směrem k zjišťování znalostí ve vztahu k veliteli police, bylo zjišťováno, zda tento pojem příslušníci znají, či nikoliv. Naprosto drtivou většinou respondenti uvedli, že tento pojem znají.

Graf 3 Znáte pojem Velitel policie?

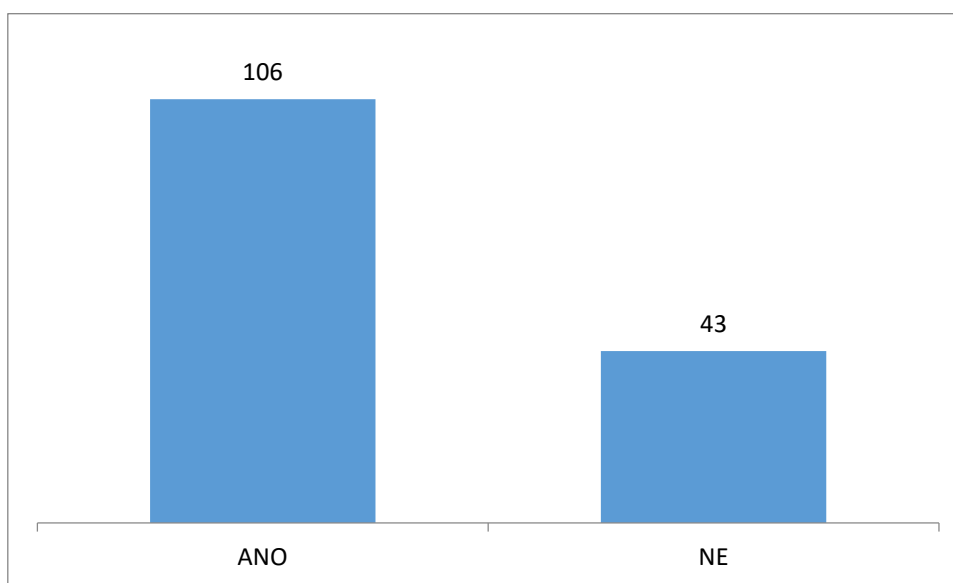

Zdroj: Vlastní výzkum

Setkal jste se s VP ve své praxi?

V další otázce bylo zjišťováno, zda mají respondenti nějaké praktické zkušenosti s velitelem policie. Na rozdíl od předchozí otázky se ve své praxi jedna třetina respondentů nesetkala s velitelem policie při výkonu svého povolání.

Graf 4 Setkal jste se ve své praxi s Velitelem policie?

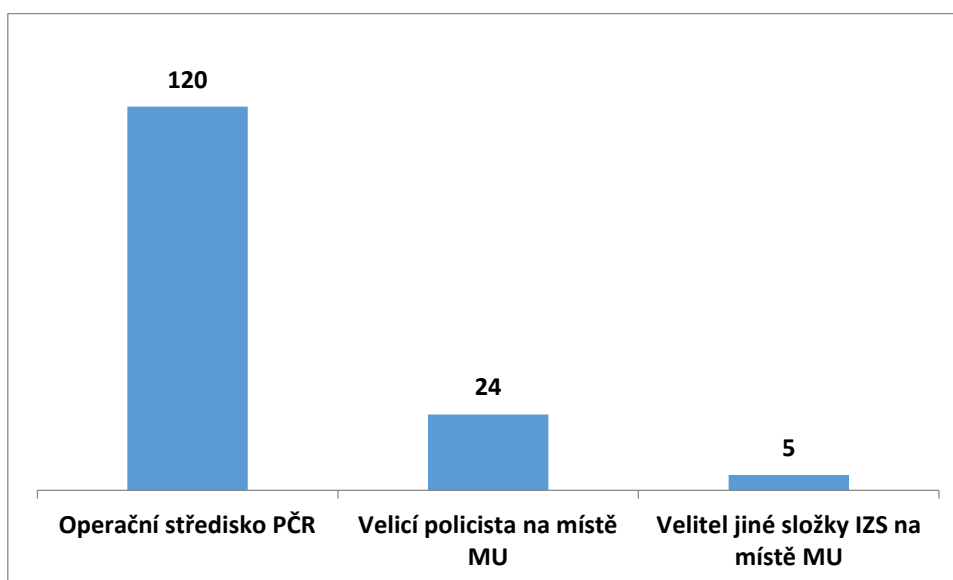

Zdroj: Vlastní výzkum

Kdo může vyslat velitele policie na místo MU?

Při zjišťování znalostí ohledně vysílání VP na místo MU bylo zjištěno, že taktéž většina respondentů ví, kým je VP na místo MU vyslán. Pouze minoritní většina respondentů uvedla nesprávnou odpověď. Kdy tyto odpovědi můžou být považovány za částečně pravdivé a to z toho důvodu, že tyto funkce můžou požádat o vyslání VP na místo, avšak nemůžou o tomto rozhodnout.

Graf 5 Kdo rozhoduje o vyslání VP na místo?

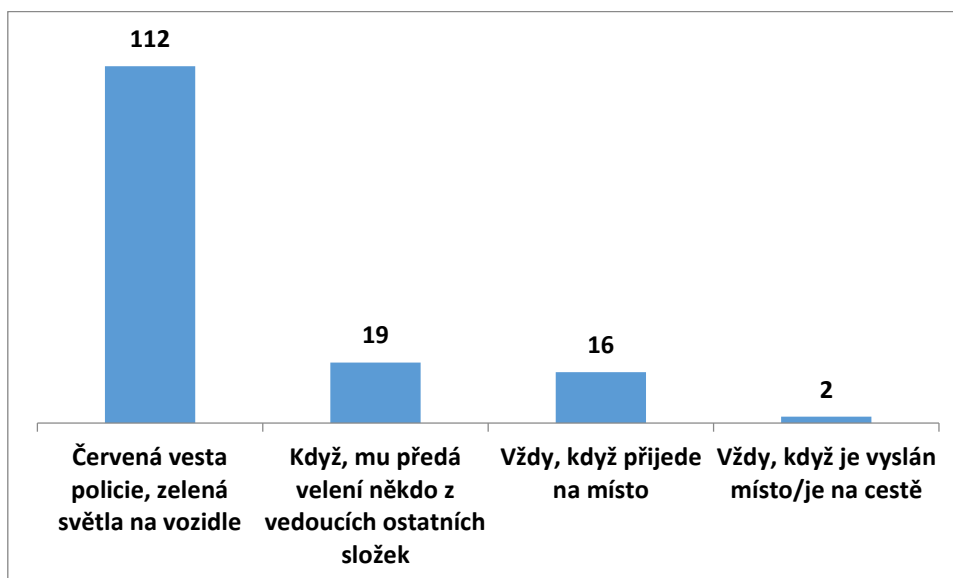

Zdroj: Vlastní výzkum

Podle čeho poznáte, že na místě MU velí VP silám a prostředkům PČR?

Neméně důležitým rozpoznávacím prvkem pro příslušníky IZS je rozpoznání, kdy na místě silám a prostředkům PČR velí velitel policie. Z dotazování jsme zjistili, že většina respondentů správně ví, že pokud velitel policie na místě MU velí silám a prostředkům PČR je velitel označen červenou vestou viz. Obrázek 3 a vozidlo je označeno zeleným majákem viz. Obrázek 1 a 2. Druhá nejčastější odpověď vychází z naprosto mylné představy, o tom, že na místě MU by jiná složka mohla velet policistům. Minoritní dvě odpovědi u respondentů předpokládají, že musí velitel policie vždy převzít velení na místě MU.

Graf 6 Podle čeho poznáte, že na místě MU velí VP silám a prostředkům PČR

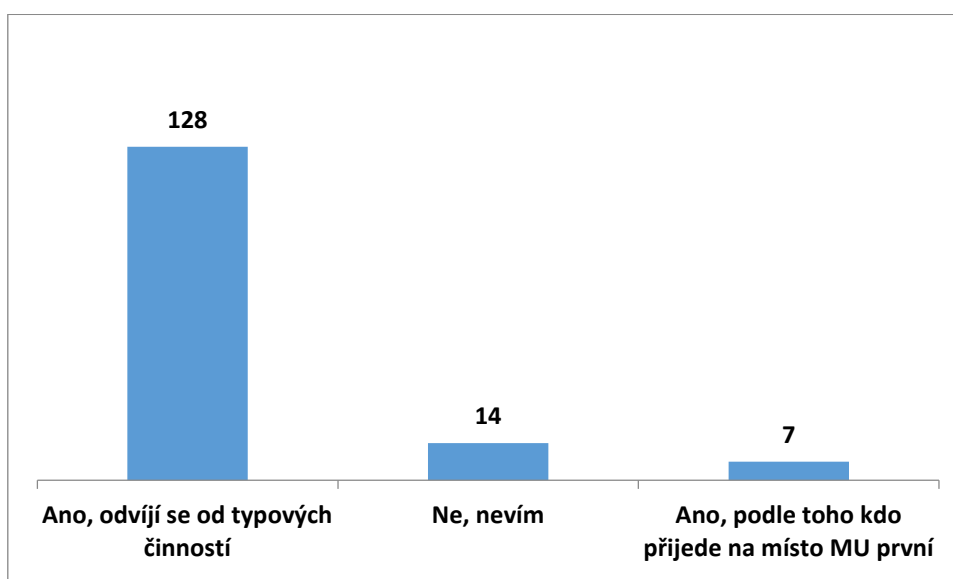

Zdroj: Vlastní výzkum

Víte, v jakých případech velí VP ostatním složkám IZS?

Taktéž většina příslušníků IZS správně odpověděla na otázku ohledně celkového řízení na místě MU. Potažmo podle čeho se odvíjí, která složka na místě MU velí ostatním. Čtrnáct respondentů přiznalo, že neví, podle čeho se určuje velení na místě, zbylých sedm respondentů si pak myslelo, že velí ten, jenž na místo přijede jako první.

Graf 7 Víte, v jakých případech velí VP ostatním složkám IZS?

Zdroj: Vlastní výzkum

Víte, jak vypadá vozidlo VP?

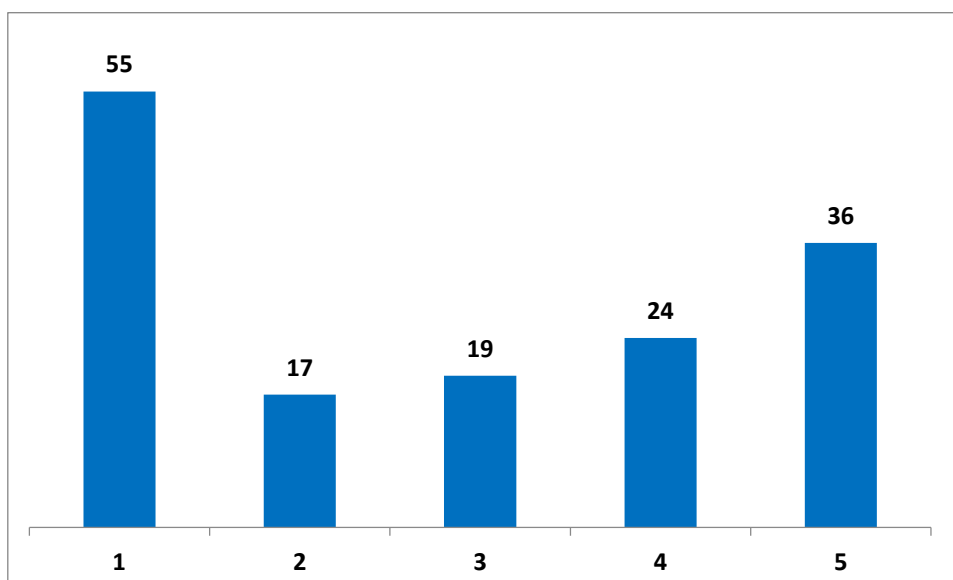
Naprostá většina respondentů v této otevřené otázce správně uvedla, že se jedná o vozidlo v barvách PČR, Škoda Kodiaq se speciální zástavbou. Pouze 29 respondentů uvedlo, že neví, jak vypadá služební vozidlo velitele policie, případně odpověděli nesprávně. Z tohoto vyplývá, že většina příslušníků IZS pozná velitele policie na místě MU.

Jakou máte zkušenost s VP?

Další otázka směřovala ohledně spokojenosti a zkušeností s VP. Respondenti měli svoji zkušenost ohodnotit stejně jako ve škole. Tedy za 1 pokud jejich zkušenost je výborná a 5 pokud byla špatná.

Velice dobré zkušenosti s VP mělo celkem 71 respondentů, tedy necelá polovina. Neutrálně, za tři, ohodnotilo velitele 19 respondentů. Šedesát respondentů ohodnotilo velitele policie za čtyři nebo pět. Tento výsledek je poměrně zajímavý, neboť respondenti se rozdělili téměř na dva stejné tábory ohledně zkušenosti s VP.

Graf 8 Jakou máte zkušenost s VP?

Zdroj: Vlastní výzkum

Návrh na zlepšení VP?

Drtivá většina respondentů uvedla, že činnost VP není třeba zlepšovat ani neměli nápadů na zlepšení fungování velitele policie. Minoritní část pak přispěla hodnotnými příspěvky ohledně možnosti zlepšení velitele policie.

Nejčastěji byla uvedena odpověď, kdy respondenti uváděli, že by velitelé policie měli být rozhodnější a zejména zvýšit svoji odvahu provést rozhodnutí. Druhou nejčastější odpovědí pak bylo, že by bylo třeba zlepšit koordinaci jinými složkami v rámci policie, mimo PMJ. Toto souvisí i s posledním častým tipem a to celková neznalost velitele policie, jeho fungování, možnosti a výhody útvarů, které jej často nepotkávají nebo neprovádějí často zákroky, v součinnosti s VP. Takovými útvary pak jsou například Cizinecká policie lokalizovaná na letišti Václava Havla, Ochranná služba, celkově útvary Služby kriminální policie a vyšetřování.

6. Diskuse

K definování vhodnosti a vnímání pozice velitele policie u mimořádné události v diplomové práci směřovala celá praktická část.

Velice důležité je koordinování činnosti Policie, Hasičů i ZZS, k zjištění pohledu na VP ze strany ZZS a HZS byl koncipován kvalitativní výzkum. Tohoto se zúčastnili velitelé všech tří složek, kteří jsou pověřeni řízením svých sil a prostředků na místě MU. První otázky tohoto dotazování směřovaly ke zjištění informací o jednotlivých velitelích. Tímto bylo zjištěno, že se jedná ve všech velitelích o dlouholeté příslušníky svých sborů s mnohaletými zkušenostmi, jak řadových příslušníků tak vedoucích funkcí.

Díky dlouholetým zkušenostem bylo možné zjišťovat, zda si jednotliví velitelé pamatují dobu, kdy policie neměla zřízenou obdobnou funkci. Tedy následně mohli porovnat stav před zřízením VP a po jeho zřízení na vliv zvládání MU. Všichni respondenti tuto dobu zažili, kdy někteří ovšem nepůsobili ve funkci vedoucích svých složek na místě MU. Nicméně bylo zjištěno, že v době bez fungování VP na místě MU nefungovala organizace činnosti policie, a dále vedoucí ZZS a HZS tak nevěděli na koho se můžou a mají obracet se svými požadavky k ulehčení své činnosti na místě MU.

K podobné otázce směřovala i další otázka kvalitativního dotazníků a to: *„Jak osobně vnímáte zákroky na místě MU, kdy na místě nevelí velitel policie?“* Všichni respondenti uvedli, že se často stává, že tyto zákroky jsou neorganizované, kdy není jasné kdo na místě velí za policii, na koho se mají obracet. Jedinou výjimku v takových zákrocích tvoří situace, kdy je na místě zkušený policista, který se dokáže aktivně chopit velení. Toto však naráží na fakt, že policie jako bezpečnostní sbor v posledních letech ztrácí zkušené policisty, kteří buďto odcházejí do civilního sektoru, případně k SKPV nebo do jiných funkcí a tak hlídková služba přichází o kvalitní policisty, kteří jsou schopni vést i další hlídku. Avšak toto není předmětem otázky.

Neméně důležitá je komunikace mezi veliteli na místě MU. K zjištění tohoto směřovala další otázka kvalitativního výzkumu, a to: *„Jak vnímáte vzájemnou komunikaci mezi velitelem policie a dalšími složkami IZS?“*. Jak již bylo vyřčeno, klíčová je komunikace mezi jednotlivými složkami, a to ať lineárně, tak i vertikálně. Z odpovědí všech respondentů lze vyčíst, že si tuto spolupráci více než pochvalují, jsou s ní spokojeni.

Chtějí jí dále rozvíjet. Zejména z rozhovorů s inspektory provozu ZZS toto vyplynulo a byl velmi cítit pozitivní, až přátelský vztah k policistům VP.

K zjištění pružnosti nasazení velitele policie a jeho postupu vedoucího ke zvládnutí MU byly vedeny další dvě otázky dotazníku, a to: „*Je nasazení Velitele policie dostatečně rychlé při vzniku MU?*“ a „*Podle čeho zvládají VP mimořádné události? Podle čeho je zvládají? Stalo se Vám, kdy postup byl vyhodnocen nesprávně?*“ Tyto otázky vedly k dalšímu zjišťování, rychlosti a pružnosti nasazení VP, které může vést v případě rychlého nasazení k snížení následků a zastavení rozvoje MU. A následně směřující k postupu VP na místě MU. Všichni respondenti se shodli, že VP je na místech MU velice rychle, kdy můžou ihned na místě začít velet. Velitelé policie postupují na místě s využitím STČ jako kostry, osnovy, k řízení sil a prostředků na místě MU, kdy každý z velitelů policie detaily a postupy řeší dle svého citu a své rozvahy. K tomuto postupu uvedli mimo dotazníkové šetření inspektoři a velitelé směn, že takto postupují taktéž a tento způsob vedení považují za nejúspěšnější.

Učebnicový postup následovaný typovými činnostmi samozřejmě nestačí pro kvalitní vedení lidí na místech MU. Proto byli respondenti řízených rozhovorů dotazováni na technické a empirické vybavení policistů VP a to konkrétně v otázce: „*Zdá se vám technické a empirické vybavení velitelů policie na takové úrovni, že jsou schopni zvládnout jakoukoliv MU nebo je třeba jej doplnit?*“. I zde byli respondenti spokojeni s VP. K materiálnímu vybavení neuvedli, že by bylo něco zřejmé, co by hlídce VP chybělo a co by bylo potřeba akutně doplnit. Dle jejich názorů je naprosto dostatečné ke splnění všech úkolů, se kterými se standardně uniformovaná policie setkává, tak že nepotřebují technickou pomoc od dalších složek IZS, zejména HZS. Se znalostmi policistů ve funkci VP, určené pro řízení MU byli respondenti taktéž spokojeni, nikdo z nich neupozornil na nějaký obor, který by jednotliví policisté neznali, či měli nějaké nedostatky.

Po zjišťování informací ohledně znalostí policistů VP bylo zjišťováno, jestli je dle názorů dotazovaných dostatečné personální obsazení. Zejména s ohledem na dvoučlennou hlídku vysílanou ke zvládnutí MU. „*Jak vnímáte personální zabezpečení velitelů policie, je dvoučlenná hlídka dostačující?*“. Při odpovědi na tuto otázku se odpovědi částečně rozcházel, a to zejména velitelů policie a vedoucích směn s inspektory. VP uváděli, že by bylo ideální pokud by hlídky VP byly tříčlenné, vedlo

by to k nejefektivnějšímu získávání informací a rozdělení si úkolů na místě MU. Na rozdíl od ostatních, kteří se shodli, že dvoučlenná hlídka je postačující k výkonu běžné služby a velení na místě MU. S tímto taktéž souhlasí i jednotliví velitelé policie. Obecně je dvoučlenná hlídka policie, i velitelů policie považována za minimum, určené ke zvládnutí situace. Přičemž v případě potřeby jsou na místo vysílány další síly a prostředky pořádkové policie. Avšak v případě velitelů policie žádná další obdobná hlídka není k dispozici a nikdo další, který je na stejné úrovni vycvičenosti a vybavenosti tak není schopný přijet svým kolegům na pomoc. Proto je usilováno o to, aby byli policisté VP veleni do služby ve tříčlenné hlídce.

I z otázky zaměřené na vzájemnou spolupráci jednotlivých velitelů základních složek IZS, která byla formulována jako: „*Jak obecně funguje spolupráce na místě MU mezi jednotlivými složkami? Vyhovuje Vám za vaši složku tato spolupráce? Případně změnil byste něco?*“ bylo zjištěno dle respondentů všech tří složek, že mají navykklý jeden způsob. Zejména, že na místo přijíždějí již informováni o typu MU, jejím vývoji. Tedy i vědí, kdo bude na místě velitelem zásahu u MU a podle toho přizpůsobují svoji činnost. Tedy jestli budou poskytovat pouze součinnost ostatním složkám, nebo sami velet.

V neposlední řadě bylo zjišťováno vnímání velitelů složek vztahu mezi VP a řadovými policisty. A to v otázce: „*Jak vnímají velitele policie policisté na místě MU, jsou řadoví policisté dostatečně vybaveni pro použití velitelem policie?*“ Bylo zjištěno, že řadoví policisté mají své velitele v úctě a panuje k nim přirozený respekt. Na místě MU nejsou tak problémy, že by někdo nechtěl poslechnout pokyn či rozkaz velitele policie. Toto je samozřejmě naprosto důležité k zvládnutí MU.

Z kvalitativního výzkumu vyplynulo, že vznik velitele policie je dle respondentů velice přínosný jak pro policii, tak HZS a ZZS. Díky této funkci je snadnější domluva a následné rozdělení úkolů pro policii na místě MU. Jednotliví vedoucí složek vědí na koho se obracet a zároveň mají rovnocenného partnera k řešení problémů vzniklých na místě MU. Z rozhovorů rovněž vyplynulo, že jsou spokojeni se znalostmi velitelů policie v oblasti mimořádných událostí. Na rozdíl od předchozího systému, kdy měl být skrze integrované operační středisko policie na místo vyslán tzv. odpovědný důstojník. Kdy se ukázalo, že vyslání a dojezd této funkce na MU trvá v řádu hodin, kdy se následně ukáže, že se jedná o člověka, který s danou problematikou nemá zkušenost a následné velení tak vázlo. Oproti tomu jsou velitelé policie v současné podobě

považováni svými kolegy za profesionály z oboru. Současně mezi jednotlivými veliteli vzniká pouto, jelikož se mezi sebou znají a na základě tohoto si i důvěřují.

V případě kvalitativního výzkumu bylo zjišťováno směrem k řadovým příslušníkům základních složek IZS jejich znalost velitele policie a jeho působení. Toto šetření taktéž proběhlo u všech tří složek IZS.

První dvě otázky byly směřovány k zjištění délky služby a příslušnosti ke sboru. Kdy vyplynulo, že nejvíce respondentů je od PČR, poté ZZS. Kdy toto je velice příhodné, jelikož ZZS a PČR dle osobní zkušenosti autora spolu nejčastěji spolupracuje. Jednotlivé posádky se často znají i osobně. Na rozdíl od HZS, kdy se jedná o družstvo, které s ostatními příslušníky IZS komunikuje skrze svého velitele. Tedy u příslušníků HZS není tak důležitá znalost VP, jelikož jednotlivý hasič, tedy řadový hasič nebude na místě MU nikdy velet sám za sebe, nýbrž to bude jeho velitel družstva. Taktéž s větším množstvím personálních sil si HZS často vystačí sám k zvládnutí MU.

V kritické fázi je potřeba mít dostatečné množství sil a prostředků na místě, které budou efektivně řízeny. V současné době, kdy policie, zejména ta pražská trpí velkým podstavem, zejména řadových policistů, což se samozřejmě projeví na možném nasazení sil a prostředků. Z vlastní zkušenosti je menší množství sil a prostředků možno nahradit kvalitním vedením lidí a optimalizací jejich nasazení. V případě kvalitního vedení je možné nasazení menšího množství sil a prostředků, kdy tyto jsou schopné plnit stejné úkoly.

Pro takovéto efektivní nasazení sil je naprosto nezbytné, aby vedoucí složka, která tyto síly a prostředky má řídit byla ze strany řízené složky správně identifikována a věděli, co od ní můžou v jakých chvílích čekat. K tomuto byl i přizpůsoben kvantitativní dotazník, k čemuž směřovalo několik otázek. Zejména pak otázka č. 3 kvantitativního dotazníku: „*Znáte pojem Velitel policie?*“ Největší počet respondentů zde byl rekrutován ze strany příslušníků PČR. Kdy se ukázalo, že většina policistů, i ostatních členů IZS tuto funkci jsou schopni na místě rozpoznat.

Další otázka vedla k zjišťování osobní znalosti VP z místa MU. Kdy toto bylo zjišťováno v otázce formulované jako: „*Setkal jste se s VP ve své praxi?*“ na rozdíl od předchozí otázky bylo zjištěno, že se s velitelem policie setkala více než dvě třetiny respondentů na místě MU. Toto odpovídá i statistice vzrůstajícího počtu mimořádných

událostí, u kterých je přítomný velitel policie. Na tuto otázku plynule navazovala další otázka, která se zabývala oprávněním vyslání velitele policie na místo MU.

Toto zaměření otázky bylo zvoleno z důvodu znalosti, kdo má odpovědnost za jeho vyslání. V dotazníku bylo toto konkrétně zjišťováno otázkou: „*Kdo může vyslat velitele policie na místo MU?*“. Taktéž zde většina respondentů odpověděla správně. Nicméně našla se část respondentů, která uvedla nesprávnou odpověď, kdy si hlavně mysleli, že za vyslání VP je odpovědný v danou chvíli velící policista na místě MU. To je samozřejmě mylná domněnka, jelikož takový policista nemá přehled ani odpovědnost za řízení sil a prostředků policie na úrovni krajského ředitelství.

Velice důležité je správné rozpoznání, kdy a kdo na místě velí. Proto se další otázka touto problematikou zabývala. Kdy se dotazník konkrétně tázal otázkou: „*Víte, kdy na místě velí VP? Podle čeho to poznáte?*“. I u této otázky odpověděli dvě třetiny respondentů správně, avšak téměř třetina respondentů uvedla špatnou odpověď. To může být problém, jelikož si mohou myslet, že v danou chvíli již nejsou odpovědní za velení a mohou pouze pasivně vyčkávat na rozkazy od velitele policie. Částečně špatné odpovědi reflektují zjištění v kvalitativních rozhovorech, kdy zde respondenti uvedli, že se často stává, že policisté ztrácejí iniciativu při vyslání/příjezdu VP na místo MU. Ztráta iniciativy a zastavení činnosti policie na místě MU, nebo i při jiné situaci vede k zbytečným průtahům v provedení záchranných a likvidačních prací MU. Často je pak spojeno i s potřebou nasazení dalších sil a prostředků policie.

Pokud se zaměříme čistě na typové činnosti, lze z nich zjistit, že jsou zde mimořádné události, při kterých má velení nad všemi složkami na místě policie. Proto byla zvolená další otázka dotazníku formulovaná jako: „*Víte, v jakých případech velí VP ostatním složkám IZS?*“. Toto souvisí s dalším aspektem, a to schopností chápat ze strany řadových příslušníků jednotlivých sborů IZS i fakt, že je může úkolovat jiný vedoucí příslušník. Zejména v případech, kdy na základě typových činností u takové MU má velet jiná složka. Typicky příslušník HZS. Zároveň tak může policista úkolovat příslušníky jiného sboru. Proto je velice důležitá vzájemná znalost velících funkcí. Dle kvantitativního výzkumu se ukázalo, že většina respondentů tuto znalost má, nebo má alespoň částečnou znalost.

Dle případových studií byly na základě SWOT analýz zjištěny výsledky potvrzující předpoklad potřeby velení na místě MU zkušeným policistou. Při porovnání obou

případových studií, dopravní nehoda na PO a Požár v Alzheimer centru vychází najevo potřeba vhodného a řádně vyškoleného velitele. Ze situace, kde panoval zmatek se po ujetí velení nad silami a prostředky policie příslušníky VP PMJ Praha podařilo konsolidovat služební zákrok a následně jej v součinnosti s pracemi HZS a ZZS řídit.

Toto je potvrzeno i SWOT analýzou, kdy z první případové studie vychází tato pozitivněji směrem k silným stránkám, s tím že je potřeba se věnovat více hrozbám. Než v druhém případě kdy hrozby i slabé stránky převyšovaly nad příležitostmi a silnými stránkami. Celkově je nutné si uvědomit, že zvládání mimořádné události se odvíjí od záchrany života a zdraví, následně ochrana majetku, v neposlední řadě pak obnova funkce do původního stavu. Tedy nikdy není možné již dopředu eliminovat hrozby. Protože na systém bude vždy vyvíjen tlak z vnějšku a budou tedy vždy ohroženy hodnoty chráněné společností. K eliminaci těchto hrozeb tedy nikdy dopředu nemůže dojít. Jde však více využít příležitosti a posilovat silné stránky celého integrovaného záchranného systému. Spolu s utlumováním jeho slabých stránek pak může dojít k značně lepšímu zvládání těchto krizových situací.

Na základě výsledků SWOT bylo tedy zjištěno, že v případě mimořádné události je rychlé nasazení velících policistů velice silnou stránkou, kdy se díky nim daří rychleji potlačovat hrozby a naopak více využít příležitosti. Tedy je zcela jasné, že díky VP dochází k rychlejšímu a účelnějšímu zvládnutí MU.

Dle všech zjištění se ukazuje, že funkce velitele policie, potažmo pověřeného policisty k řízení sil a prostředků na místě MU je velice účelná složka, a to zejména v případě její profesionalizace a cíleného školení. I na základě dotazování ostatních příslušníků je celkové vnímání VP při zvládání MU považováno jako jedno z nejdůležitějších v rámci efektivního zvládání těchto situací a stavů.

Pokud budeme vycházet z oficiálních statistik Policie ohledně nasazení VP lze dohledat, že dle dostupných informací bylo zjištěno, že postupně roste počet MU, na kterých velí VP. V porovnání prvního roku od vzniku VP, tedy roku 2015 s posledním ukončeným rokem 2021, je patrný více než 3,5 násobný nárůst počtu MU, kterým velitel policie velel. Pro přehled je uvedena tabulka s počty vybraných zásahů ve sledovaných letech činnosti VP při PMJ.

Mimořádná událost	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NVS + nález munice	38	83	71	50	56	58	62
Požár	35	63	51	57	72	94	83
Pátrací akce	6	13	20	8	25	42	55
Dopravní nehoda	2	9	8	6	17	19	19
Sebevražda	3	5	4	8	20	6	10
Plyn	1	10	2	8	12	11	19
Střelba	3	5	4	7	10	17	45
Shromáždění	1	5	3	5	1	3	1
Nebezpečná zásilka	1	2	3	4	5	0	0
Barikáda	2	3	2	4	3	1	6
Vražda	-	-	-	-	9	3	8
Ostatní	11	46	22	20	29	21	31
Covid	0	0	0	0	0	9	5
Celkem	103	244	190	177	259	284	344

Tabulka 7 Počty MU, kde velel VP

Zdroj: (Loučka, 2020, 2021, 2022)

Pokud tedy hledáme odpověď na výzkumnou otázku, jak je vnímána pozice velitele policie u mimořádných událostí? Lze s jistotou definovat, že tato role je v současné době považována za velice přínosnou, šetřící zdroje sil a prostředků. Je taktéž prostředkem k eliminování hrozeb při MU. Ostatní složky IZS v hl. m. Praze tuto složku vítají a podporují její budoucí rozvoj.

Naopak zvládání MU bez nasazení VP se ukazuje jako problematické, kdy tímto nejsou plně využity možnosti policie, jejich sil a prostředků, dochází k organizačním problémům. Ostatní složky pak nemají jasně definovaného partnera, na kterého se můžou obracet a formulovat mu své požadavky a přání.

Z výzkumu taktéž vyplynulo, že nejlepší znalost VP mají policisté PMJ. Tento výstup však není překvapivý, jelikož se jedná o stejný útvar, zároveň mají policisté stejné a společné výcviky, funguje zde úzká spolupráce a snaha integrovat jednotlivé policisty PMJ do fungování VP. Oproti tomu, zejména déle sloužící kolegové na SKPV a MOP mají nižší znalosti o VP. Kdy tito policisté by uvítali spolupráci a společné workshopy, v rámci kterých by mohli poznat, jak tato funkce funguje, čím jim může být prospěšná.

Tedy bylo by vhodné vytvořit metodické cvičení vedoucí k seznámení policistů SKPV a MOP s fungováním VP.

Je samozřejmostí, že byly během bádání nalezeny i nějaké nedostatky. Proto by bylo vhodné pokračovat v jejich odstraňování. Tedy zejména pokračovat ve vzdělávání nových policistů skrze znalosti MU a VP. Dále pak provádět pravidelná školení skrze všechny složky, které se podílejí k zvládnutí MU v katastru hl. m. Prahy a to tak aby měly přehled a znalosti o VP, jeho funkci, oprávnění, způsobech fungování, etc.

Dle současného trendu sledovaných událostí, kterým velí VP na místě, bude v brzké době na zamyšlenou, zda a případně jak posílit fungování této funkce. Neboť v obvodu Prahy roste počet mimořádných událostí a to poměrně drastickým tempem a to i přesto, že roky 2020 a 2021 byli kvůli onemocnění COVID 19, roky s menším celkovým nárůstem trestné činnosti.

Tedy rezervou ve fungování velitele policie je integrace dalších složek policie jako jsou místní oddělení, oddělení hlídkové služby a další specializované útvary policie do jejich činnosti a znalostí. Menší využívání těchto složek je zřejmě zapříčiněno menší důvěrou této složky, kdy VP raději svěří úkol policistům útvaru, který znají a vědí na jaké úrovni vycvičenosti jsou policisté. Taktéž toto potvrdil kvantitativní výzkum, kdy častým tipem byla neznalost VP útvaru mimo PMJ.

Proto je pro policejní prezidium výzvou zvládnout krizové řízení sil a prostředků policie na místě MU i v dalších krajích, vytvoření fungujícího systému velitelů policie tak, aby kdykoliv a kdekoliv na území ČR byla policie schopna efektivně řídit své síly a prostředky.

Druhým možným zlepšením je pak se dále soustředit na vzdělávání a rozvoj znalostí zejména řadových policistů krajského ředitelství policie Praha ohledně VP.

7. Závěr

Velitel policie je v současné době nedocenitelnou a nezastupitelnou složkou Pražské policie ČR. Specifické prostředí v katastru Hlavního města Prahy je výhodné pro zřízení takové funkce, kdy tato může být centrálně lokalizována a vyjíždět dle potřeby do všech městských částí i okrajových částí Prahy.

V současné turbulentní době je nasnadě, že počet MU i do budoucna bude narůstat. Zejména se zvětšujícím se přílivem migrantů z válečných zón, budou do ČR a Prahy pronikat i osoby, které začnou páchat závažnou trestnou činnost. Dalším aspektem je pak rychlé rozrůstání se pražské aglomerace, kdy se hustota obyvatelstva neustále zvyšuje a tím roste i tenze mezi jednotlivými skupinami osob. Toto podporuje i současná ekonomická situace v ČR s rapidním tempem růstu inflace, tedy klesání životní úrovně obyvatelstva. Tedy lze předpokládat, že se i zrychlí tempo nárůstu počtu mimořádných událostí v Praze a jejím okolí. Samozřejmě tímto budou zatížena další města v ČR.

S nárůstem počtu MU vyvstane potřeba cíleně a účinně řídit síly a prostředky policie. Dle názoru autora práce tedy není otázkou, jestli by bylo vhodné zřídit velitele policie i v ostatních krajích, jako je spíše otázkou, kdy k tomu budou jednotlivá krajská ředitelství donucena okolnostmi.

V pražském prostředí se ukázalo, že i vedoucí důstojníci PČR, kteří mají oprávnění na místě převzít velení, k tomuto kroku nesahají, jelikož naprosto důvěřují profesionálům z Velitelů policie. I pro ostatní složky IZS je jednodušší spolupracovat s funkcí, kterou důvěrně znají, než s důstojníkem, který nemá zkušenosti, a neznají ho. Toto potvrdili i dotázaní vedoucí HZS a ZZS hl. m. Prahy.

Celkové vnímání vedením Zdravotnické záchranné služby Praha a Hasičského záchranného sboru Praha je směrem k Veliteli policie velice pozitivní. Což svědčí i vyjádření ředitelů obou sborů. Pan plk. Ing. Luděk Prudil se k Veliteli policie vyjádřil slovy *„Projekt „velitel policie“ je obrovským přínosem pro rychlé a efektivní řešení mimořádných událostí. Rychlost, s jakou Policie ČR v Praze nasazuje své síly a prostředky na místa mimořádných událostí, je obdivuhodná a čas zapojení „velitele policie“ do řešení závažných mimořádných událostí nemá na území ČR obdobu. Vzhledem k mému minulému působení mimo Prahu to mohu přesvědčivě konstatovat.*

System vrcholových velitelů/vedoucích složek v nepřetržité službě a schopnost převzít celkové velení u zásahu zkušenými představiteli každé základní složky IZS je vzorovým příkladem pro ostatní kraje v ČR. Praha je díky tomu bezpečnější.“ (Prudil, 2020)

Ředitel ZZS hl. m. Praha pan MUDr. Petr Kolouch, MBA se k veliteli policie vyjádřil: „Když jsem se ptal kolegů inspektorů, jak vnímají spolupráci s Libelou 10, dostal jsem výstižnou odpověď: „Získali jsme jasně definovaného a důvěryhodného parťáka, na kterého se můžeme při společných zásazích na 100% spolehnout. Tento krok zpřehlednil a zefektivnil součinnostní zásahy a pomáhá urychlit jejich řešení, a to i v případě mimořádných událostí.“ Já se rád pod tato slova do písmene podepisuji. Za relativně krátkou dobu trvání Libely 10, a to i díky celé řadě společných cvičení, jsme navázali blízkou a trvalou spolupráci. Budeme ji velmi rádi prohlubovat, protože vidíme její jasné výsledky. Těšíme se na to, že půjdeme společně vpřed, ve schopnosti reagovat na aktuální hrozby a ve prospěch našich pacientů, „shoulder to shoulder, Brother in arms.“ (Kolouch 2020)

Nová funkce velitele policie se tedy ukázala jako velice funkční a ve světě ojedinělá. Toto taktéž souvisí s tím, že k obdobné problematice není možné dohledat žádné validní informace v zahraničních médiích či snad v publikacích. Naopak se v posledním roce přijelo několik zahraničních návštěv podívat na tento ojedinělý projekt. Zejména pak vedení Albánské policie a Slovenská policie.

Je tak neoddiskutovatelné, že projekt velitelů policie, nebo určených policistů, kteří budou 24 hodin denně, 7 dní v týdnu připraveni ihned převzít velení na místě MU je naprosto života důležité pro správné fungování bezpečnostního sboru na místě MU. I proto by se měli ostatní kraje ČR pokusit vybudovat podobnou funkci při svých hlídkových službách.

V Praze se pak ukazuje, že VP si získal dobré jméno, a je pozitivně přijímán jak policisty, tak ostatními sbory.

8. Seznam literatury

BIGELOW, J. Stephen. 2022, SWOT analysis, [online]. [cit. 2022-27-07]. Dostupné z: <https://www.techtarget.com/searchcio/definition/SWOT-analysis-strengths-weaknesses-opportunities-and-threats-analysis>

BOZP, 2022, Mimořádná událost, [online]. [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: <https://www.bozp.cz/aktuality/mimoradna-udalost/>

ČESKÁ TELEVIZE, *Rekonstrukce povodní den po dni* [online]. [cit. 2022-07-14]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2202694-rekonstrukce-povodni-2002-den-po-dni-po-umornych-vedrech-jsou-deste-vitanou-ulevou>

FOTIS FOTOPULOS. SWOT analýza v Excelu [online]. 2011 [cit. 2022-03-01]. Dostupné z: <http://excel-navod.fotopulos.net/swot-analyza.html>

Generální ředitelství hasičského záchranného sboru ČR, © 2022. *Dokumentace IZS*. [online]. [cit. 2022-05-05]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 43, ze dne 19.11.2012, kterým se stanoví způsob zajištění nepřetržité dostupnosti vedoucích služebních funkcionářů HZS ČR, pravidla výkonu služby řídicích důstojníků a působnost velitelů při mimořádných událostech. In *Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR*, 2012

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE HL. M. PRAHY. Spisová agenda. Počet zásahů velitele policie za rok 2015. [intranet KŘP hl. m. Prahy] 2015 [cit. 2022-27-07]. Dostupné z intranetu. Vedené pod Č.j.: KRPA-83654/ČJ-2015-000065.

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE HL. M. PRAHY. Spisová agenda. Počet zásahů velitele policie za rok 2016. [intranet KŘP hl. m. Prahy] 2016 [cit. 2022-27-07]. Dostupné z intranetu. Vedené pod Č.j.: KRPA-1339/ČJ-2016-000065. 49.

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE HL. M. PRAHY. Spisová agenda. Počet zásahů velitele policie za rok 2017. [intranet KŘP hl. m. Prahy] 2017 [cit. 2022-27-07].. Dostupné z intranetu

LOUČKA, Ondřej, Jiří ŠIMEK, Vladimír BABICKÝ a Zdeněk MATUŠÍK. Libela 10 2019: Rok první. Krajské ředitelství Policie hl. m. Prahy. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2020.

LOUČKA, Ondřej, Jiří ŠIMEK, Vladimír BABICKÝ a Zdeněk MATUŠÍK. Libela 10 2020: Rok druhý. Krajské ředitelství Policie hl. m. Prahy. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2021.

LOUČKA, Ondřej, Jiří ŠIMEK, Vladimír BABICKÝ a Zdeněk MATUŠÍK. Libela 10 2021: Rok třetí. Krajské ředitelství Policie hl. m. Prahy. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2022

MANAGEMENTMANIA.COM. SWOT analýza. MANAGEMENT MANIA [online]. © 2011-2016b [cit. 2022-01-30]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swotanalyza>

MAPY.CZ, [online]. [cit. 2022-07-01]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?vlastni-body&x=14.3594878&y=50.0224798&z=13&ut=Nový%20bod&uc=9gi54xX3h4&ud=Řeporyje%2C%20Praha%2C%20Hlavní%20město%20Praha>

MAPY.CZ, [online]. [cit. 2022-27-01]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=14.3947564&y=50.1588146&z=16&source=firm&id=12862788&ds=1>

MĚSTO VLAŠIM, 2022, Základní dělení mimořádných událostí, [online]. [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: http://www.mesto-vlasim.cz/data/usr_001_novy_adresar_vlasim/zakladni_deleni_mim_udalosti.pdf

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2019. *Katalog stanic Hasičského záchranného sboru České republiky*. Praha. ISBN 978-80-7616-024-8.

POLICIE.CZ, 2009. *Pohotovostní motorizované jednotka*, Praha: Nantoo

POLICIE.CZ, 2013 *Výbuch v ulici Divadelní – Aktualizace* [online]. [cit. 2022-07-14]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vybuch-v-divadelni-ulici.aspx>

POLICIE.CZ, 2020 *Velitel policie* [online]. [cit. 2022-08-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/velitel-policie.aspx>

POŽÁRY.CZ, *Při požáru hotelu v Praze byl vyhlášen zvláštní stupeň poplachu* [online]. [cit. 2022-07-14]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/181195-pri-pozaru-hotelu-v-praze-byi-vyhlasen-zvlastni-stupen-poplachu-aktivovan-byi-traumaplan/>

SBÍRKA INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE HL. M. PRAHY. Stanovisko k BO při výbuchu v divadelní ulici, ze dne 6. května 2013, vedeno pod Č.j.: KRPA-175868-1/ČJ-2013-0000ZU. Listinný dokument v držení autora.

SBÍRKA INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY, Pokyn ředitele Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 17. února 2010, o výjezdových skupinách. Částka 21/2010. Listinný dokument v držení autora.

SBÍRKA INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY, Pokyn ředitele Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 31. Května 2019k zajištění řízení sil a prostředků Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy na místech mimořádných událostí. Částka 70/2019. Listinný dokument v držení autora.

ŠINDLER, J., 2014. *Zdravotnická záchranná služba*. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava. ISBN 978-80-248-3515-0.

Usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD (Listina základních práv a svobod), 1993. [online]. [cit. 2021-01-09]. In: Sbírka zákonů České republiky, částka 1, s. 17 – 23. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, 1993. [online]. [cit. 2022-01-09]. In: Sbírka zákonů České republiky, částka 1, s. 1 – 16. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, 1998. [online]. [cit. 2022-01-09]. In: Sbírka zákonů České republiky, částka 39, s. 5386 – 5387. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

VANGELI, B., Zákon o Policii České republiky – Komentář, Praha: C. H. Beck 2009, 448 s. ISBN: 978-80-7400-142-0.

VILÁŠEK, J., FIALA, M., VONDRÁŠEK, D. 2014. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2477-8.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, 2001. [online]. [cit. 2022-01-08]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 95, s. 5490 – 5531. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, 2001. [online]. [cit. 2022-04-15]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 127, s. 7447 – 7464. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, 1985. [online]. [cit. 2022-03-24]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 34, s. 674 – 691. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, 2000. [online]. [cit. 2022-03-18]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 73, s. 3461 – 3474. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), 2000. [online]. [cit. 2022-03-18]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 73, s. 3475 – 3487. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, 2008. [online]. [cit. 2022-04-10]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 91, s. 4086 – 4116. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), 2015. [online]. [cit. 2022-02-12]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 135, s. 4307 – 4323. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, 2011. [online]. [cit. 2022-02-14]. In: Sbírka zákonů České republiky, částka 131, s. 4839 – 4848. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 100/2001 ke kriminalisticko technické činnosti Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA HL. M. PRAHY, © 2021. *Vůz inspektora*. [online]. [cit. 2021-10-05]. Dostupné z: <https://www.zzshmp.cz/vozovy-park/vuz-inspektora/>

ZPĚVÁK, A., 2019. *Zákon o integrovaném záchranném systému: komentář*. Praha: Wolters Kluwer. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-199-8.

9. Seznam zkratek

AED – Automatizovaný externí defibrilátor

HZS – Hasičský záchranný sbor

IOS – Integrované operační středisko

IP – Inspektor provozu

L10 – Velitel policie (volací znak Libela 10)

MU – Mimořádná událost

ODN – Oddělení dopravních nehod

OHS – Obvodní hlídková služba

PČR – Policie České republiky

PMJ – Pohotovostní motorizovaná jednotka

RDST – Radiostanice Matra

SaP – Síly a Prostředky

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

VP – Velitel policie

VS – Vězeňská služba

VZS – Veterinární záchranná služba

ZOP – Základní odborná příprava

ZZS – Zdravotní záchranný sbor

10. Seznam obrázků

Obrázek 1 Vozidlo velitele policie s aktivním zeleným majákem, přední pohled Zdroj: (Foto autora)	32
Obrázek 2 Vozidlo velitele s aktivním zeleným majákem, zadní pohled Zdroj: (Foto autora)	33
Obrázek 3 Vesta velitele policie Zdroj: (Foto autora)	33
Obrázek 4 Pracoviště velitele policie Zdroj: (Foto autora).....	34
Obrázek 5 Přenosný trezor s municí a uložení dlouhých zbraní Zdroj: (Foto autora)....	35
Obrázek 6 Vybavení VP na výsuvné plošině Zdroj: (Foto autora).....	36
Obrázek 7 Mapa s místem dopravní nehody	65
Obrázek 8 Mapa s místem požáru zdravotnického zařízení	72

11. Seznam grafů

Graf 1 Respondenti dle příslušnosti ke sboru	77
Graf 2 Jak dlouho sloužíte/pracujete u své složky IZS?	79
Graf 3 Znáte pojem Velitel policie?	79
Graf 4 Setkal jste se ve své praxi s Velitelem policie?	80
Graf 5 Kdo rozhoduje o vyslání VP na místo?	81
Graf 6 Podle čeho poznáte, že na místě MU velí VP silám a prostředkům PČR	82
Graf 7 Víte, v jakých případech velí VP ostatním složkám IZS?	82
Graf 8 Jakou máte zkušenost s VP?	83

12. Seznam tabulek

Tabulka 1 SWOT analýza zákroku dopravní nehoda na Pražském okruhu	69
Tabulka 2 SWOT analýza zákroku DN na Pražském okruhu s přiřazenými hodnotami	70
Tabulka 3 Celkový výsledek SWOT analýzy zákroku DN na Pražském okruhu	70
Tabulka 4 SWOT analýza zákroku požár Říčany u Prahy	75
Tabulka 5 SWOT analýza požáru v Říčanech s přiřazenými hodnotami	76
Tabulka 6 Celkový výsledek SWOT analýzy požáru v Říčanech	76
Tabulka 7 Počty MU, kde velel VP	91